

VÄLKOMMEN TILL
BYN OCH MYNS
YRKESLÄRARKONFERENS 2024!

BYN

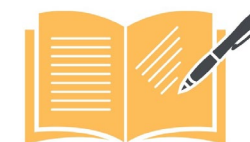
M MÅLERI-
BRANSCHENS
YRKESNÄMND

Datum: 19-20 mars

Plats: Aronsborgs konferenshotell, Bålsta

Utställare

LiVa Läromedel

BYGGBRANSCHENS
SÄKERHETS
PARK

BYGGBRANSCHENS
UTBILDNINGSCENTER
EN DEL AV BYGGFÖRETAGEN

Liber

Kunskap som gör skillnad

Vad händer på Skolverket?

BYN – MYN yrkeslärarkonferens 19 mars 2024

Helen Myslek

Skolverket

De breda penseldragen

- Ämnesbetygsreformen
- Digitala nationella prov
- Regional etablering
- Nationell kompetensförsörjning och livslångt lärande
- Språk-, läs- och skrivutveckling - Läslyftet
- Val av lärverktyg
- Statistik, analys och uppföljning
- Nationellt professionsprogram
- Brottsförebyggande arbete samt säkerhet och beredskap.

Vad behöver du som yrkeslärare ha koll på?

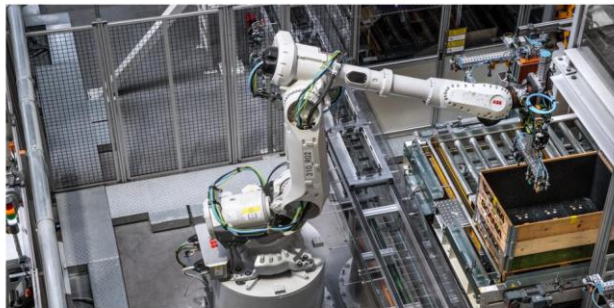
- Ämnesbetygsreformen
- Grundläggande behörighet
- Planering och dimensionering
- Obligatorisk apl på komvux
- Statsbidrag till yrkeslärarutbildning

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-fortbildning-av-larare-och-forskollarare-2024>

Vad behöver vi på Skolverket ha koll på?

- Omvärlden – lokal-, regional-, nationell- och internationell nivå
- Forskning och vetenskap
- En hållbar utveckling
- En digital och teknisk utveckling
- Branschernas och arbetsmarknadens behov
- Aktuella utredningar

Nyindustriutbildningen kräver en genomtänkt regionalpolitik. Bild: Claudio Bresciani / TT

Mathias Bred: Arbetskraftsbrist ett verkligt problem i delar av Västsverige

Ledare • Sverige utanför storstäderna lider av stor arbetskraftsbrist. Hittills har ingen presenterat en konkret plan för hur det ska lösas.

Tillgång på arbetskraft med erfarenhet från industri

– Det har varit otroligt kul att se vilket stort intresse det har varit för vår etablering och för att arbeta i den här nya moderna industrin. Just tillgången på arbetskraft med erfarenhet från industri var ett av skälen till varför vi valde att etablera oss i Göteborg. Nu hoppas vi att ännu fler får upp ögonen för dessa framtidsyrken och att de som kanske står och väljer mellan olika utbildningar ser vilka spännande möjligheter det finns inom teknik och produktion i framtiden, säger Maria Rosbecker.

Just attraktionskraften till industrin är en av de stora utmaningarna i de offentligas åtagande kring att underlätta kompetensförsörjningen.

– Tyvärr är intresset till industrirelaterade program på gymnasiet fortfarande för lågt. Därför kommer Göteborgsregionens Teknikcollege, tillsammans med NOVO Energy, de båda Volvo-bolagen och flera andra intressenter, under året engagera sig i flera aktiviteter t.ex. Teknikcamp, Future Skills och prao för att öka kännedomen och intresset bland unga för den typen av utbildningar.

– Och det är viktigt att fler av er företagare visar upp er och branschen för framtidens medarbetare. Det finns många sätt att göra det på och vi hjälper gärna till. Så tveka inte att kontakta mig om du är intresserad, säger Anna-Lena Johansson.

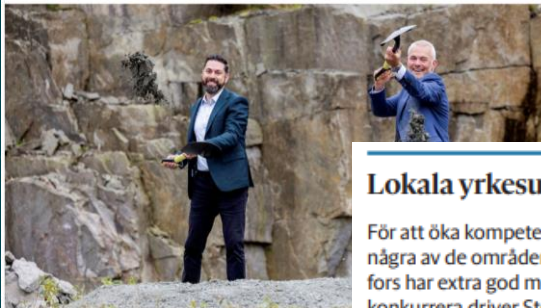
”

Vi har redan i dag svårt att bemanna inom vård och omsorg. Behoven är akuta, framför allt när det gäller undersköterskor och vårdbiträden.

Göran Eriksson
Kommundirektör

...org behöver ragga folk till batterifabriken från norra Sverige

Publicerad 2023-09-27

Novo Energy:s vd Adrian Clarke och kommunstyrelsens ordförande i Göteborg Jan Alttelius (S) har tagit första spadtaget för batterifabriken.

Lokala yrkesutbildningar

För att öka kompetensen inom några av de områden Bengtsfors har extra god möjlighet att konkurrera driver Stenebyskolan och Göteborgs universitet yrkesutbildningar i Dals Långed inom design och hantverk. Mer än hälften av studenterna har

kommit hit från andra länder. "De söker sig hit för att det är en världsklassutbildning. Alla vill kanske inte vara i New York", säger Jeanette Lindh Svanqvist.

Källa: Näringslivsutvecklare Bengtsfors kommun, Jeanette Lindh Svanqvist

Skolverket

Skräddarsytt material för arbetsgivare

Ta emot en yrkeselev – det kan vara din framtida medarbetare

Så funkar apl – komvux som anpassad utbildning och lärlingsutbildning

Så funkar apl – anpassad gymnasieskola och lärling

IF ♥ apl

Så funkar apl

Till dig som tar emot elever med intellektuell funktionsnedsättning, IF, på arbetsplatsförlagt lärande, apl.

Ta emot en yrkeselev – det kan vara din framtida medarbetare

För dig som är arbetsgivare och handledare - så fungerar arbetsplatsförlagt lärande, apl, och lärlingsutbildning

IF ♥ apl

Anpassad utbildning och lärlingsutbildning

Så funkar apl

Till dig som erbjuder elever med intellektuell funktionsnedsättning, IF, lärlingsplats eller arbetsplatsförlagt lärande, apl.

Arbetsgivare

För dig som är arbetsgivare och tar emot elever på din arbetsplats. Här finns bland annat stöd för handledning.

Lokala programråd och yrkesråd – forum för samverkan

Gå en webbaserad handledarutbildning >

Handledarutbildningen består av en introduktion och en fördjupning om handledning och om lärlingsutbildning.

Stöd och verktyg

Ta emot en yrkeselev

Sök elever för praktik, apl eller lärling

Ta emot en praoelev från högstadiet

Branschvalidering – effektivisera er kompetensförsörjning

Arbetsmiljö för elever på arbetsplatsen

Ta emot en yrkeselev med intellektuell funktionsnedsättning

Du kan få bidrag för att ta emot en lärling

Lokala programråd och yrkesråd – forum för samverkan

Digitala inspirationsseminarier

[Utbilda våra handledare – Hur gör vi? 18 april - Skolverket](#)

[Utbilda våra handledare – Hur gör vi? 19 april - Skolverket](#)

[Fungerande och framåtsyftande programråd eller yrkesråd – Hur gör vi? 25 april - Skolverket](#)

[Fungerande och framåtsyftande programråd eller yrkesråd – Hur gör vi? 26 april - Skolverket](#)

Konferenser vt-24

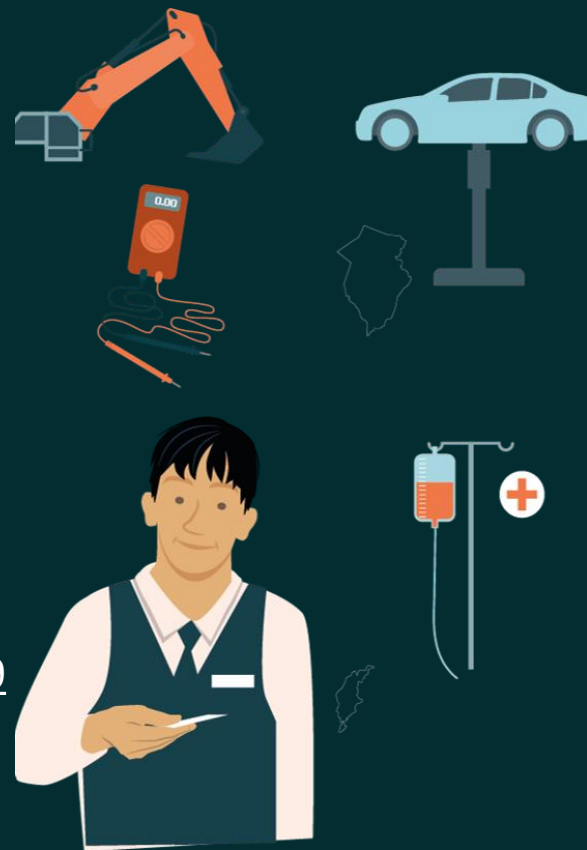
Nationell lärlingskonferens 8 april 2024

Träff för dig som är lärlingskoordinator/samordnare 9 april 2024

Apl-utveckling för rektorer 22 maj

Fokus yrkesutbildning 14 oktober

Nationell skola- arbetslivskonferens för anpassade skolformer 29 oktober

Regionala yrkesutbildningsnätverk

- Norrbotten
- Västerbotten
- Jämtland, Västernorrland
- Gävleborg, Uppsala, Västmanland, Gotland
- Dalarna, Värmland, Örebro
- Stockholm
- Jönköping, Södermanland, Östergötland
- Halland, Västra Götaland
- Blekinge, Kalmar, Kronoberg
- Skåne

Nyhetsbrev yrkesutbildning

Prenumerera på Skolverkets nyhetsbrev

Med vårt nyhetsbrev får du varannan vecka den senaste informationen från Skolverket. Håll dig uppdaterad om kommande regeländringar, aktuellt stöd, statsbidrag och kompetensutveckling.

Anmäl dig till nyhetsbrevet

Ange din e-postadress för att anmäla dig till vårt nyhetsbrev. Du kommer att få ett mejl där du kan fylla i vilken roll du har och vilka skolformer du arbetar i eller med. Det här ger oss möjligheten att skicka mer relevanta nyhetsbrev till dig.

E-post:

Jaggodkänner att Skolverket sparar mine personuppgifter. Läs mer om hur Skolverket hanterar personuppgifter.

Prenumerera

Ange din e-postadress för att anmäla dig till Skolverkets nyhetsbrev.

Du kommer att få ett mejl där du kan fylla i vilken roll du har och vilka skolformer du arbetar i eller med.

Klicka i "Yrkesutbildning" så får du även vårt brev om yrkesutbildning varannan månad.

Skolverkets nyhetsbrev

YRKES-SM KARLSTAD

23-25 APRIL 2024

Yrkes-SM arrangeras mellan den 23 och 25 april 2024 på Tingvalla Sportcenter. På Yrkes-SM kan besökarna förutom att titta på yrkestävlingarna också själva prova på olika yrken och få information om yrken och utbildningar. Programledare är Ida och Malte Hallquist. Evenemanget är kostnadsfritt och öppet för alla. Välkomna!

<https://utbildningsguiden.skolverket.se/>

Skolverket

BYN – MYN yrkeslärarkonferens 19 mars 2024

Är det färdigbyggt i byggbranschen?

Fredrik Isaksson, Chefekonom

BYGGFÖRETAGEN

Makroekonomiska förutsättningar

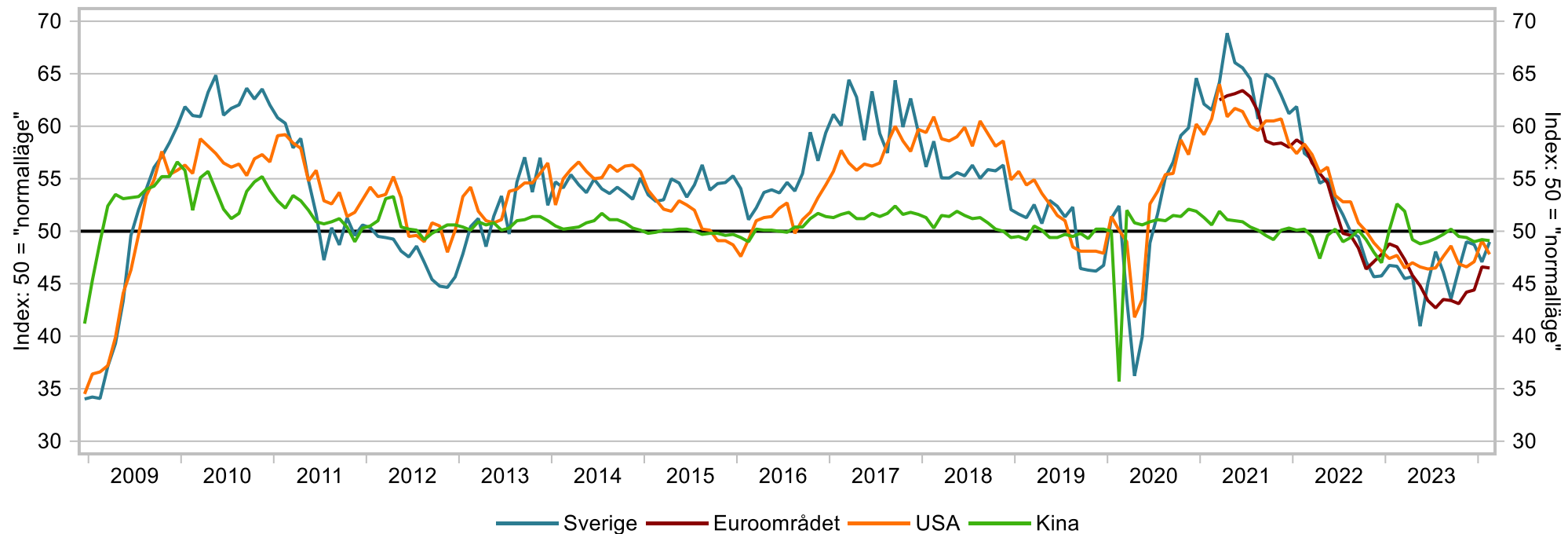
- Kinas fastighetskris fortsätter
- Oron i röda havet driver upp fraktpriserna
- USA går fortsatt starkt trots kraftiga åtstramningar penningpolitiskt
- Europas ekonomi går svagare, i synnerhet Tyskland

Dystert läge inom tillverkningsindustrin

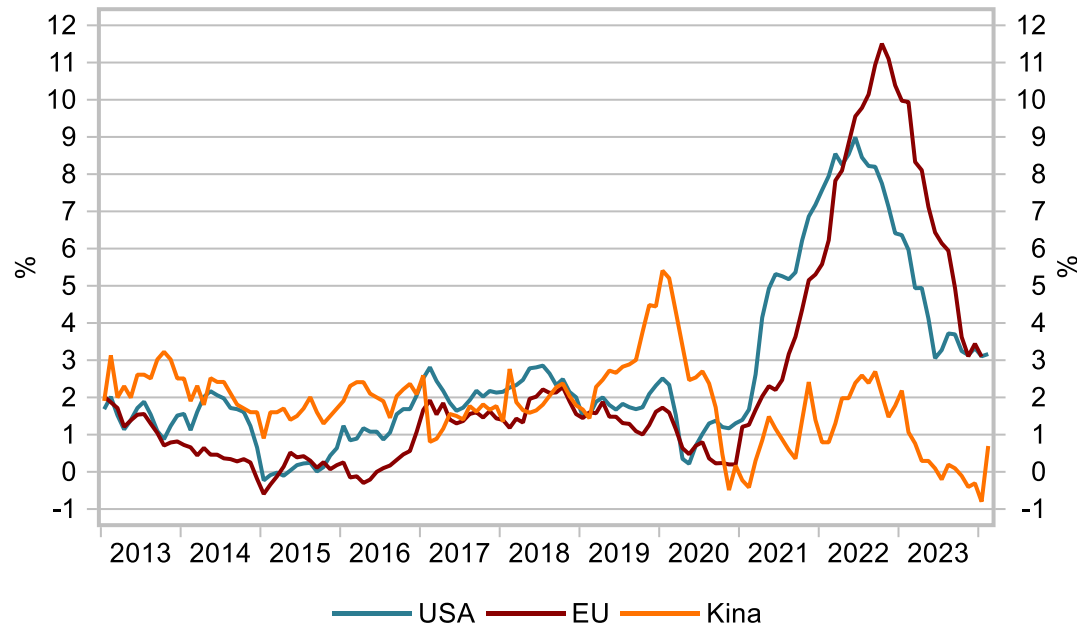
Inköpschefsindex - PMI

Källa: Macrobond

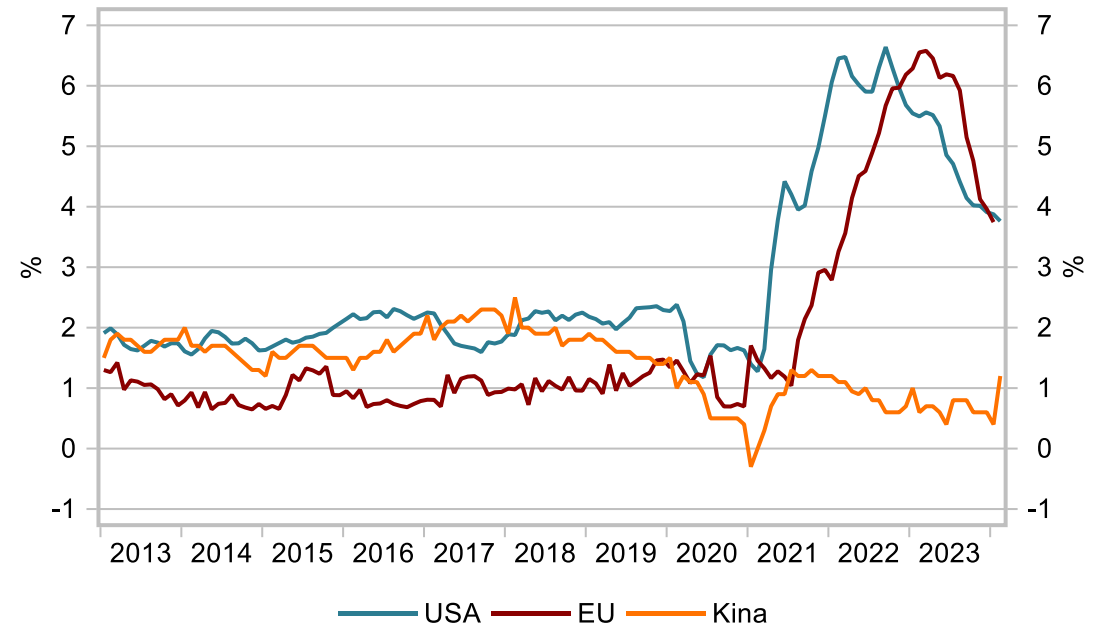
Inflationen faller i omvärlden, men är fortsatt för hög

Total inflation

Källa: Macrobond

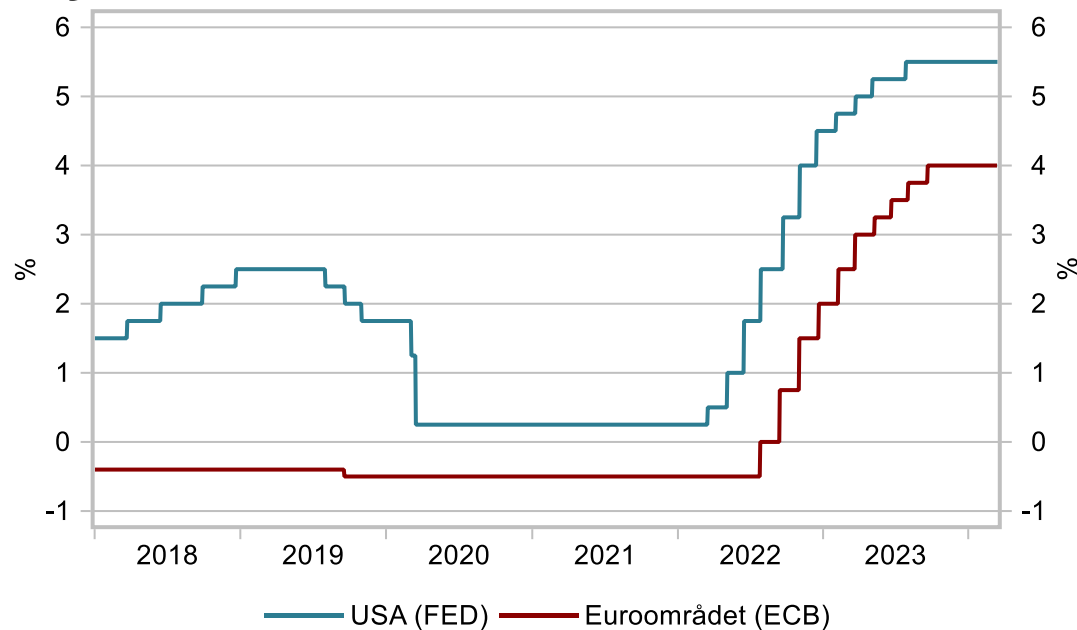
Kärninflation

Källa: Macrobond

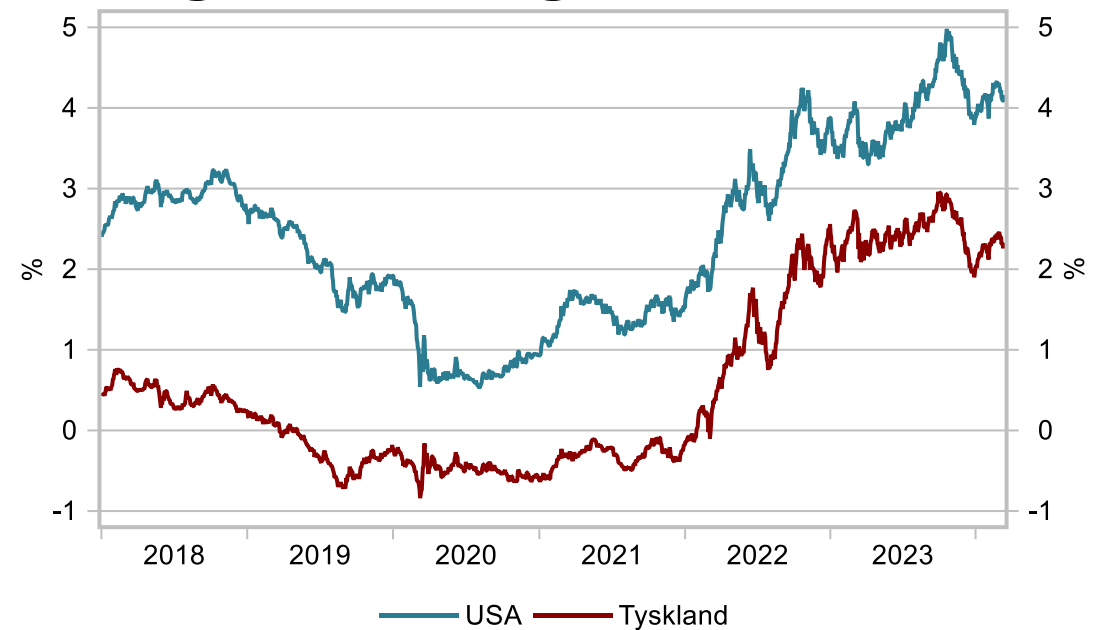
Räntorna har förmodligen toppat

Styrräntor

Källa: Macrobond

10-åriga statsobligationer

Källa: Macrobond

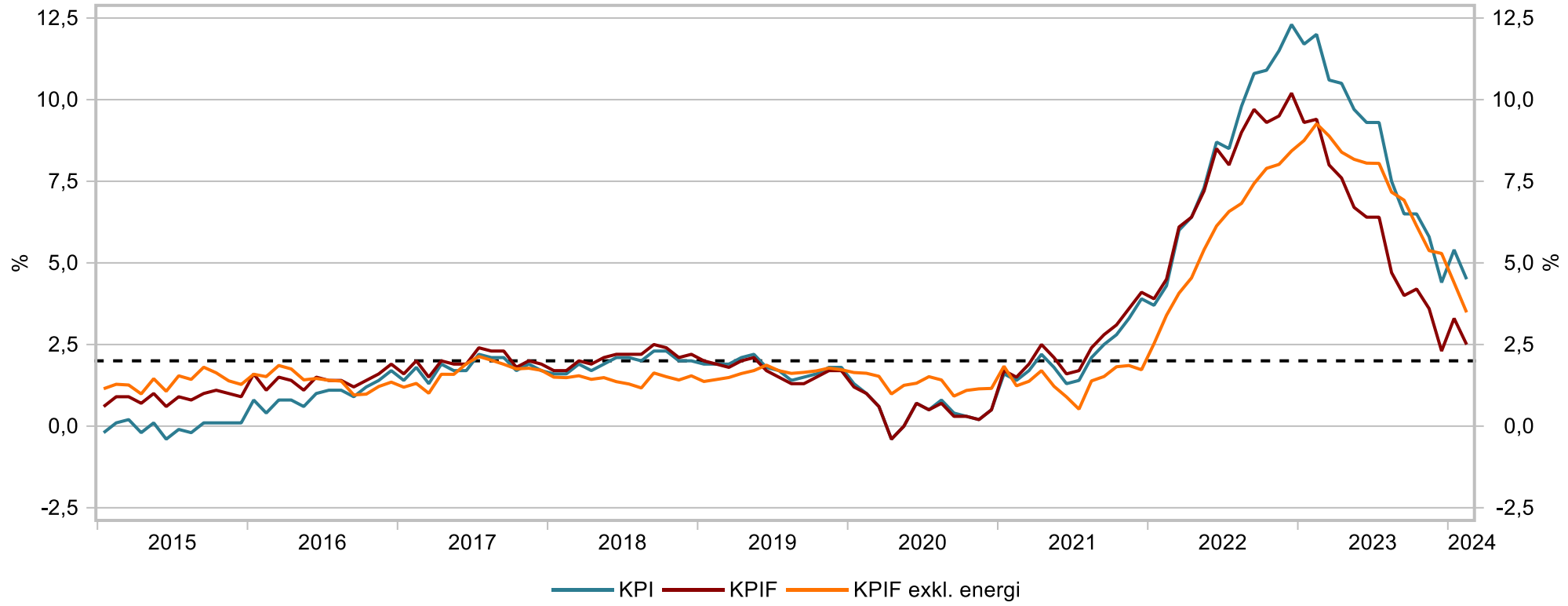

Sveriges ekonomi

BYGGFÖRETAGEN

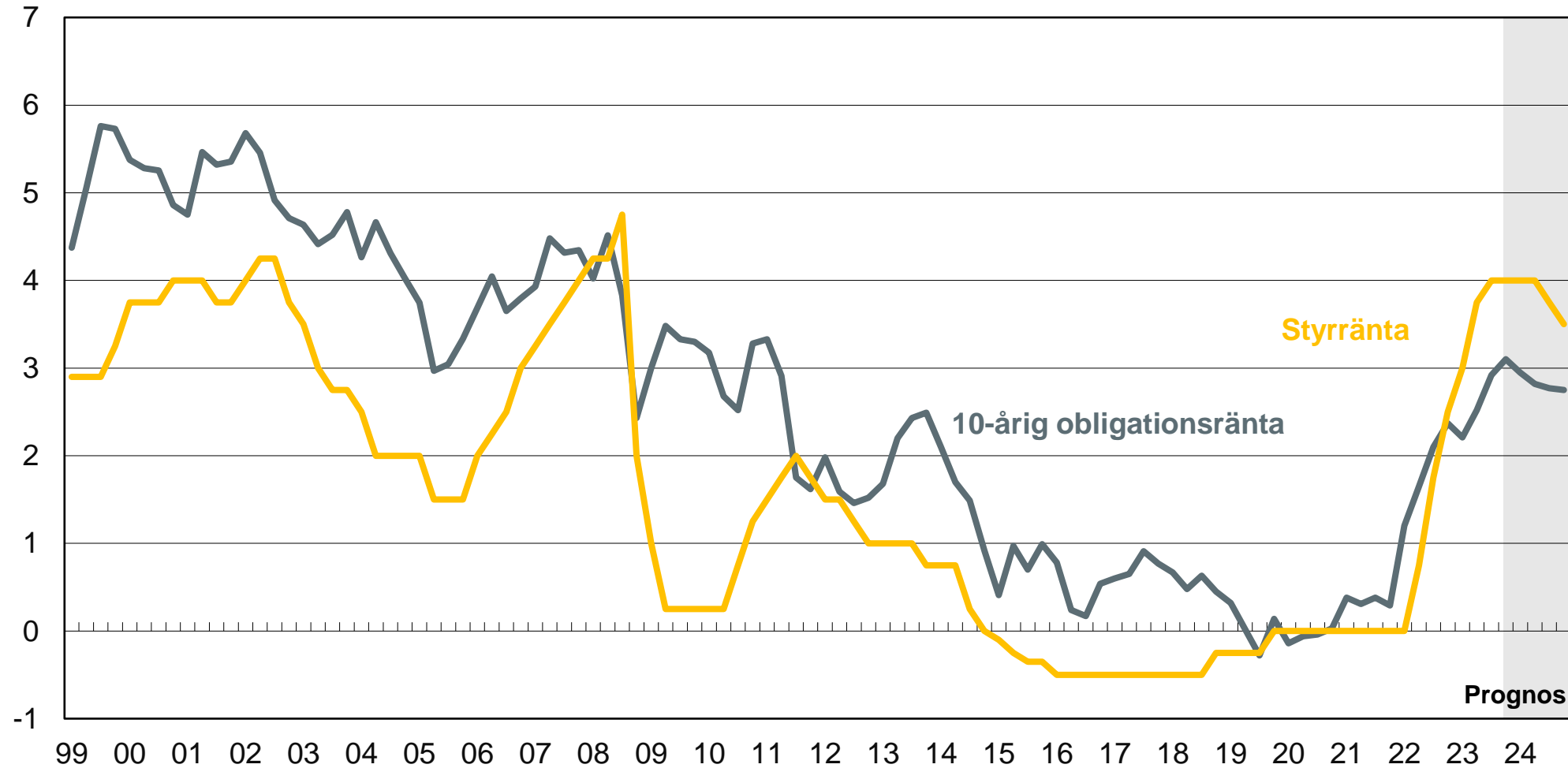
Inflationen faller tillbaka även i Sverige

Källa: SCB, via Macrobond

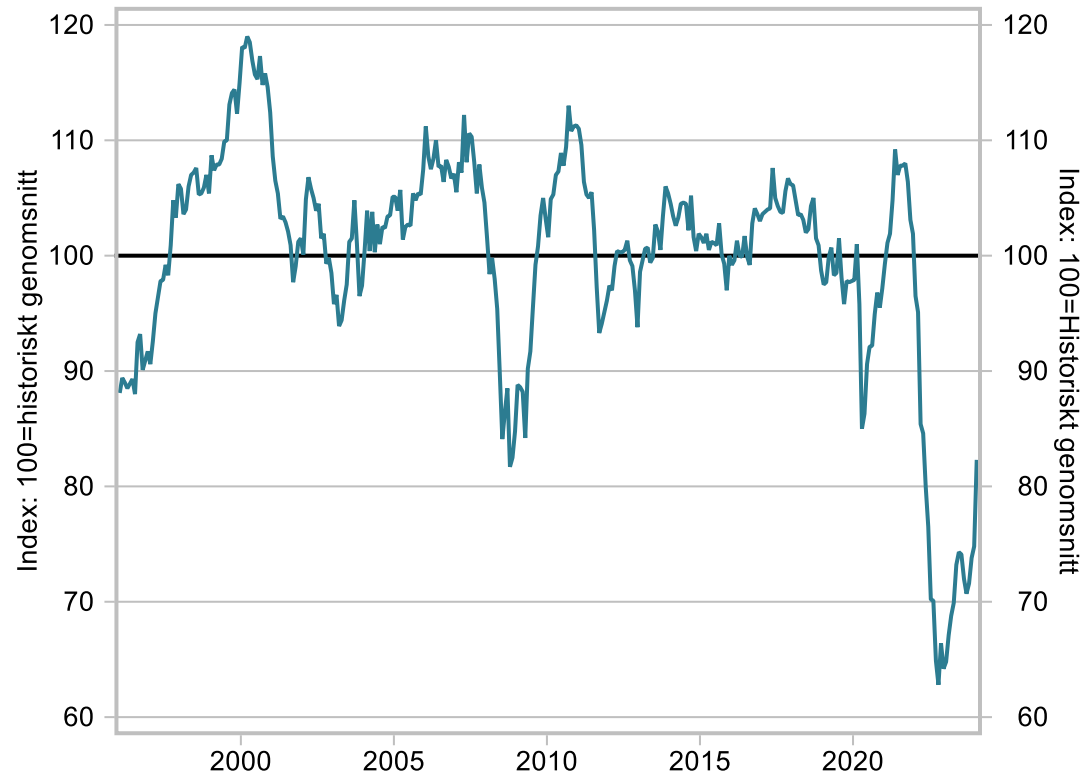
Räntorna har nått toppen

Procent

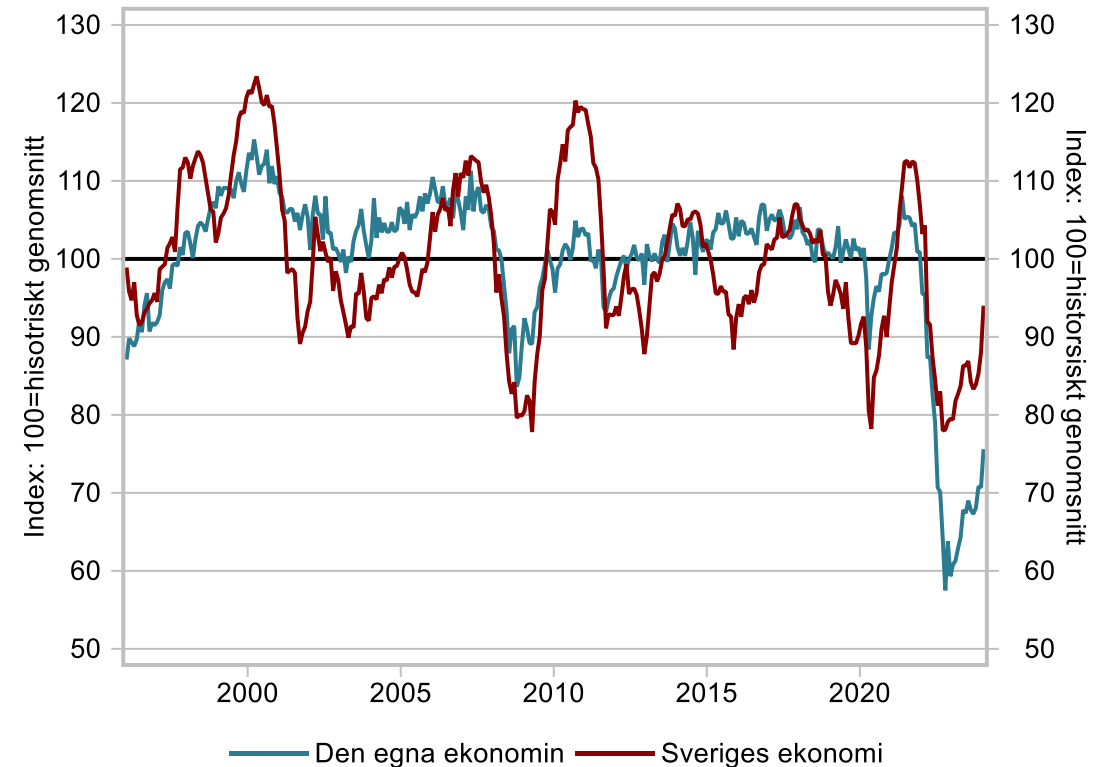

Hushållen är fortsatt väldigt pessimistiska om det ekonomiska läget

-Hushållens konfidensindikator

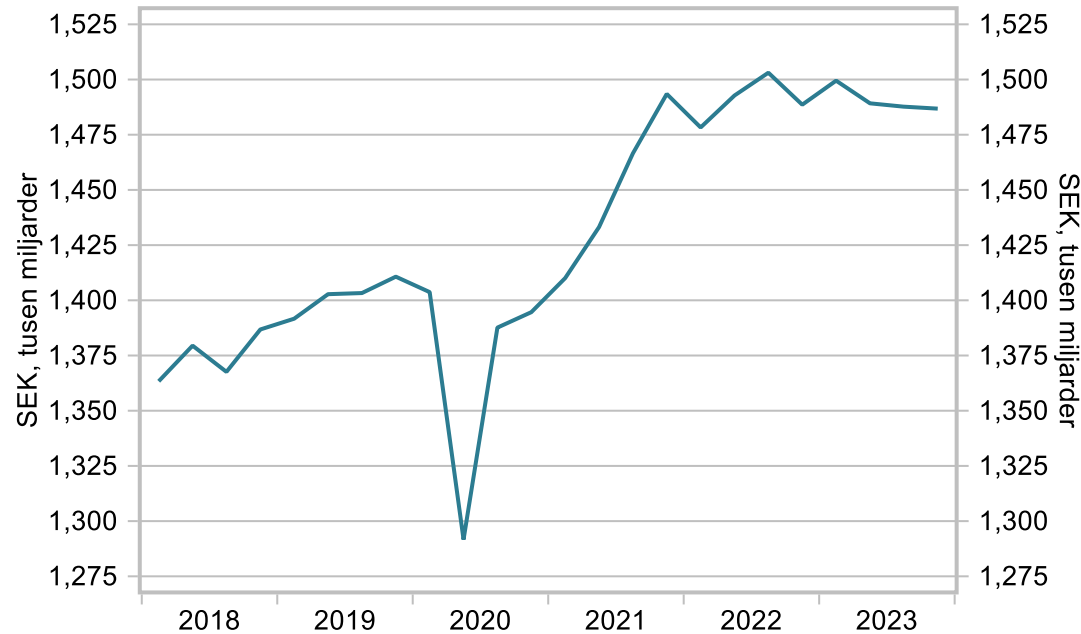
Källa: Konjunkturinstitutet via Macrobond

Källa: Konjunkturinstitutet via Macrobond

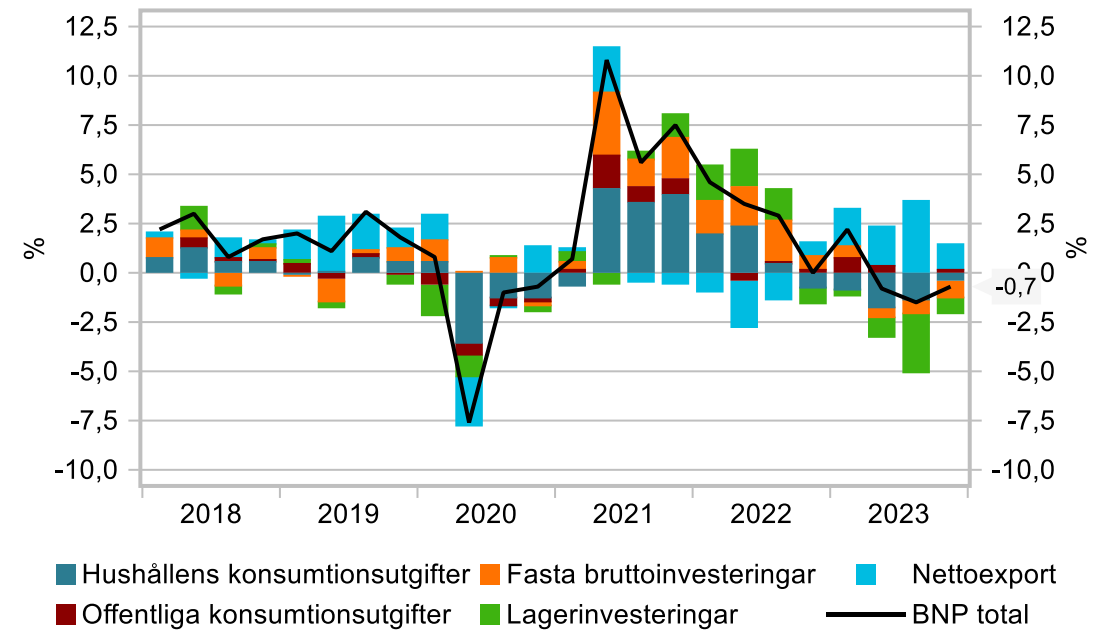
Sverige har "officiellt" gått in i recession

BNP (SA) fasta priser

Källa: SCB via Macrobond

Bidrag till BNP

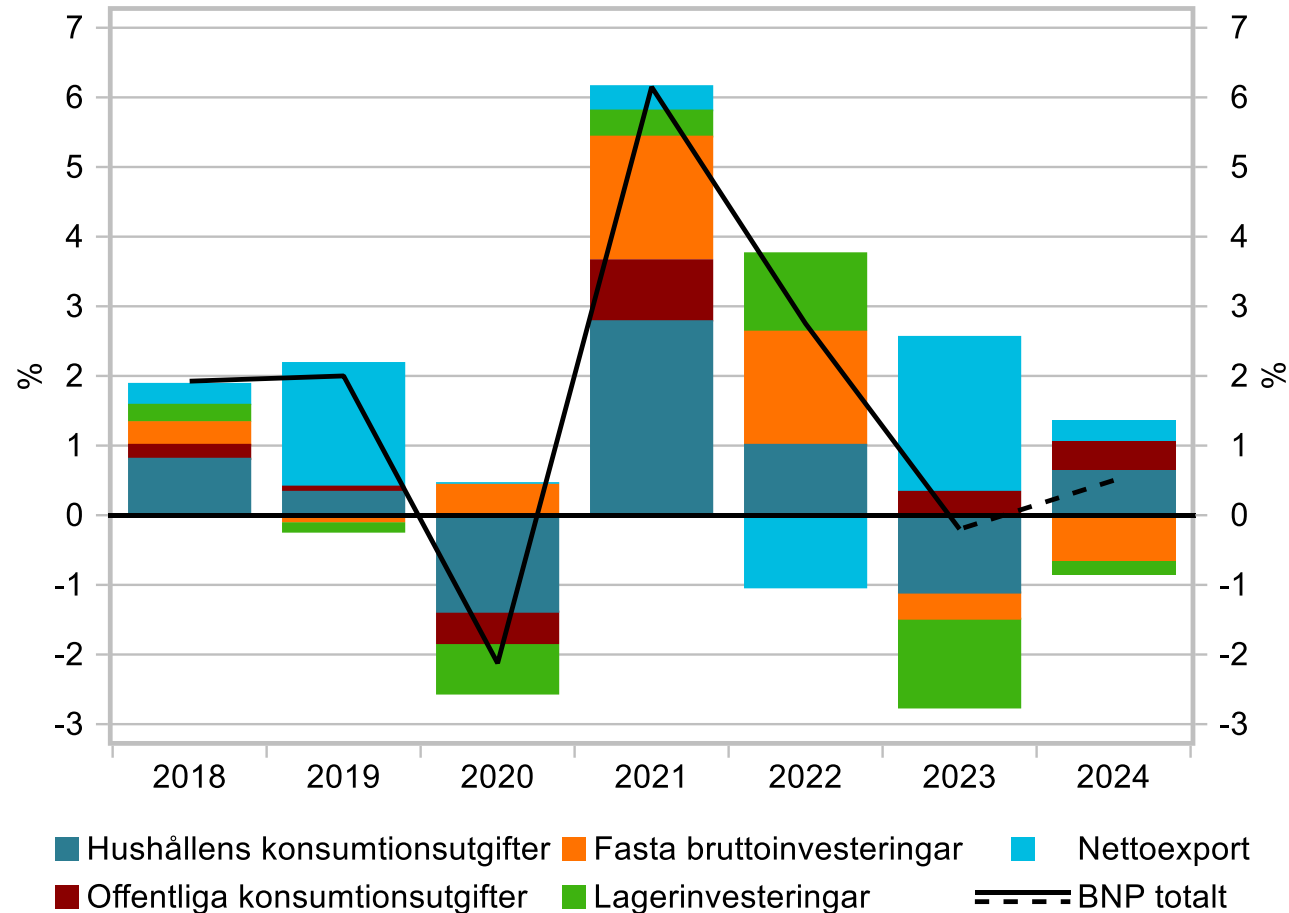

Källa: SCB via Macrobond

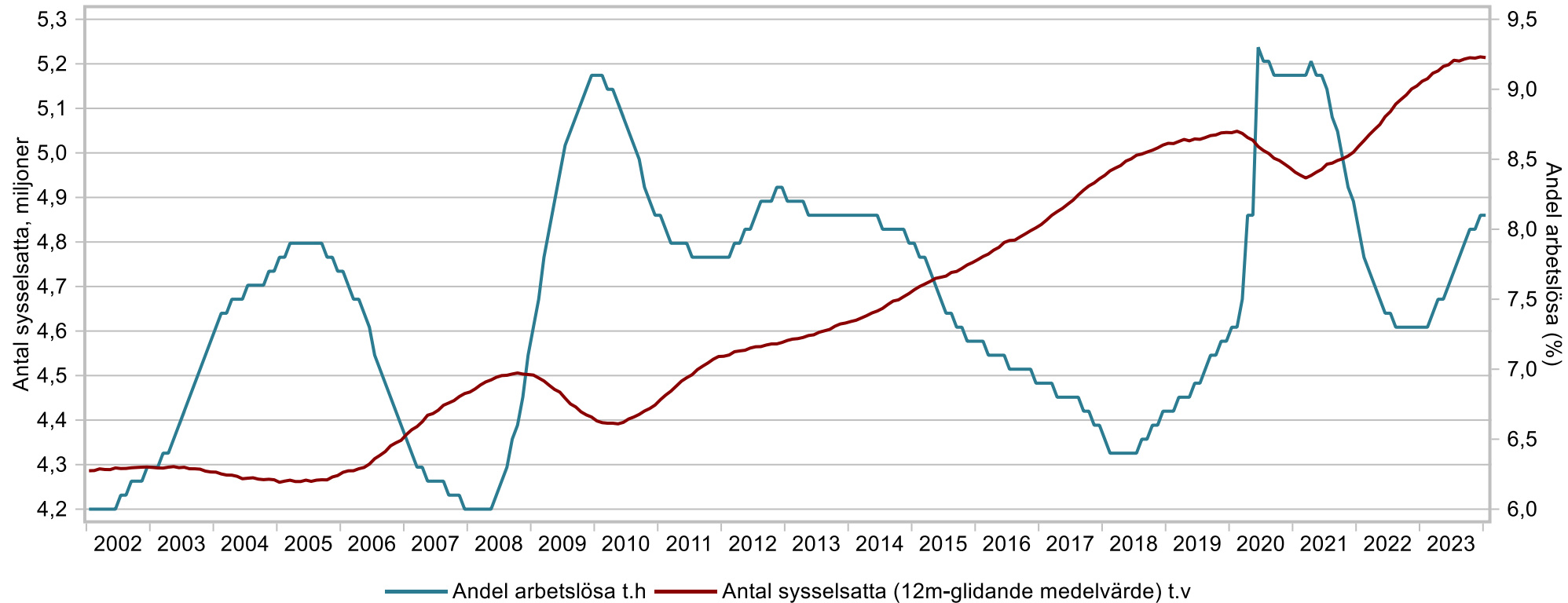
Svag återhämtning inleds i år

Försörjningsbalans Sverige inklusive Byggföretagens prognos

Källa: SCB via Macrobond, Byggföretagen

Arbetslösheten stiger, men är fortsatt under kontroll

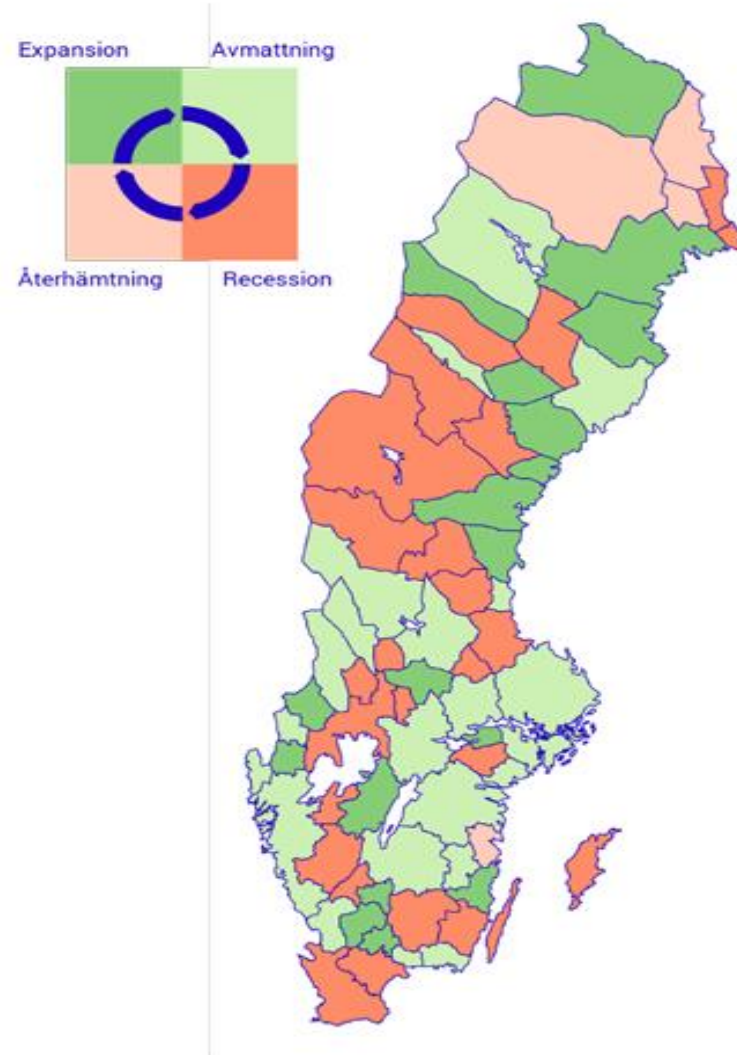

Källa: SCB(AKU) via Macrobond

Splittrad konjunkturbild inom Sverige

De flesta arbetsmarknaderna utmed norra delen av Bottniska viken är expansiva

Konjunkturindikator för lokala arbetsmarknader, september 2023

Källa: Befolkningens arbetsmarknadsstatus och egna beräkningar (SCB)

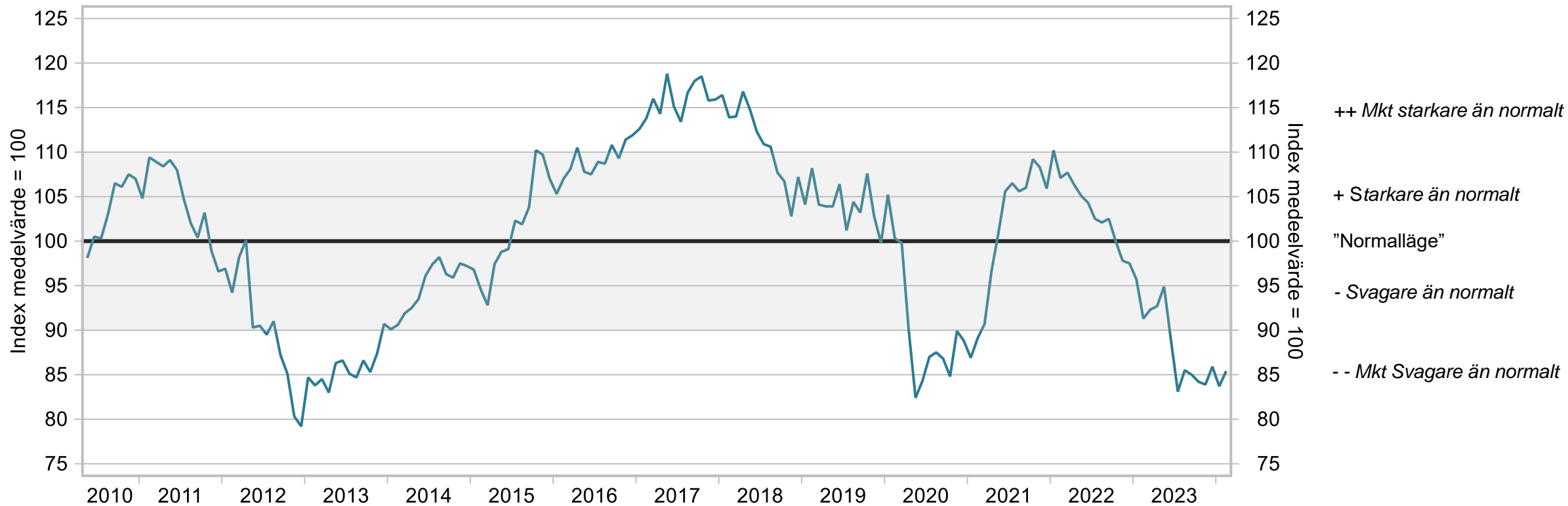

Byggandets utveckling

BYGGFÖRETAGEN

Konfidensindikatorn, byggindustrin (SNI 41-43)

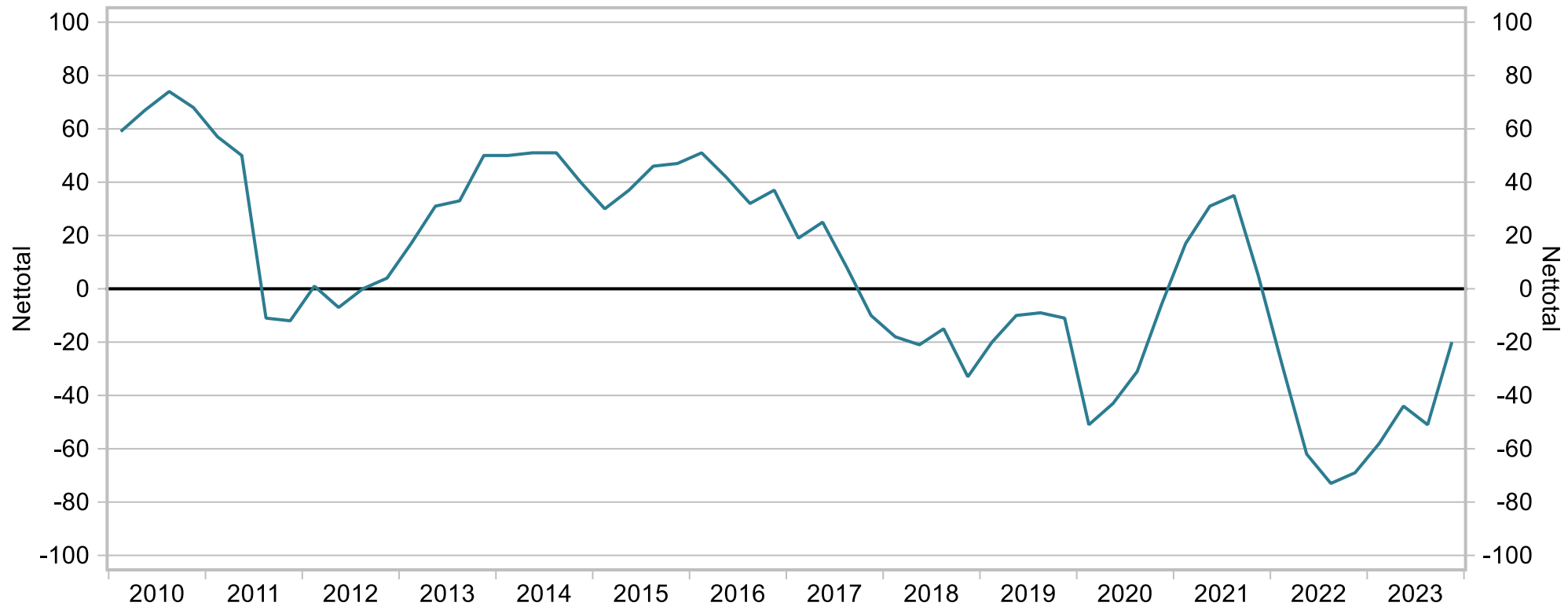
Data t.om jan 2024

Källa: Konjunkturinstitutet (via Macrobond)

Utsikterna på byggmarknaden på ett års sikt

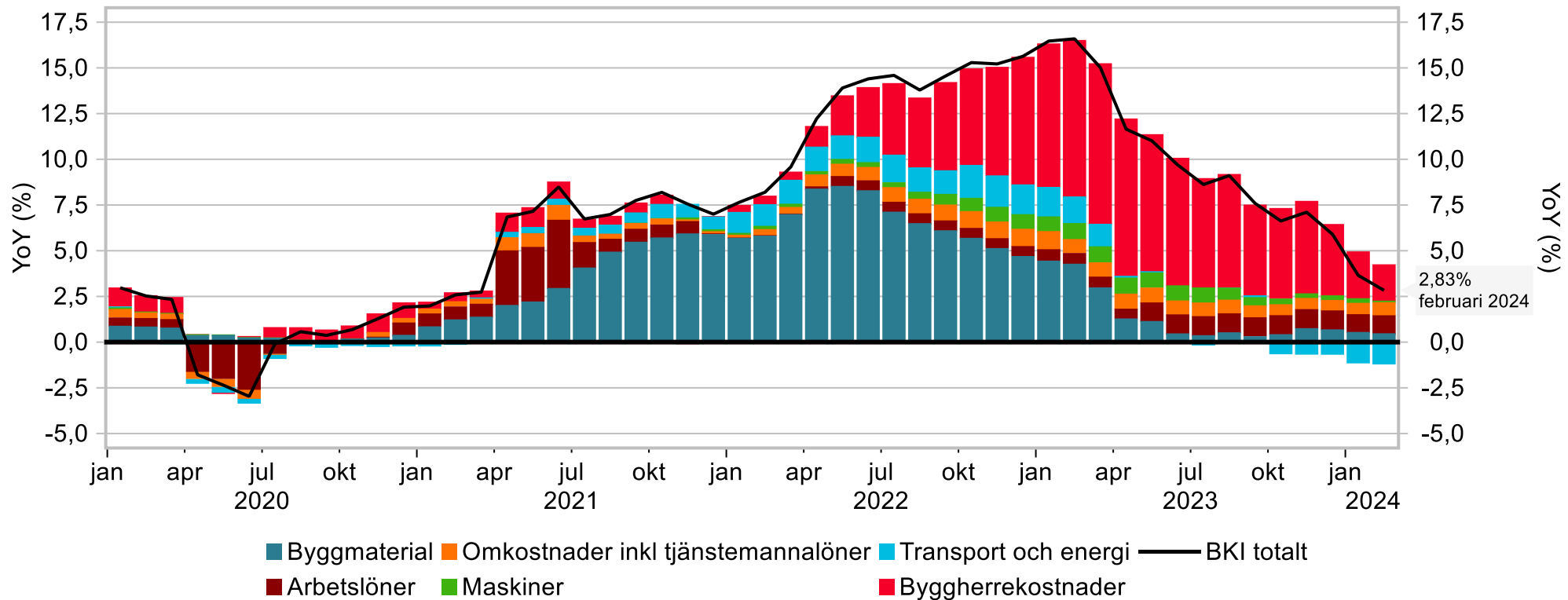
Data t.om kv4 2023

Källa: Konjunkturinstitutet (via Macrobond)

Byggkostnaderna fortsätter att stiga

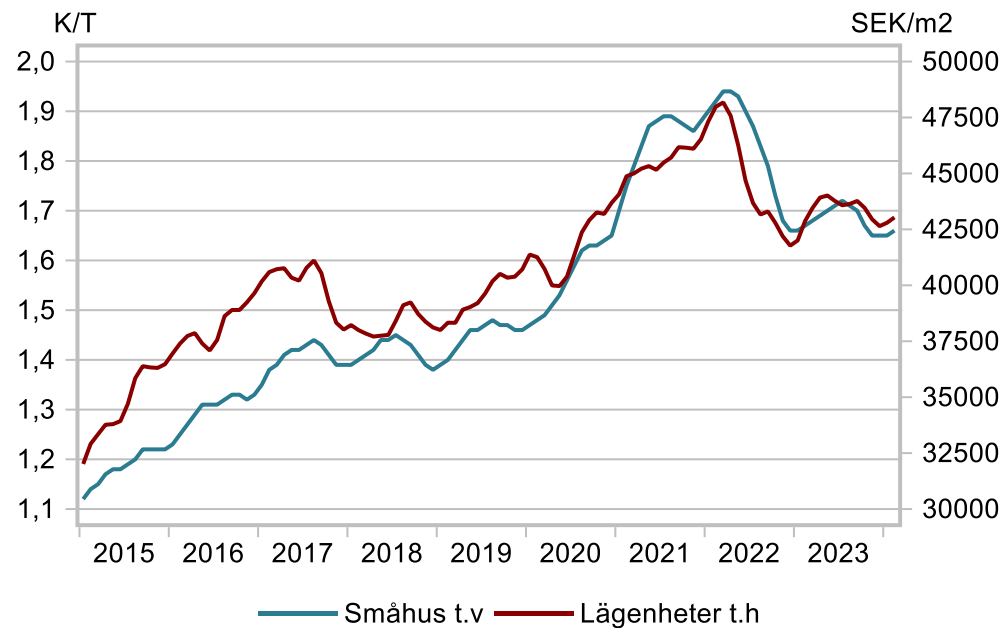
Delkomponenternas bidrag till Byggkostnadsutvecklingen

Källa: SCB, Byggföretagen

Fortsatt trög transaktionsmarknad

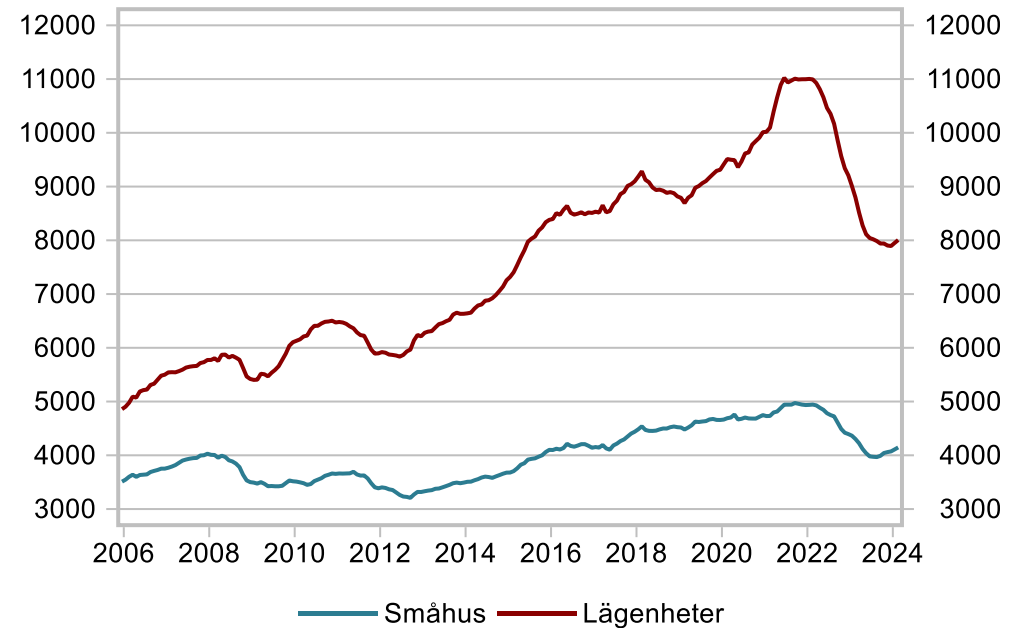
Bostadspriser

Källa: Svensk Mäklarstatistik (via Macrobond)

Antal transaktioner

12-mån glidande medelvärde

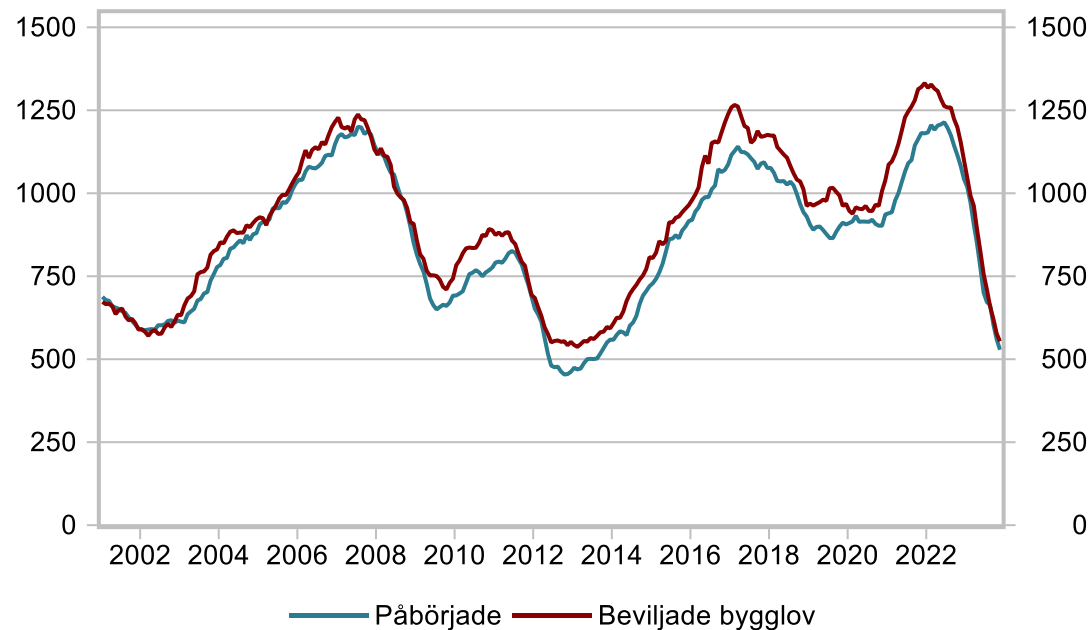
Källa: Svensk Mäklarstatistik (via Macrobond)

Antal beviljade bygglov och påbörjade bostäder

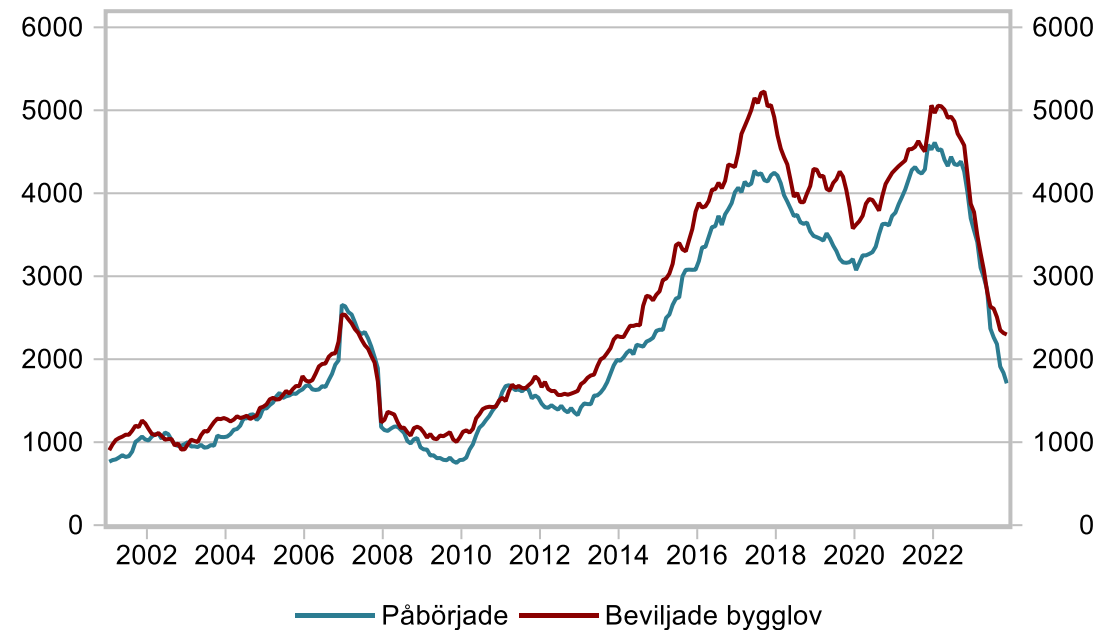
12 månader glidande medelvärde

Småhus

Källa: SCB, Byggföretagen

Flerbostadshus

Källa: SCB, Byggföretagen

Antal påbörjade bostäder, prognos

67 900

56 200

24 000

23 600

2021
2022
2023
2024

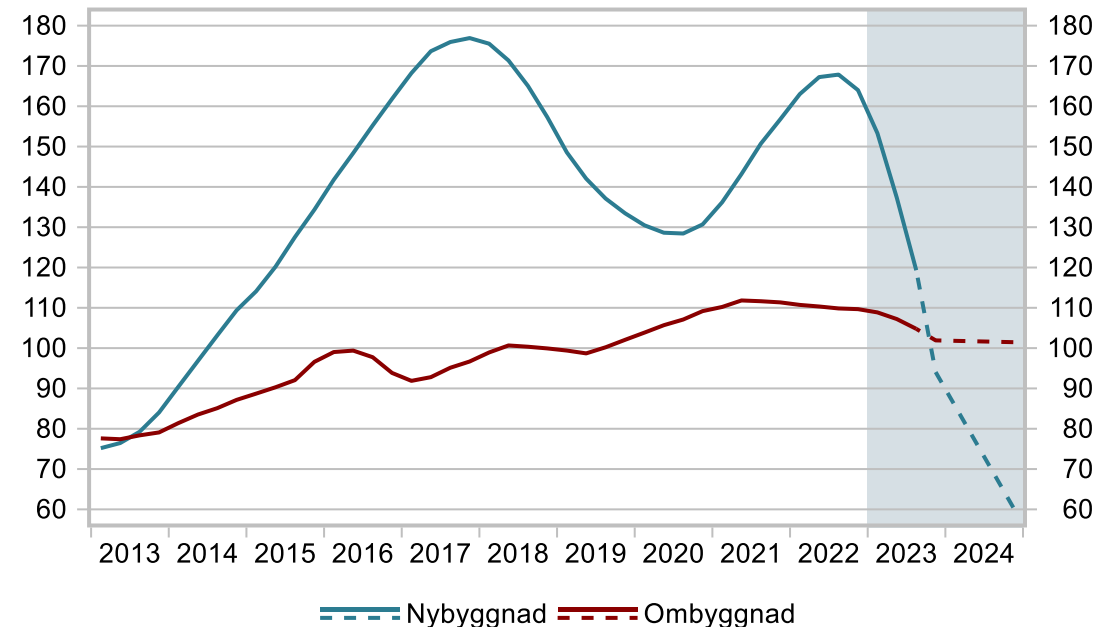
Bostadsinvesteringar

	Investeringar Mdkr 2022	Procentuell förändring 2022	Procentuell förändring 2023 q1-q3	Prognos 2023	Prognos 2024
Nybyggnad	164,0	5	-35	-43	-36
Flerbostadshus	110,9	2	-35		
Småhus	53,1	9	-36		
Ombyggnad	109,7	-2	-6	-7	0
Flerbostadshus	46,0	-6	-7		
Småhus	63,7	2	-5		
Fritidshus	21,8	62	-12	-15	-25
Transaktionskostn.	21,7	0	-22	-15	3
Totalt	317,2	5	-22	-27	-16

Källa: SCB, Byggföretagen

Miljarder kronor

2022 års priser (4kv-glidande summa)

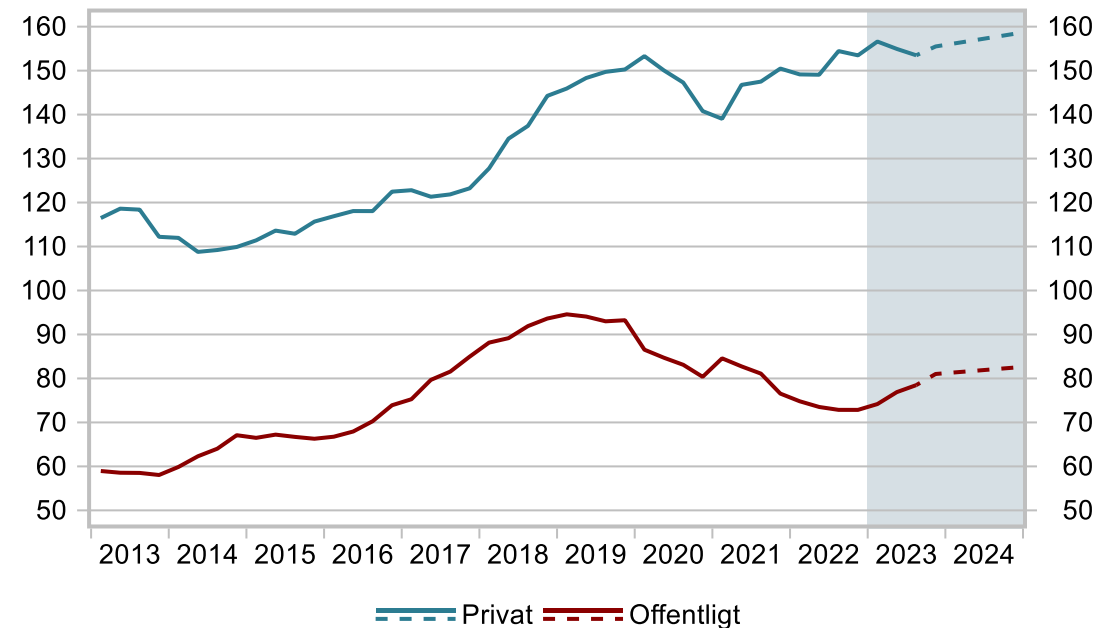
Källa: SCB, Byggföretagen

Lokalinvesteringar

	Investeringar Mdkr 2022	Procentuell förändring 2022	Procentuell förändring 2023 q1-q3	Prognos 2023	Prognos 2024
Privata lokaler	153,5	2	0	1	2
Fastighetsbolag mm	107,9	-6	-11		
Handel	8,0	21	36		
Industri	16,1	49	46		
Jord-, Skogsbruk	14,1	28	24		
Övrigt	7,4	0	-12		
Offentliga lokaler	72,9	-5	14	11	2
Stat	7,1	-9	54		
Kommuner & Regioner	65,7	-3	10		
Totalt	226,3	0	5	4	2

Källa: SCB, Byggföretagen

Miljarder kronor 2022 års priser (4kv-glidande summa)

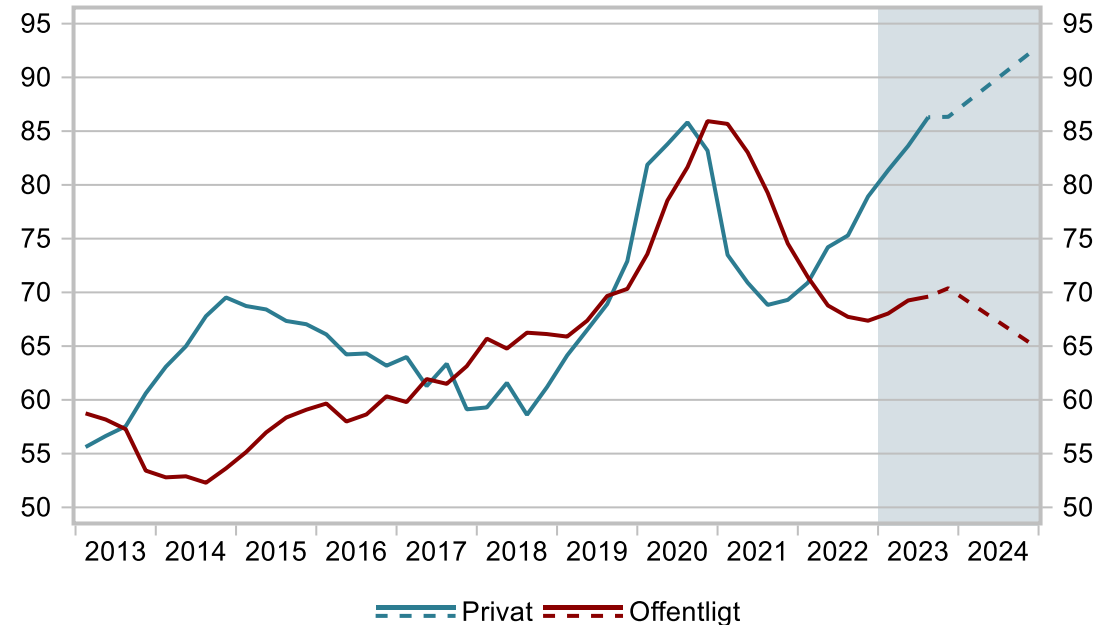
Källa: SCB, Byggföretagen

Anläggningsinvesteringar

	Investeringar Mdkr 2022	Procentuell förändring 2022	Procentuell förändring 2023 h1	Prognos 2023	Prognos 2024
Privata anläggningar	78,9	14	14	9	7
El-, gas- & värmeverk	35,1	23	23		
Vatten-, reningsverk & avfall	17,0	7	12		
Transport & kommunikation	11,1	-10	0		
Telekommunikation	14,9	27	4		
Övrigt	0,8	-2	0		
Offentliga anläggningar	67,4	-10	7	4	-7
Vägar och gator	37,8	-12	10		
Övriga anläggningar	29,6	-6	3		
Totalt	146,3	2	10	7	1

Källa: SCB, Byggföretagen

Miljarder kronor
2022 års priser (4kv-glidande summa)

Källa: SCB, Byggföretagen

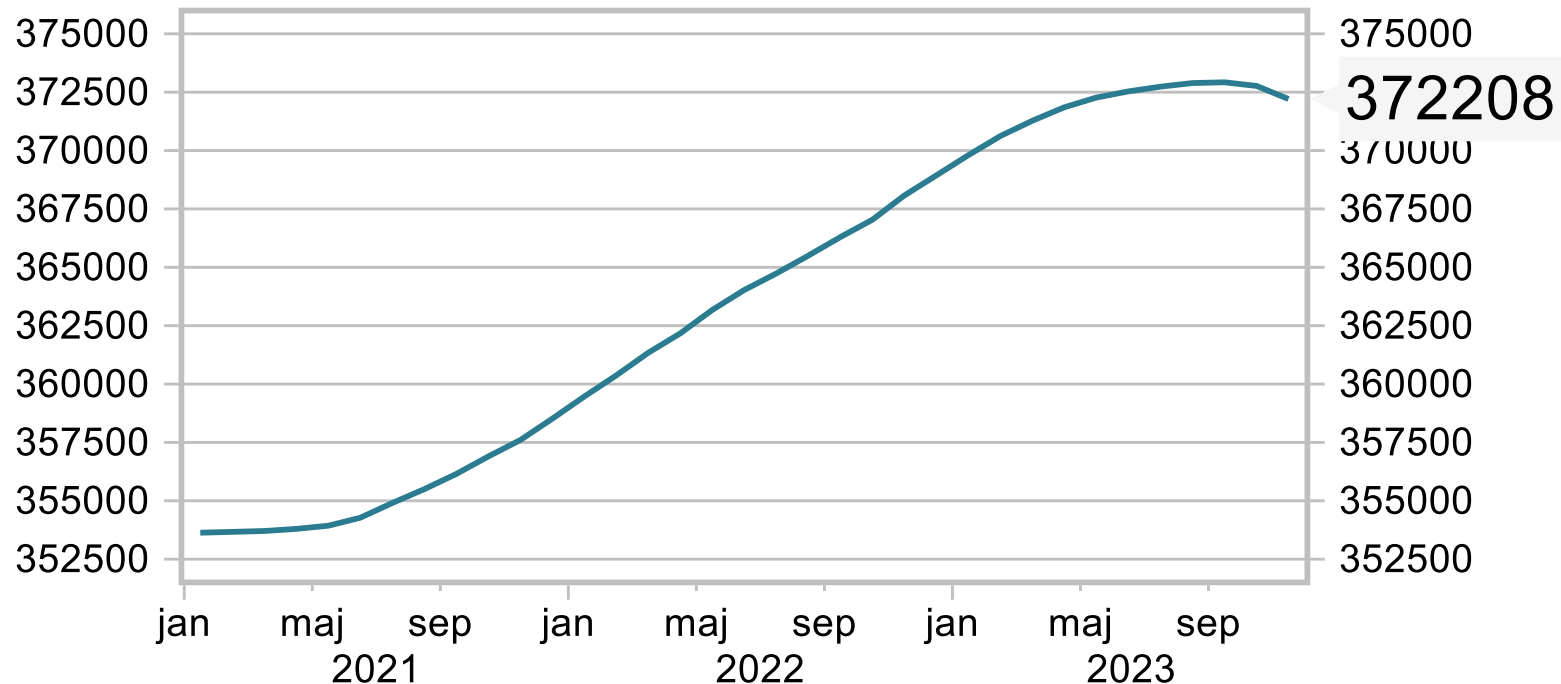
Byggarbetsmarknaden

BYGGFÖRETAGEN

Sysselsättningen fortsatt hög, men vänder neråt

Sysselsatta enligt BAS

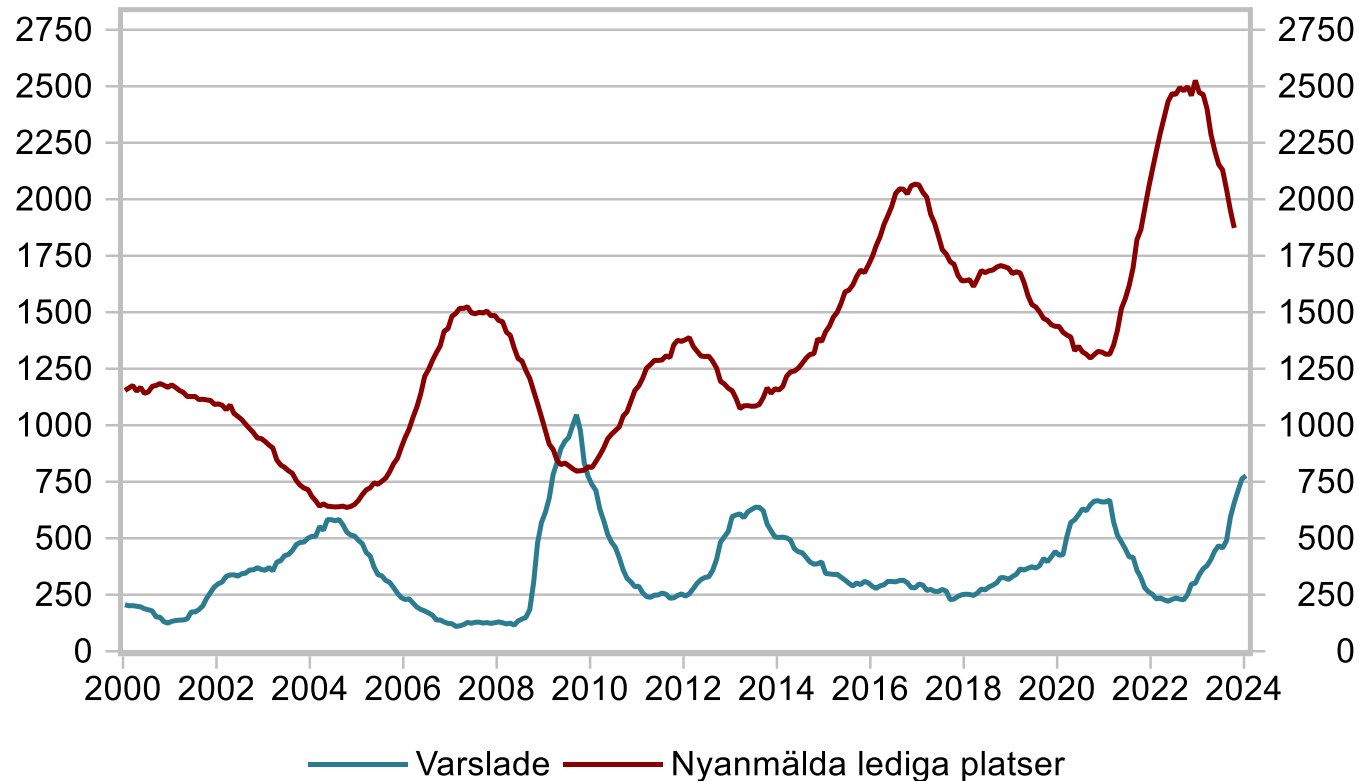
12-månaders glidande medelvärde

Källa: SCB(BAS)

Stora matchningsproblem i utgångsläget och nu stiger varslen snabbt...

12-m glidande medelvärde

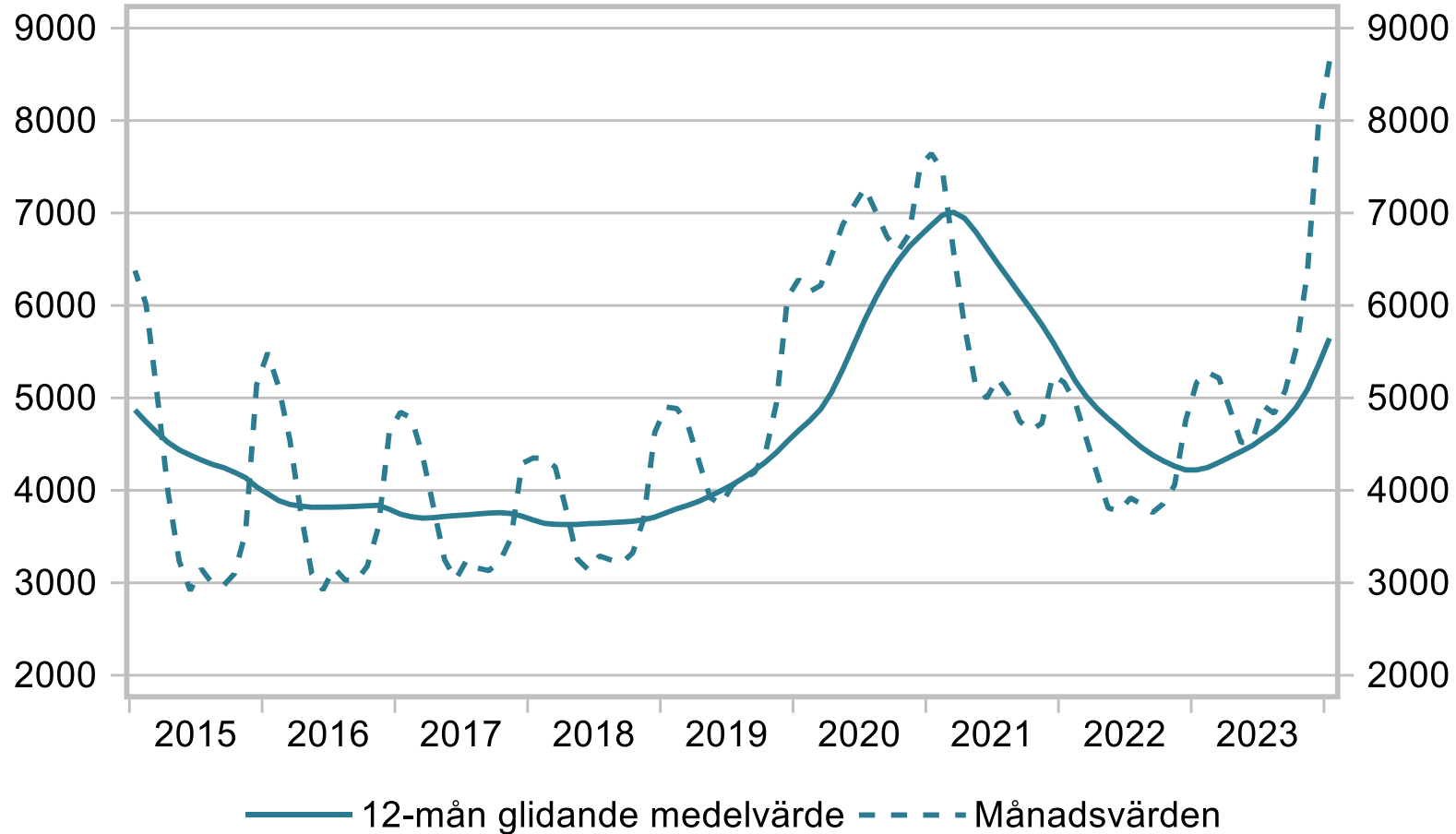

Källa: Arbetsförmedlingen

Likaså arbetslösheten

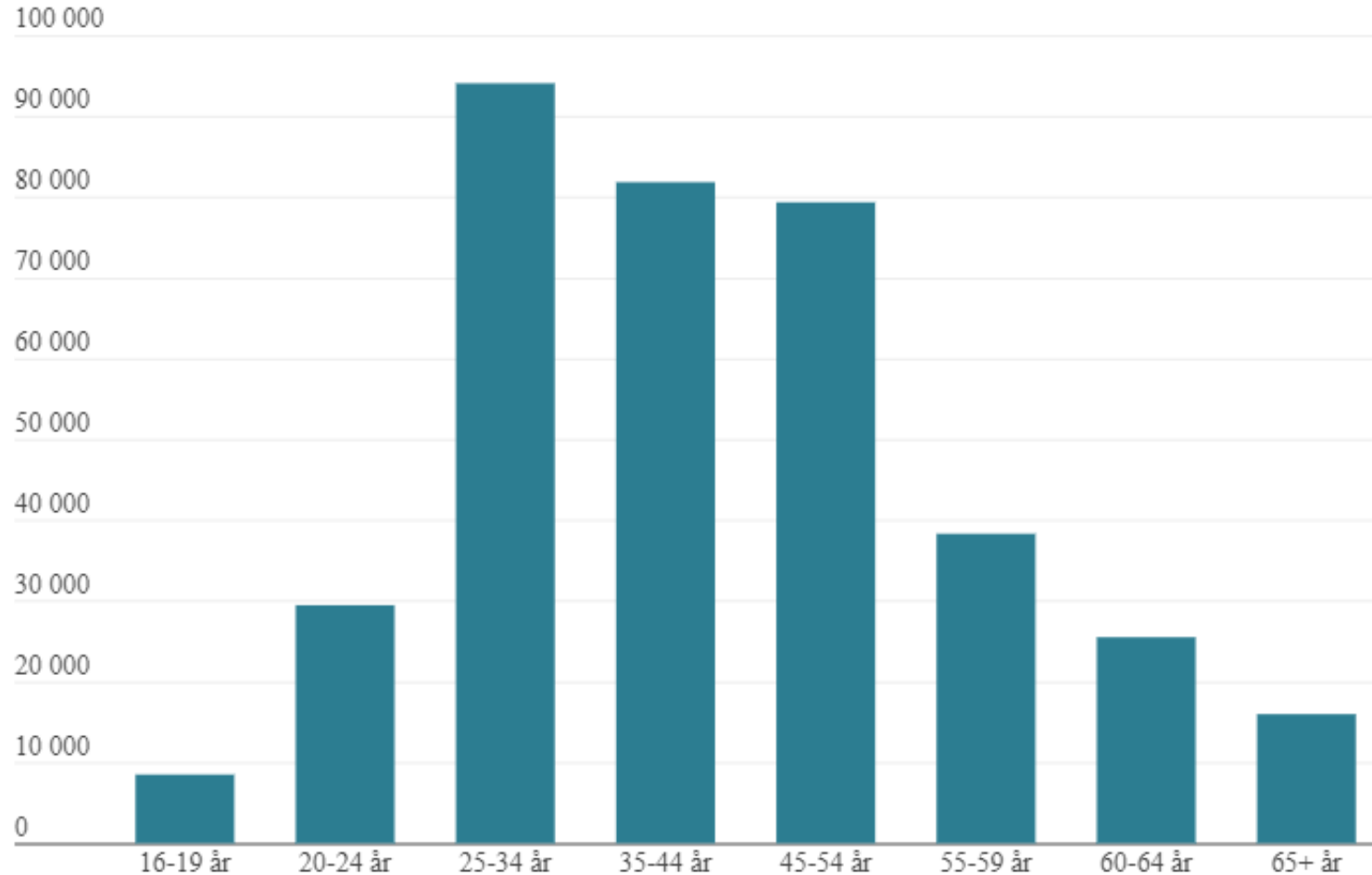
Antal öppet arbetslösa, Byggnads A-kassa

Källa: Arbetsförmedlingen

Antal förvärvsarbetande inom byggindustrin

Respektive åldersgrupp 2021

Källa: SCB (RAMS), Byggföretagen

Är det färdigbyggt?

- Boverkets behovsanalys 67'300 bostäder om året 2023-2030 – skulden växer
- Stor underhållsskuld i transportinfrastrukturen
- Kraftiga satsningar på våra gamla VA-nät helt nödvändiga
- Ökade försvarssatsningar handlar inte om bomber och granater...
Fortifikation, transportvägar, farleder mm.
- Rättsväsendet har nog (tyvärr) inte heller byggt klart
- Utländsk arbetskraft som vi haft god hjälp av kan bli svår att locka tillbaka när Ukraina ska återuppbyggas och valutan gröpt ur lönerna
- På kort sikt har branschen en utmaning i att bereda plats för lärlingar men de som blir klara med en byggutbildning om 2-3 år kommer ha att göra

BYGGFÖRETAGEN

Vi bygger Sverige på schyssta grunder

AUTISM

*Arbetslivet när man är
lite mer unik än de allra flesta*

Jill C. Faulkner

Regler

- Frågor innan och efter pausen
- Ta bilder om ni vill
- För att få materialet, maila utbildning@learnbyspektra.se

Idag

- 45 min autism och NPF
- 15 min paus
- 45 min bemötande
- Frågor / Diskussion

Vem är Jill?

Språk
Design
Analys
Kreativitet
Kommunikation
Kultur & musik

Siffror
Balans
Impulskontroll
Tidsuppfattning
(siffror!)
Empatireglering

Förstå NPF

Olika NPF-diagnoser:

AUTISM

AD(H)D

TOURETTES

OCD - TVÅNG

De flesta har flera kombinerade diagnoser
OCH psykiska pålagringar!

Förstå NPF

Föredragen terminologi:

**Neuropsykiatrisk
funktionsnedsättning**

Söker tolkningsföreträdare inom:

- Språkbruk
- Utformning av insatser & stöd
- Forskningsriktning

... och mycket, mycket mer..

Förstå NPF

Autism innebär större problem än de flesta andra inom:

- Orka vanliga saker
- Reglera uppmärksamheten
- Impulskontroll och aktivitetsnivå
- Samspela och kommunicera med andra människor
- Inleda, upprätthålla och avsluta relationer
- Lära sånt som inte är roligt
- Kontrollera motoriken
- Tolka signaler och information

Stora individuella skillnader!

Förstå NPF

Minst tre NPF-barn i varje skolklass!

Förstå autism

Samspel & kommunikation

Stereotypa beteenden

– *svårt för variation och förändring*

Snäva intressen

Exekutiva funktioner

Detaljer > helhet

Stimming

Perception

Förstå autism

“Can you make it to the end?”

National autistic society, UK

Förstå autism

Autism innebär större känslighet

Förstå autism

Skola – innan diagnos

- Det som var lätt var för lätt
- Det som var svårt var omöjligt

- Utbrotten och ångesten

Fokus på lektionerna
- Frustration på rasten

Förstå autism

Skola – innan diagnos

- Assistent och eget rum
- Utredning och diagnos

En av de första tjejerna i Sverige!

Förstå autism

STRESS!

Långa verbala instruktioner

Många intryck samtidigt

Kompensera för brister

För mycket repetition

Otydliga sociala krav

Internaliserade krav

Påtvingat umgänge

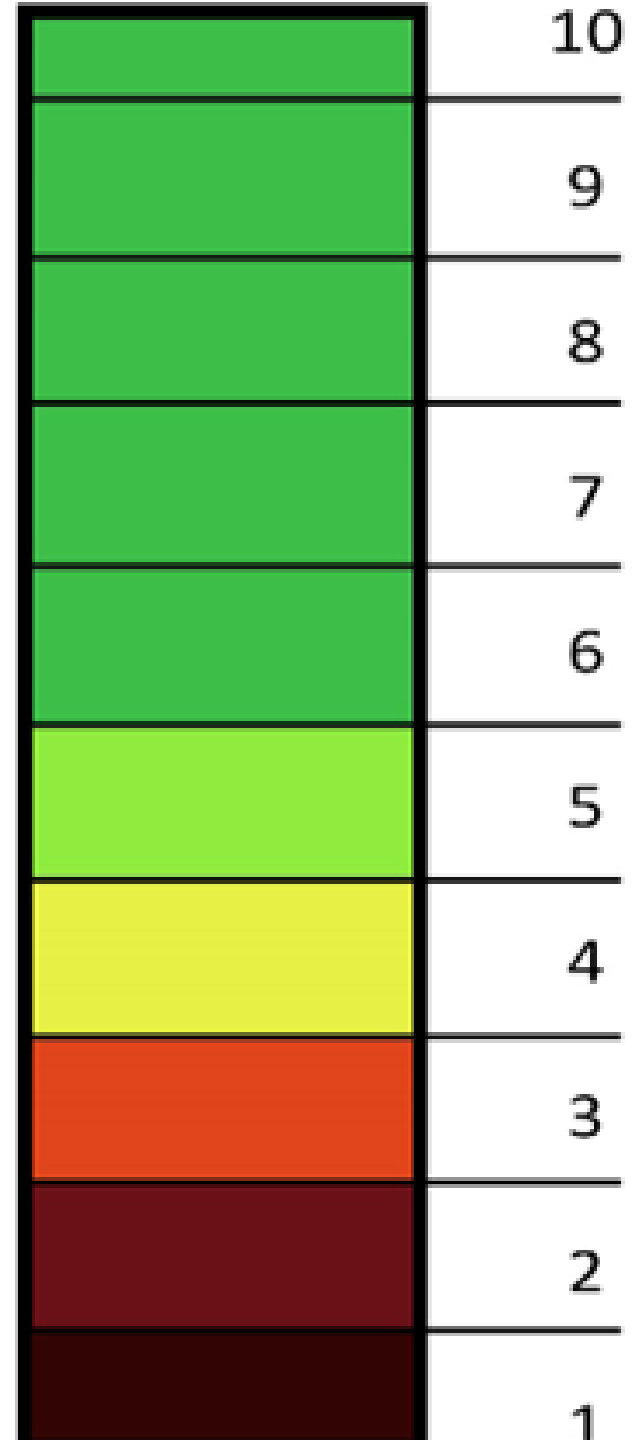
Oavslutade saker

Felställda krav

Brutna löften

Energiskalan

– en förklaringsmodell
för stress

Förstå autism

Skola – efter diagnos

- Hjälp att förstå mina reaktioner
- Matteläraren och multiplikationstabellerna
- Jag fick använda mina styrkor

Med bättre mående och studieresultat
blev målet vanligt gymnasium...

Förstå autism

Skola – efter diagnos

Förstå autism

Skola – efter diagnos

Omsätta smärta till erfarenhet – i ett CV till exempel...

Jag heter Jill, och jag har diagnosen Aspergers Syndrom. Jag har levt med min diagnos nära nog hela livet och idag är jag en högpresterande, noggrann, socialt kompetent och extremt engagerad person.

Mitt mål i livet är att förändra världen för människor som är där jag var en gång, och ge tillbaka lite av det stöd jag fått.

Frågor

PAUS
15 minuter

Frågor

LEARN BY
Spektra

MADE BY
Spektra

Vuxen med diagnos

Lyckligt gift
Företagsledare
Engagerad mamma
Hundägare
Världens bästa job
Får hjälpa andra
Nykter sedan ett årtioende
Hög självkänedom - kan hantera hög ångest
Frihet att forma mitt liv

Vad funkade?

Förändra

Hantera

Utvärdera

Skriftliga instruktioner

Färgkodning

BEMÖTANDE

Prioriteringslistor

Vecko- och säsongscheman

Informera om 'osynliga' regler

BEMÖTANDE

Ärlighet varar längst

Använd konkret språkbruk

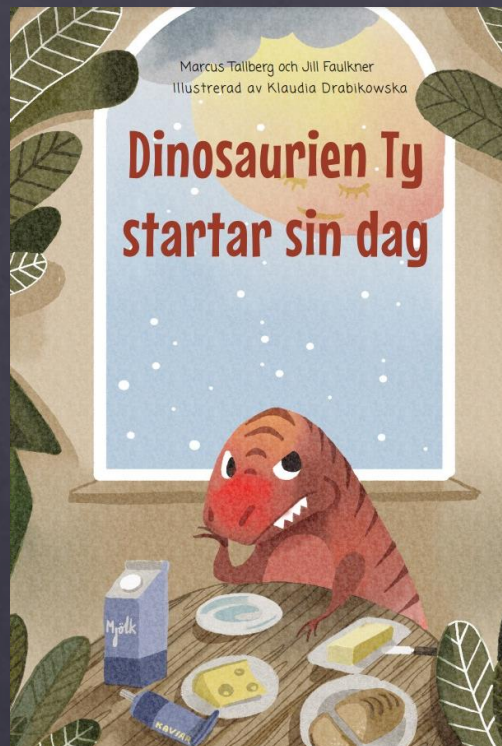
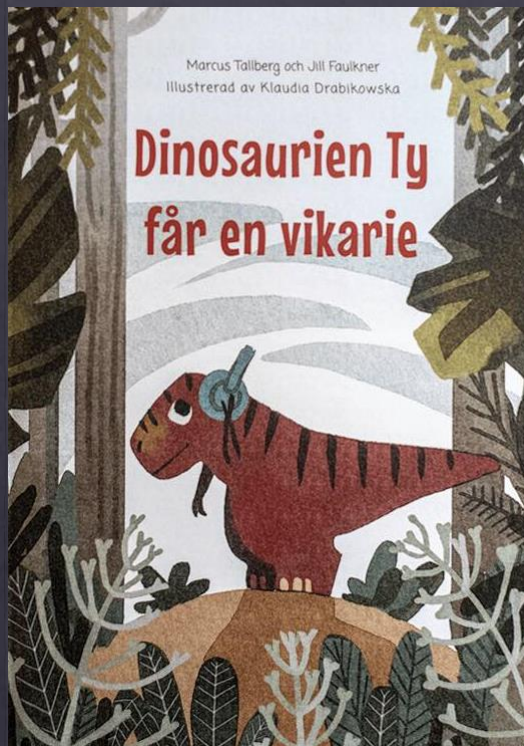
Sudda bort onödiga ord

Inga öppna frågor

Från hjälpt till hjälpare

- Använda egna erfarenhet för att hjälpa andra
- Omsätta upplevda situationer till strategier
- Hålla det konstruktivt

- Arbeta mot fördomar
  - *få samhället att förstå att man kan ha flera "hattar"*

Köp mina böcker!

Frågor

Kontakta oss

---

butikspektra.se
madebyspektra.se

butikspektra

Learnbyspektra

MadebyspektraSwe

kontakt@butikspektra.se

utbildning@learnbyspektra.se

Digitalisering i byggproduktionen "BIM-huset"

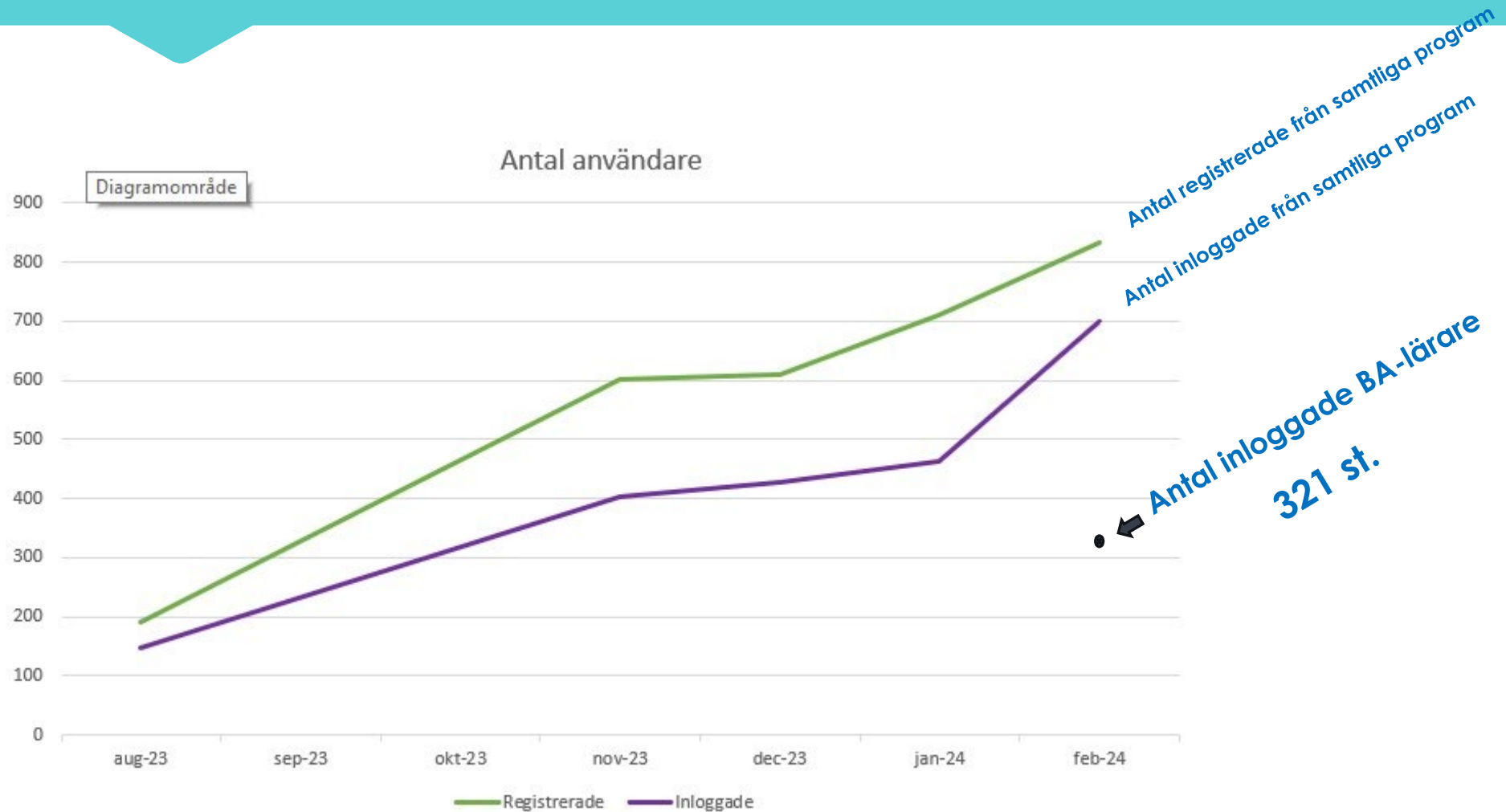

-
- Samarbete mellan BYN, ECY, Plåt & Ventbyrån, VVS yrkesnämnder och Fastighetsbranschens utbildningsnämnd.
  - Det handlar om digitalisering på byggarbetsplatserna och som involverar yrkesarbetare.
(Inte digitalisering av själva utbildningen).
  - Utbildningsmaterial för yrkeslärare och elever, med fokus på -
    - **digitala verktyg och arbetsmetoder i byggproduktionen**

Utdrag ur examensmålen för Bygg- och anläggningsprogrammet

- Byggarbetsplatsen är föränderlig och arbetet sker både inomhus och utomhus. Dessutom förändras och utvecklas arbetsmetoder, material, verktyg och hjälpmedel. Detta ställer krav på ett flexibelt förhållningssätt och kontinuerligt lärande i arbetslivet. Utbildningen ska därför utveckla elevernas kreativitet och initiativförmåga. Den ska också bidra till att utveckla elevernas förmåga att använda digital teknik som förekommer inom för utbildningen relevanta yrkesområden.

Hur har BIM-hus-materialet använts fram tills idag.....

Vem jag är?

- Vahik Bedrosian
- Legitimerad Yrkeslärare sedan 2004-
- Förstelärare 2013 & 2017-2020
- Undervisande ämnen:
  - Bygg o anläggning
    - Husbyggnad och Betong
  - Matematik
  - CAD
- BYN & WSS expert 2015-2020
- BYN Yrkesråd för betongyrket 2013-
- Hjälper BYN med CAD-ritningar inför Yrkes-SM 2016-
- Författare och grundare LiVa Läromedel AB 2020-
- Programansvarig-bygg på Bergstrands Gymnasium

Jag har en bakgrund som civilingenjör med gedigen erfarenhet inom betongkonstruktioner under många års tid.

Karta BIM-Huset

3D Ritning Delad 3D-sektion

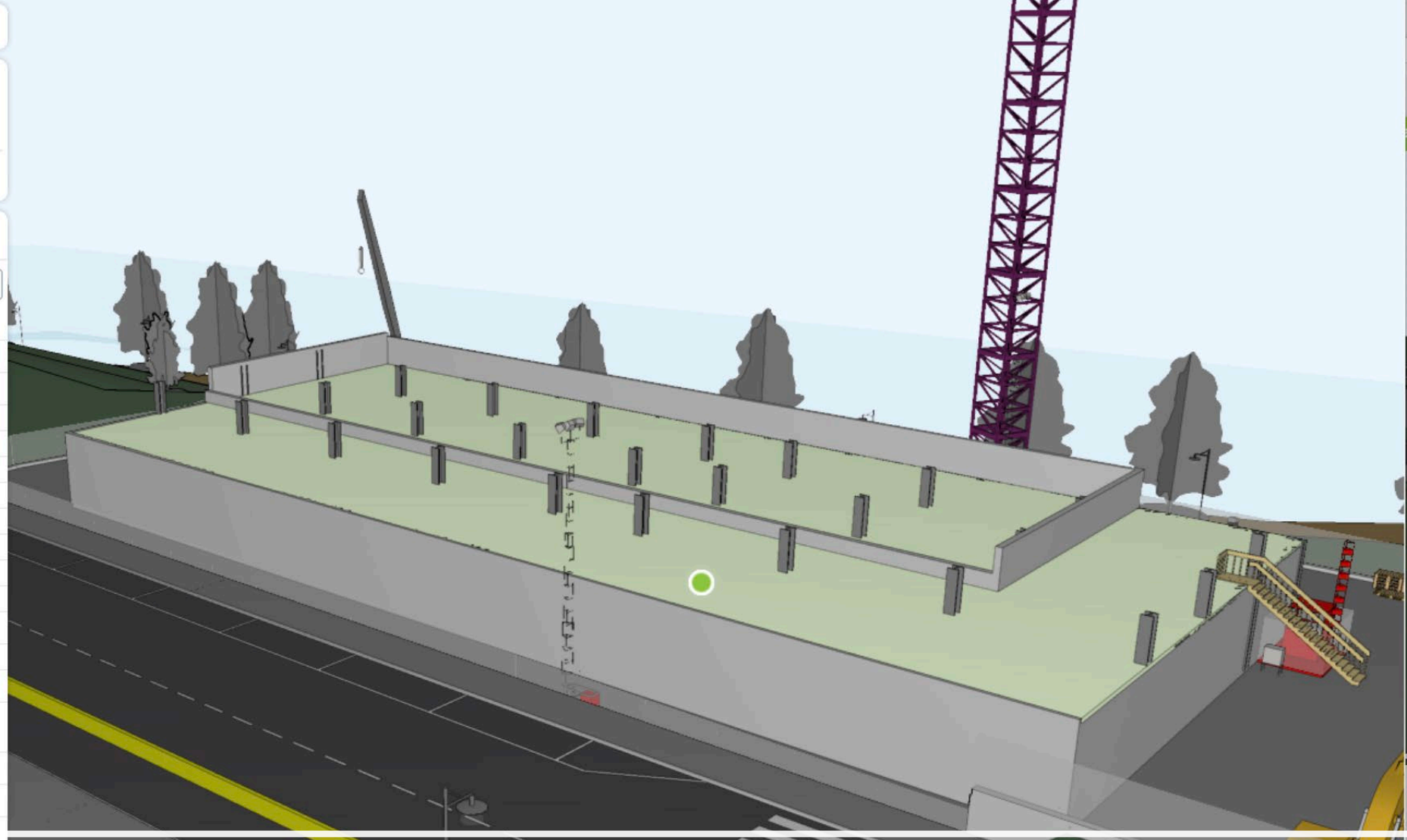
Rum Zoner

BIM står för:
"Building Information Model"

BIM-Huset från Dalux

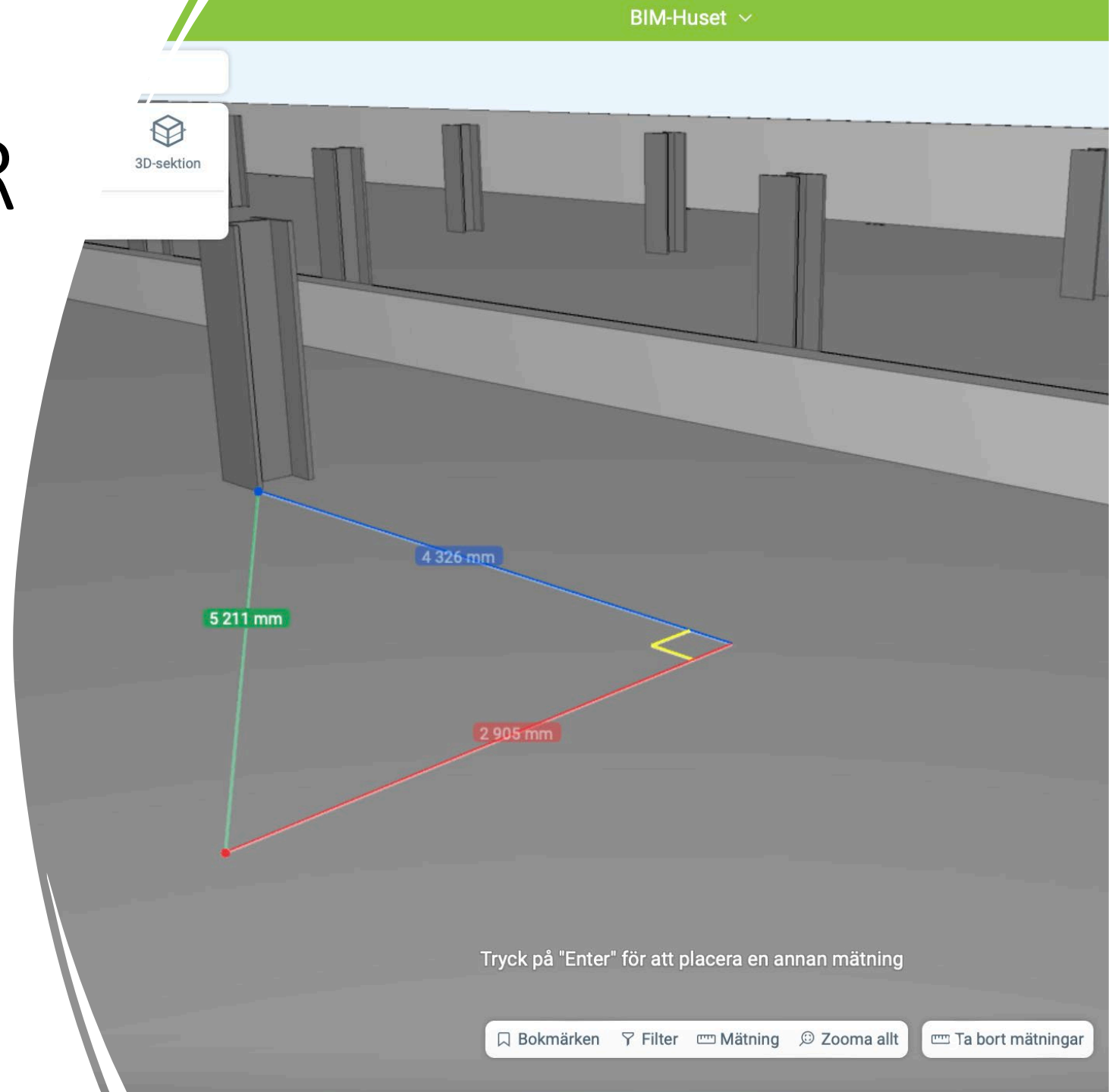
Namn	Värde
► Klicka på koordinater	3
▼ Egenskaper	8
GrossArea	1341.025 m ²
GrossVolume	268.205 m ³
NetArea	1341.025 m ²
NetVolume	268.205 m ³
ObjectType	Floor: Betongplatta 200 ...
Perimeter	159100 mm
Type	Floor: Betongplatta 200 ...
Width	200 mm
▼ Pset_ElementShading	1
Roughness	305 mm
► Pset_QuantityTakeOff	1
► Pset_Reinforcement- BarPitchOfSlab	1
► Pset_SlabCommon	4
▼ Inbyggda egenskaper	8
Category	Floors
Elevation Bottom	8.000 m
File Name	L20-V-000.ifc
File Uploaded	2023-11-24 10:00 (UTC)
Tag	3398293
UniqueID	wSgbNnwC6_LEjFUPaJj...

EXEMPEL: Man kan reda på visa egenskaper på en byggdel

TILLÄMPNINGAR i BIM

- Att kunna navigera i 3D
- Att kunna ta ett mått för visa detaljer
- Att kunna se avvikelser mellan olika utsättningar
- Att kunna se specifikationen för byggdelen
- Andra avancerade information

Dashboard

Platser

Field

Box

Karta BIM-Huset

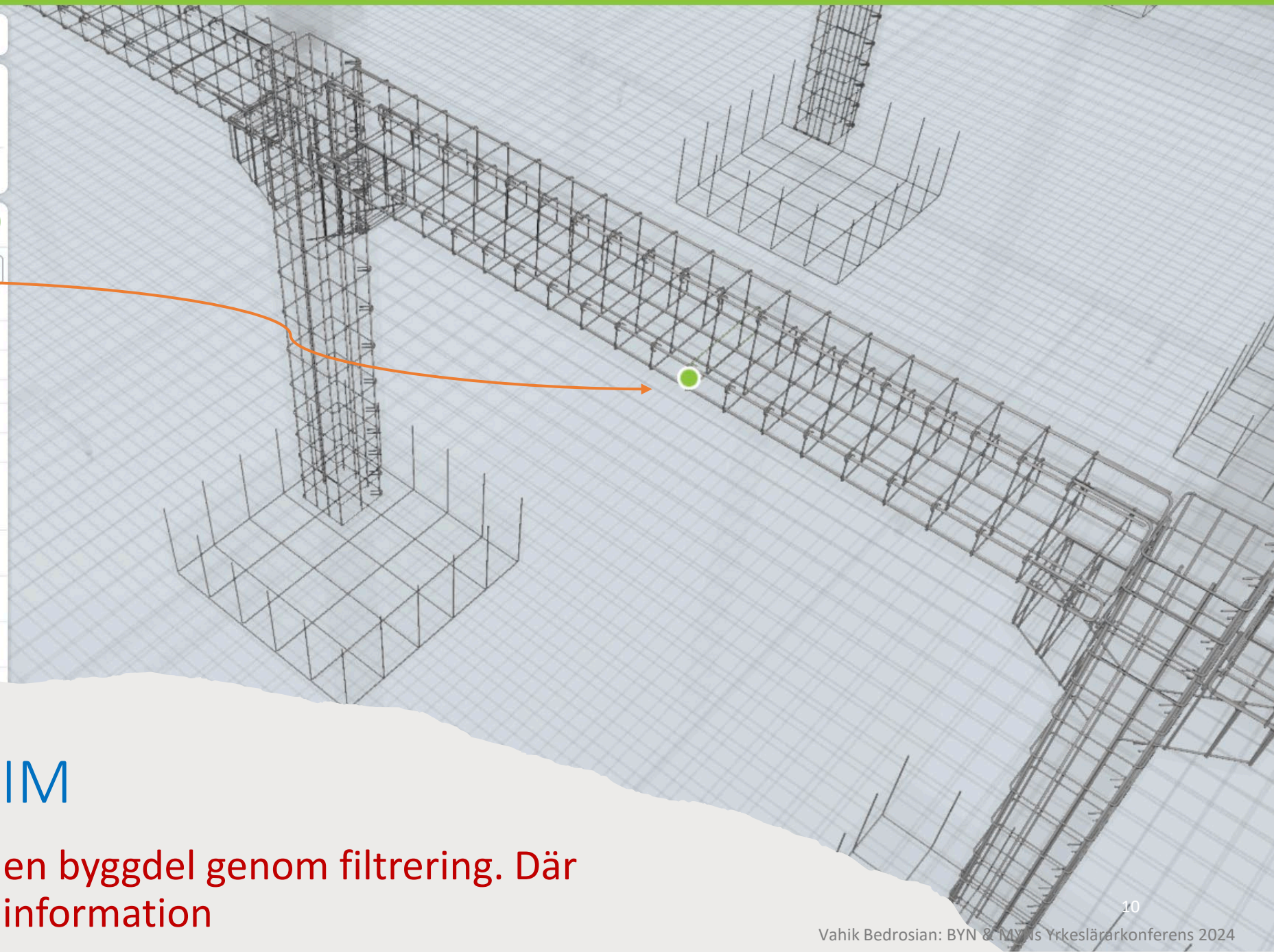
3D Ritning Delad 3D-sektion

Rum Zoner

Rebar Bar:10 B500BT : Shape N LL:70... X

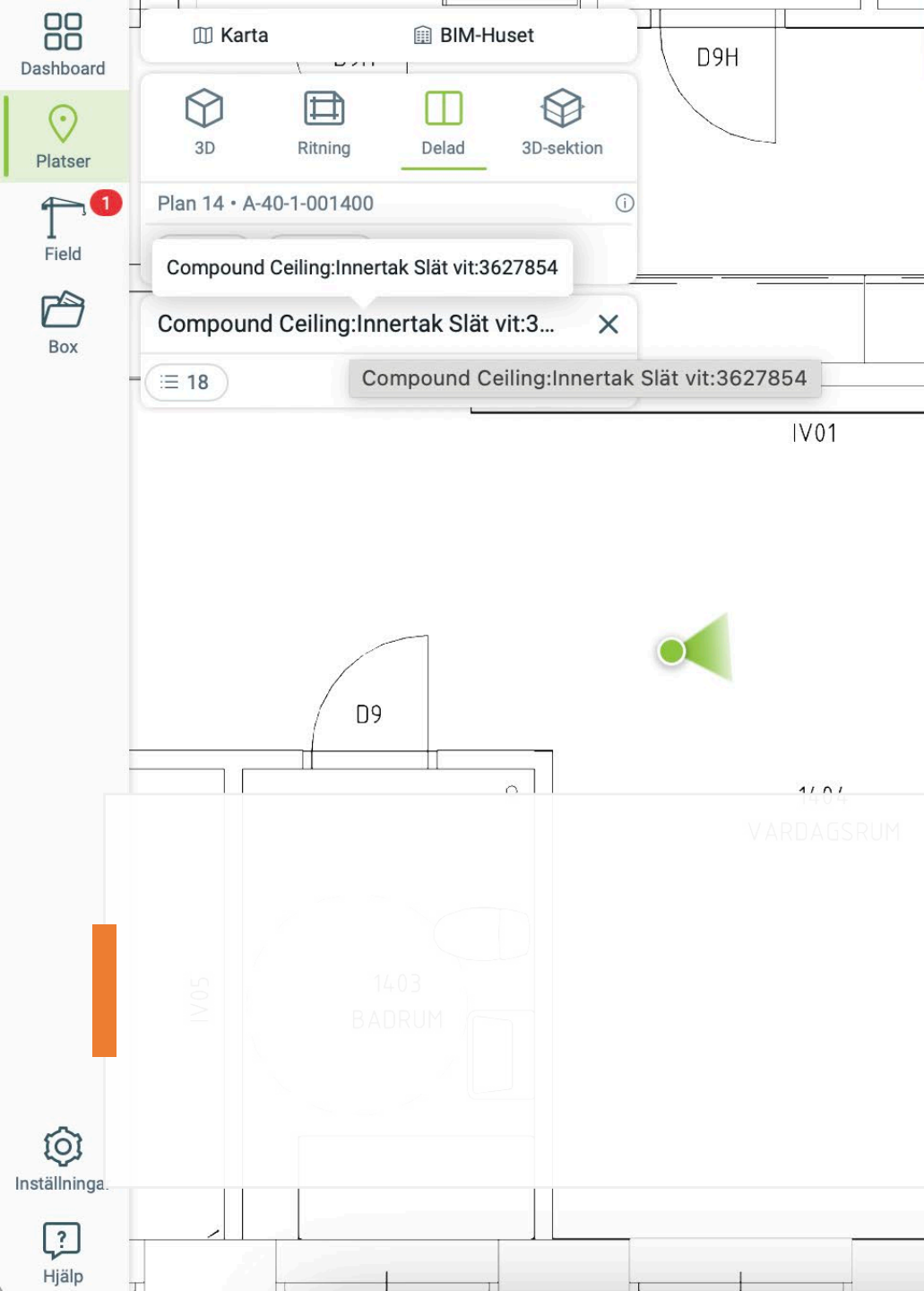
29

Namn	Värde
▶ Klicka på koordinater	3
▼ Egenskaper	1
ObjectType	Rebar Bar:10 B500BT
▶ För montörer	15
▶ Pset_QuantityTakeOff	1
Pset_ReinforcingBar-	
▼ BendingsISOCD3766-	5
Common	
ISOCD3766Bending-	
EndHook	135
ISOCD3766Bending-	
StartHook	135
ISOCD3766Shape-	
Code	N LL
ISOCD3766ShapePa-	
550 mm	

FILTRERING I BIM

Du väljer och isolerar en byggdel genom filtrering. Där kan du se intressanta information

• RUMSBESKRIVNING

- Inom måleri, golv eller platt
- Kan man välja en byggdel i ett rum i vilken våning och ta fram beskrivningar.

Tryck på "H" för att dölja element

Bokmärken Filter Mätning

Karta BIM-Huset

3D Ritning Delad 3D-sektion

SHP - Knutbräda_Gerenic:145+170:3921761

SHP - Knutbräda_Gerenic:145+170:3... X

16 SHP - Knutbräda_Gerenic:145+170:3921761

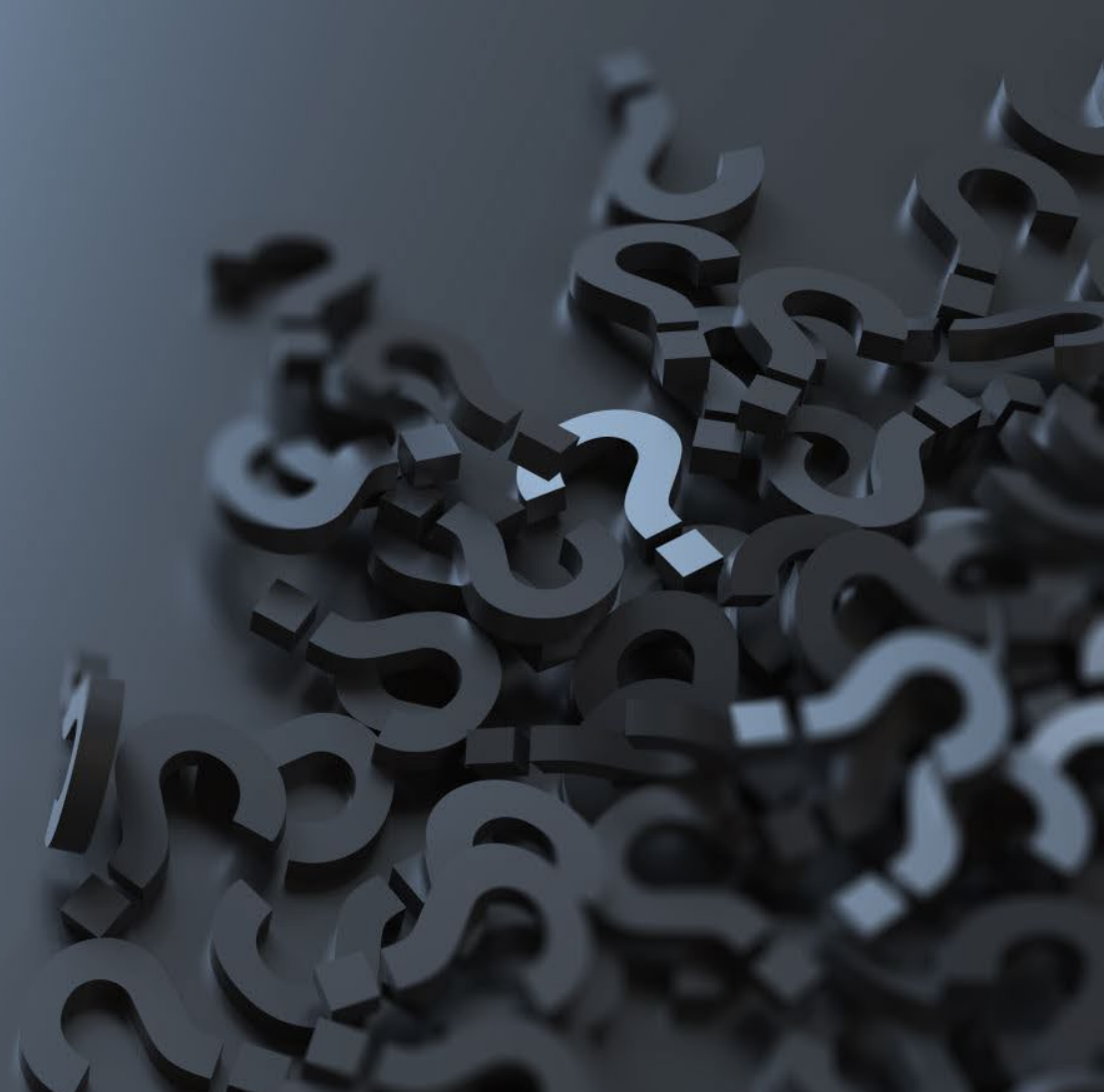
Namn	Värde
▶ Klicka på koordinater	3
▼ Egenskaper	3
Layer	A-GENM-___-OTLN
ObjectType	SHP - Knutbräda_Geren...
Type	SHP - Knutbräda_Geren...
▼ Pset_BuildingElement-ProxyCommon	1
Reference	145+170
▼ Pset_ProvisionForVoid	3
Depth	28 mm
Height	28 mm
Width	145 mm
▶ Pset_QuantityTakeOff	1
▶ Inbyggda egenskaper	8

Dölj Isolera Beskär

Vissa detaljer från villan

Tryck på "Enter" för att placera en annan mätning

Tryck på "H" för att dölja element

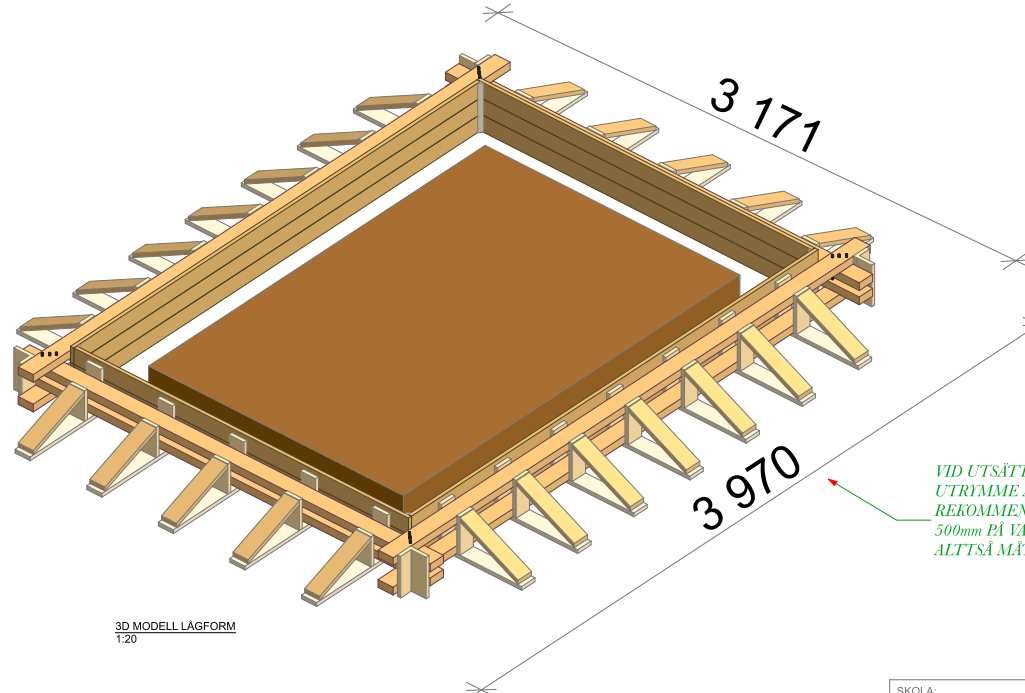
Diskussioner mellan varandra innan vi går vidare till nästa moment

Hur arbetar jag

- När vi startar ett byggprojekt så presenteras objektet i 3D-MODELL
- Eleverna får tillgång till alla digitala konstruktionsritningar i sina lär-plattformar.
- Om man hade tillgång till BIM då skulle vara lätt att peka på en byggdel och ta reda på olika egenskaper t.ex. facktermer.
- Vid planering upprättas *Arbetsberedning*.

ARCHICAD EDUCATION VERSION

3D MODELL LÄGFORM
1:20

VID UTSÄTTNING BEHÖVER DU RÄKNA UT UTRYMME ATT RÖRA DIG RUNT FORMEN. REKOMMENDATION ATT LÄGGA TILL CA. 500mm PÅ VARJE SIDA! ALLTSÅ MÄTTEN BLIR: CA. 5000x4000 mm

BESTÄMMELSER:

MATERIAL ÅTGÅNG:

- FORMREGEL 45*95 C14
- FORMBRÄDA 21*95 mm
- FORMPLYWOOD 12*600*2500 mm (ALTERNATIV)
- TREKANTSLIST 15*15 mm
- SPIK: BLANK 2*50 mm
- DUBBELHUVAD SPIK: 2,3*60 mm, 2,8*75 mm
- SPIKPLUGG 5*90mm (VID MONTERING PÅ UNDERLAG AV BETONG)

STABILITET AV FORMEN OCH FÖRDELNING AV NAROR OCH UTLÄGG SKA GENOMFÖRAS ENLIGT BYGGBESKRIVNINGAR OCH ANVISNINGAR.

UTLÄGGEN BORRAS ENLIGT RITNINGAR OCH PROPPAS MOT MARK ELLER GOLV.

MÄTT, LOD OCH VINKLAR SKA MÄTAS OCH BEDÖMAS

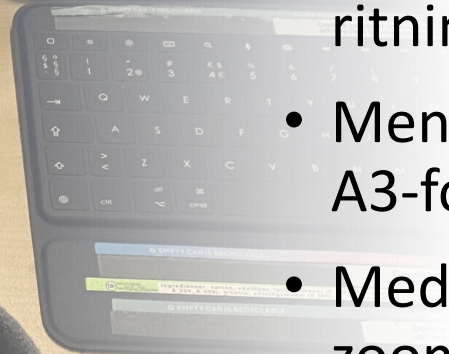
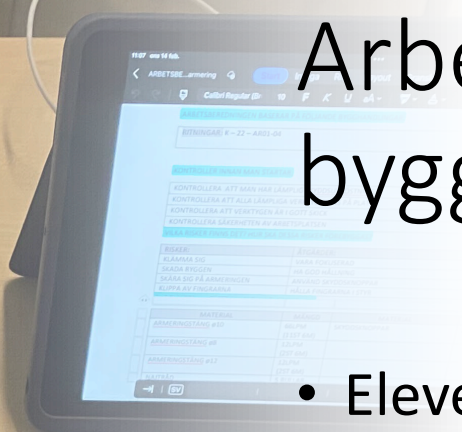
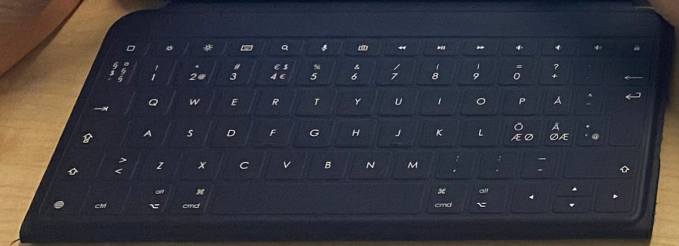
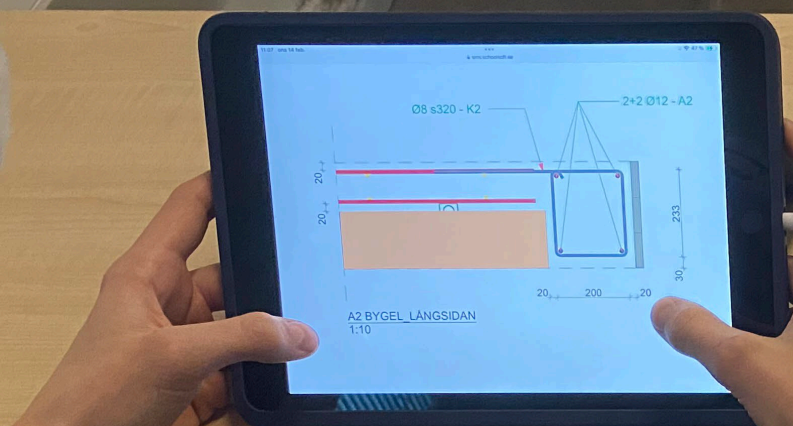
TÄNK PÅ ARBETSMILJÖN OCH ERGONOMI VID ARBETET

LÄMPLIGA SKYDDSUSTRÜNINGAR SKA ANVÄNDAS HELA TIDEN

TA REDA PÅ DE OLIKA FACKTERMERNA

UTGIVARE: LiVa LÄROMEDEL AB			
SKOLA: BA_PROGRAM	RITAD AV: V. BEDROSIAN	KONSTRUKTION: V. BEDROSIAN	
PROJEKT: LÄGFORM o ARMERING	UPPDRAGSNUMMER: LF_AR_BTG_2023	DATUM: 2024-01-09	
BESKRIVNING: 3D MODELL LÄGFORM	SKALA: 1:20	RITINGSNUMMER: K - 40 - LF05	BET

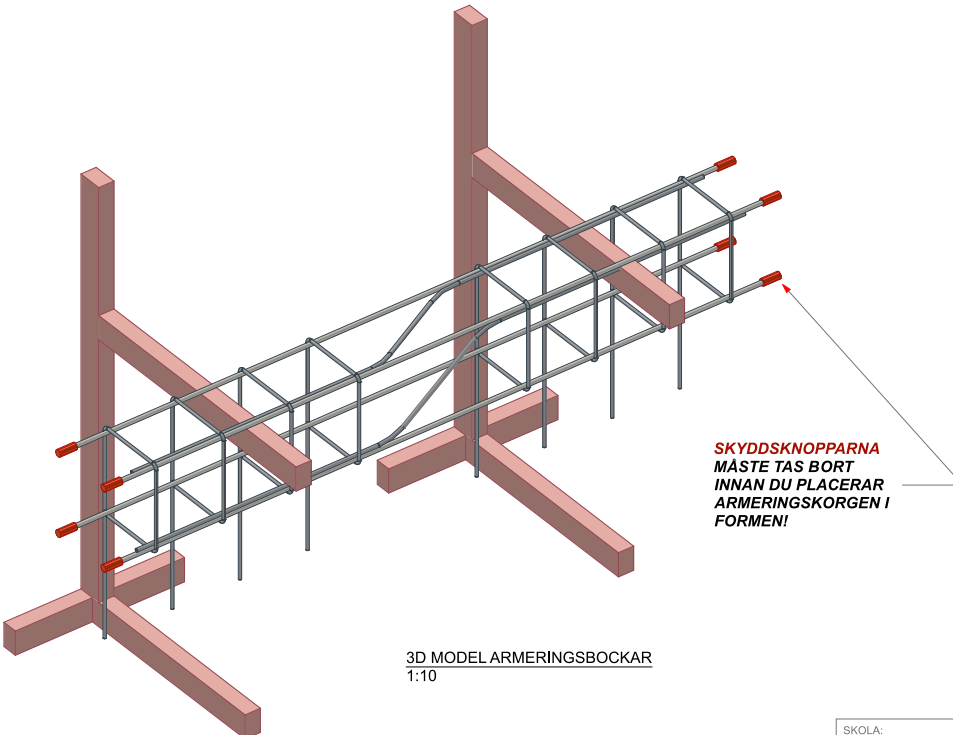
Arbetsberedning byggprojekt

- Eleverna har tillgång till alla ritningar digitalt.
- Men de får papperskopior i A3-format också.
- Med hjälp av en iPad får de zooma-in och se närmare på vissa detaljer.
- Mängdberäkningar blir smidigare att utföra

Riskbedömning är en viktig del i arbetsberedningen

- Vi går igenom arbetsmomenten i detalj
- Om vilka risker som kan förekomma
- Hur ska man åtgärda dem
- All riskbedömning antecknas med respektive förebyggande åtgärder

3D MODEL ARMERINGSBOCKAR
1:10

ARCHICAD EDUCATION VERSION

BESTÄMMELSER:

TÄCKANDE BETONGSKIKT:
 - FORMKANT 50mm
 - BALKFORM 20mm
 - MOT MARK 30 mm
 - ÖVRIGT 20 mm

DISTANSER:
 - MARKDISTANSER TILL PLATTAN OCH BALKEN MOT MARK ELLER GOLV.
 - VÄGGDISTANSER TILL BALKEN

NAJNING:
 - ENKEL NAJNING TILL PLATTAN; (DIAGONAL)
 - BYGLAR DUBBELNAJAS

ALL ARMERING MED DETALJERAD INFORMATION REDOVISAS I EN ARMERINGSFORTECKNING

UPPSTICKANDE STÄNGER SKA SKYDDAS MED SKYDDSKNOPP

ARMERINGSKVALITE:
 - K500C-T

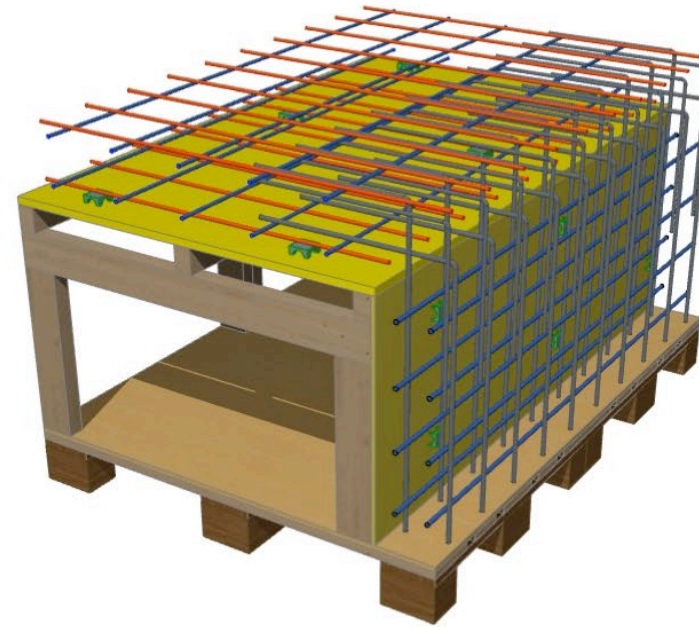
TÄNK PÅ ARBETSMILJÖN OCH ERGONOMI VID ARBETET

SKYDDSTRUSTNINGAR SKA ANVÄNDAS HELA TIDEN

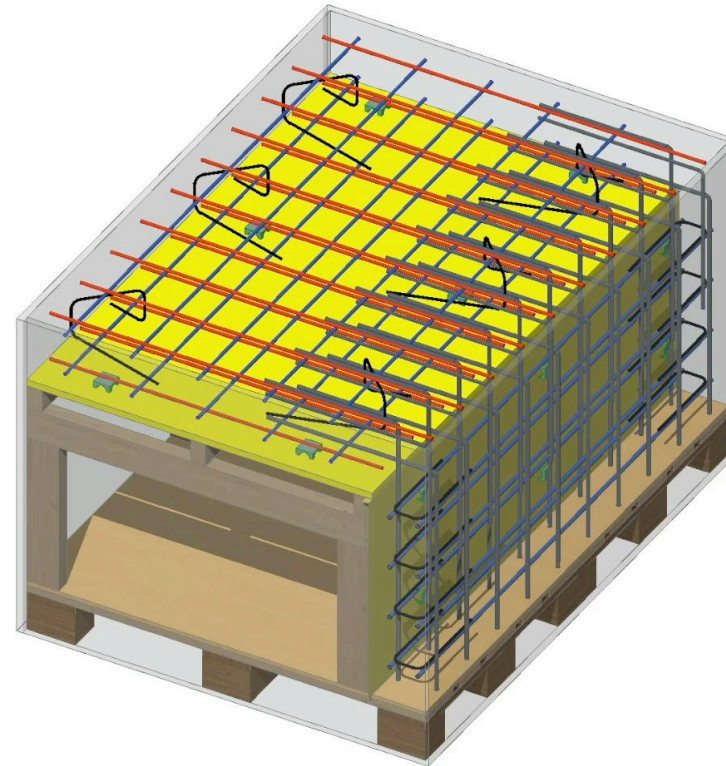
SKYDDSKNOPPARNA MÅSTE TAS BORT INNAN DU PLACERAR ARMERINGSKORGEN I FORMEN!

UTGIVARE: LiVa LÄROMEDEL AB		
SKOLA: BA_PROGRAM	RITAD AV: V. BEDROSIAN	KONSTRUKTION: V. BEDROSIAN
PROJEKT: LÅGFORM o ARMERING	UPPDRAGSNUMMER: LF_AR_BTG_2023	DATUM: 2024-01-09
BESKRIVNING: ARBETSSTÄLLNING	SKALA: 1:10	RITNINGSNUMMER: K - 22 - AR04 BET

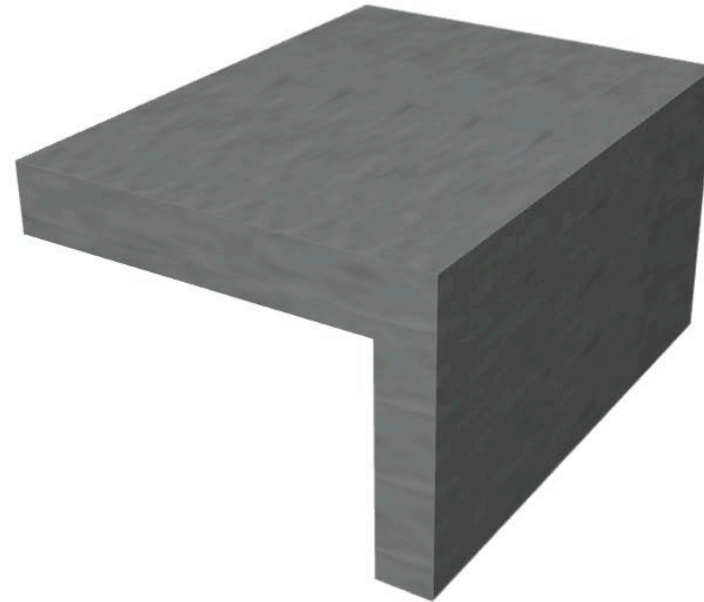
Vissa detaljer är
det värt att visa
dem som en
film

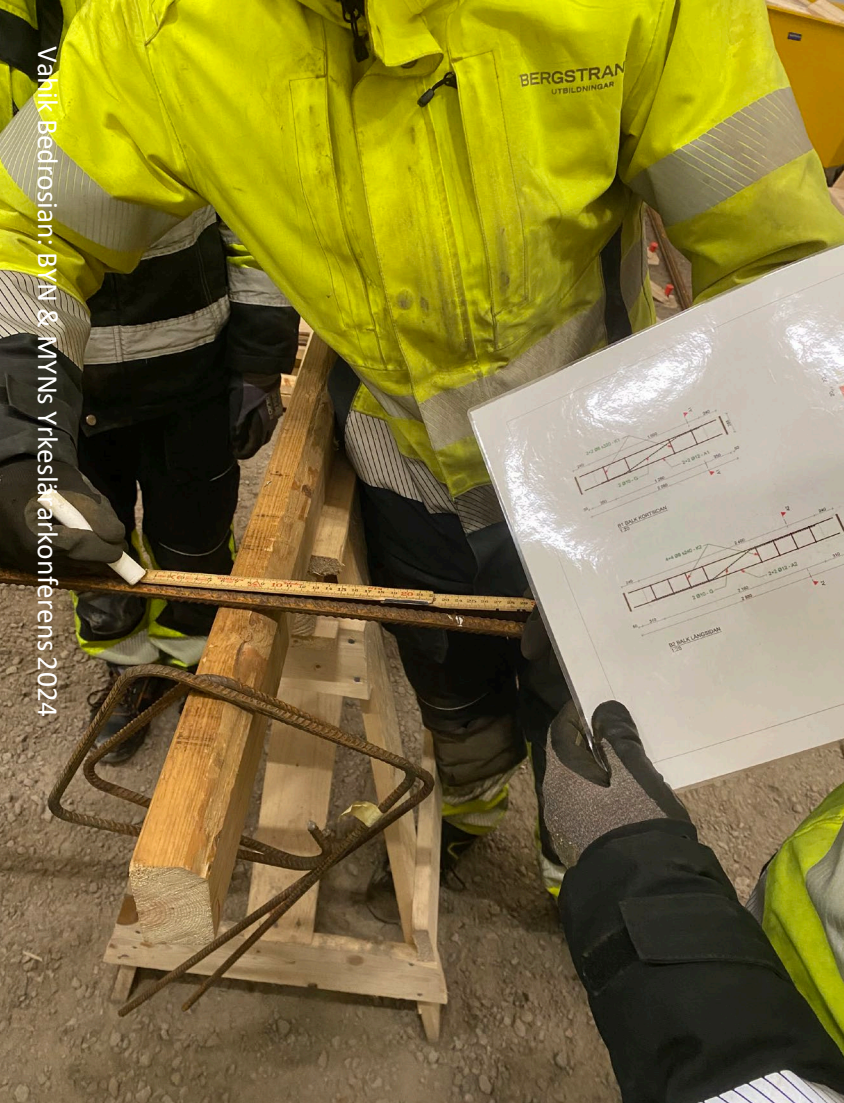
Montering av
visa detaljer är
det värt att visa
dem i 3D-modell

Det är alltid
positivt att visa
dem den
slutliga
produkten

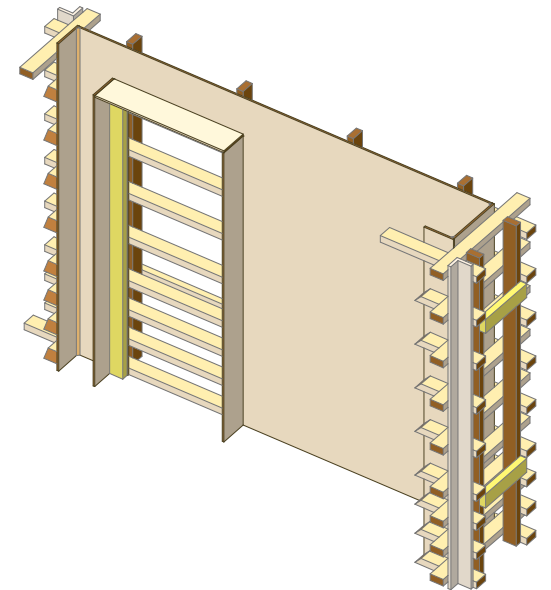
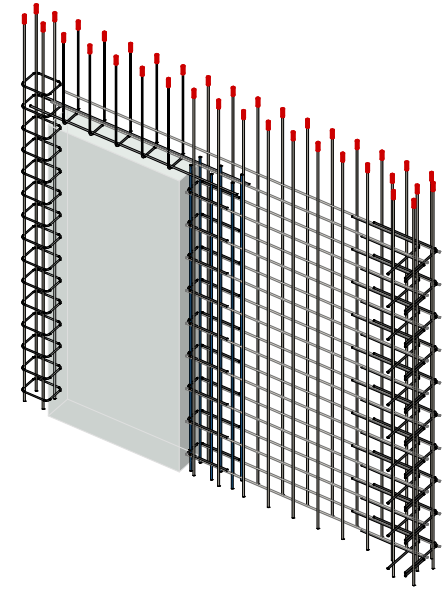

Vahik Bedrosian: BYM & MYNS Yrkesidkarkonferens 2024

Eleverna kontrollerar sin produktion

Byggprojekt i helhet

- Ofta underlättar byggprocessen när eleverna ser projektet i helhet.
- De brukar jämföra plan- och elevationsritningar med 3D-Modeller och försöker peka på den avsedda delen vid diskussioner.
- Det ökar elevernas förståelse och visar goda färdigheter och kunskapsutveckling.

Intressanta reflektioner från eleverna efter att de har gjort klart projektet

- Frågeställning:
  - Skulle du kunna göra detta projekt själv eller i en grupp?
- Elevernas vanliga svar:
  - *"Kanske, om jag får hjälp"*
  - *"Kanske om jag arbetar i en grupp"*
  - *"Det tror jag"*
  - *"Det är svårt, jag vet inte"*
  - *"Absolut, om jag får tydliga ritningar och arbetsbeskrivningar!"*

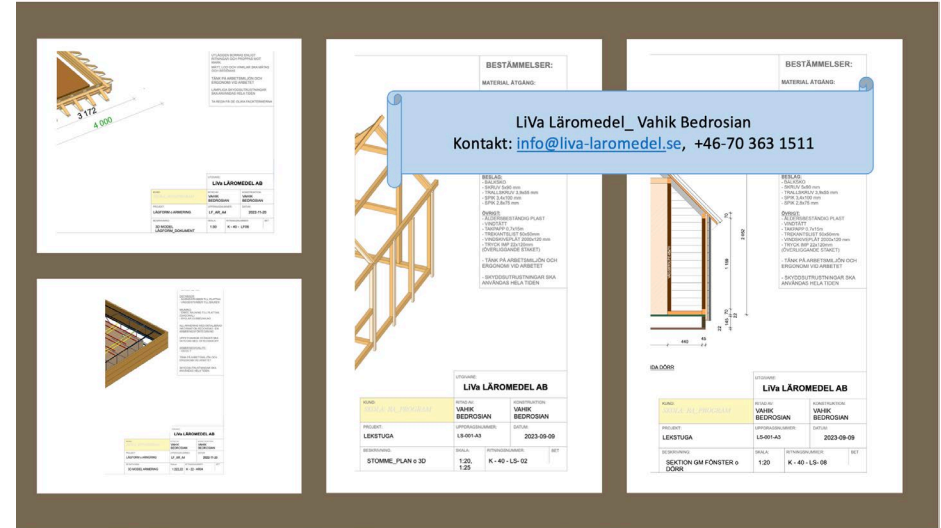

APL-företagen uppskattar när lärlingar visar goda kunskaper och färdigheter i ritningsläsning

Tack för visat intresse

Skolor som är intresserade av att få tillgång till CAD-ritningar till olika byggprojekt som är lämpliga i skolarbeten, eller önskar att utbilda sig för att kunna skapa egna CAD-ritningar så kan ni kontakta oss på följande:

- **Vahik Bedrosian**
- LiVa Läromedel AB
- +46-70 363 1511
- info@liva-laromedel.se
- <https://liva-laromedel.se>

Frågor, funderingar och kommentarer

Hur får jag tillgång till BIM-huset och utbildningsmaterialet?

- Anmäl intresse för "BIM-hus-materialet" till: justina@byn.se
  - Skicka namn, e-postadress och skola för att få konto och inloggningsuppgifter
- Vill du anmäla din klass – informera Justina för att få en mall att fylla i
- Baserat på informationen i välkomstmailet från Dalux -> skapa din inloggning hos Dalux
- För dig som använder FB -> gå med i gruppen "*Övningshuset – Lärare hjälper varandra*"
- [BIM-huset – utbildningsmaterial för yrkeslärare i samhällsbyggnadssektorn – YouTube](#)
  - Inspelning från webinar 12 oktober 2023 (ca. 45 minuter)

Dalux - BIM construction management software - BIM on site

Tack för visat intresse!

Hållbarhet i yrkesutbildning

Maria Hernroth på
Yrkeslärardagarna 2024

maria@limbic.se

Vem är Maria?

- **Specialist på hållbarhet, arbetsmiljö, likabehandling och utbildningsfrågor**
- Hållbarhets- och utbildningschef Svensk Byggtjänst
- Hållbarhetschef i Peab
- Kompetenschef i Peab
- VD Peabskolan AB i 10 år
- Lärare, skolutvecklare och skolledare
- Påbörjad forskare i Psykologi

En glad optimist som älskar människor, mat, naturen och Rockenroll!

Utbildning
Forskning
Livslångt lärande

Allt går!

Mångfald
Rättvisa
Inkludering
Samhällsnytta

Alla kan!

Arbetsmiljö!

 Ungdomar

Människor
Motivation
Psykologi

ENGAGEMANG

Samarbete
Kommunikation

Vad ska vi prata om idag?

- Vad hållbarhet egentligen är
- Hållbarhetsutmaningarna *(som våra elever ska vara med och lösa!)*
- Vad lärare och elever säger om hållbarhet i yrkesutbildningen

..... och titta på praktiska exempel på hur vi kan få in alla tre hållbarhetsperspektiven i undervisningen

Prakiskt och konkret!

Dialog och utbyte!

**Innan vi går vidare: vad är
hållbarhet egentligen?**

Miljön
och
klimatet

Människan
i hela
kedjan

Pengarna
och
etiken

Miljömässig hållbarhet

- Miljö
- Klimat
- Biologisk mångfald

Social hållbarhet

- Människan i företaget
- Människan i produktionskedjan
- Människan i lokalsamhället

Ekonomisk hållbarhet

- Affärsetik och transparens
- Styrning och rapportering
- Cirkularitet och lönsamhet

Globala mål och avtal men enorma utmaningar

1 INGEN
FATTIGDOM

2 INGEN
HUNGER

3 GOD HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

4 GOD UTBILDNING
FÖR ALLA

5 JÄMSTÄLLDHET

6 RENT VATTEN OCH
SANITET FÖR ALLA

7 HÅLLBAR ENERGI
FÖR ALLA

8 ANSTÄNDIGA
ARBETSVILLKOR
OCH EKONOMISK
TILLVÄXT

9 HÅLLBAR INDUSTRI,
INNOVATIONER OCH
INFRASTRUKTUR

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

11 HÅLLBARA STÄDER
OCH SAMHÄLLEN

12 HÅLLBAR
KONSUMTION OCH
PRODUKTION

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

14 HAV OCH MARINA
RESURSER

15 EKOSYSTEM OCH
BIOLOGISK
MÅNGFALD

16 FREDLIGA OCH
INKLUDERANDE
SAMHÄLLEN

17 GENOMFÖRANDE
OCH GLOBALT
PARTNERSKAP

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Bara 15 % av de globala målen är på rätt väg

Mer kritiskt läge för klimatet än någonsin

Fler utrotningshotade arter än någonsin

Tipping points som överskridits ("planetära gränser")

Fattigdom, ojämlikhet och ojämställdhet

En pandemi som överraskade alla och fick långtgående efterverkningar för de svagaste

Ett krig som satte människor på flykt och skakade om världshandeln

Företagens hållbarhetsutmaningar

exempel

- **Klimatneutraliteten** – material, återbruk, transporter, energi, avfall.....
- **Mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och etik**
- Hållbara, spårbara **leveranskedjor** (*ny EU-lag på gång!*)
- Tillförlitlig **hållbarhetsdata** och transparent **rapportering**
- Arbetsmiljö – den **psykosociala** blir allt viktigare
- **Mångfald och inkludering** (attraktivitet och kompetensförsörjning)

Dessutom **saknas grundläggande hållbarhetskompetens**

”Ni kan sätta hur många tjejer på hemsidan som helst men ute på praktiken får vi inte ens någonstans att byta om”

Eleverna saknar hållbarheten

- Klimatet, arbetsmiljö och jämställdhet viktigast för unga
- Alltför låg tilltro till företags hållbarhetsambitioner
- Saknar hållbarhet i sin utbildning
- När det pratas hållbarhet är det inte konkret och inte yrkeskopplat
- Vet inte hur de förväntas bidra till hållbarhet i arbetslivet
- Vill bidra aktivt och kreativt
- Glapp mellan skola och arbetsliv

Erfarenheter från 300 yrkeslärare

- Allt mer hållbarhet i skolan men sällan yrkeskoppling
- Upplever att arbetsgivare kräver hållbarhetskunskap av eleverna
- Efterfrågar utbildning i hållbarhet
- Saknar bra undervisningsmaterial –mer stöd och konkret ”hur”
- Ont om resurser –får gräva där man står
- Vill ha forum för erfarenhetsutbyte kring hållbarhetsundervisning
- Efterfrågar mer kunskap om vad företagen gör inom hållbarhet
- Viktigt att få ta del av framsteg, innovation och utveckling

Diskutera – håller ni med?

A row of colorful, paint-splattered aprons hanging on a wall. The aprons are white with various colors of paint splatters. Some aprons have text on them, such as "THE CHILDREN'S GALLERY" and "BOONE CHILDREN'S GALLERY".

**Eleverna vill bidra till hållbarhet genom sina yrken.
Det kommer också krävas av dem.**

**Därför måste hållbarheten in i yrkesutbildningen
och alla perspektiven ska med. Bäst blir det när vi
jobbar ämnesövergripande och kopplar arbetet till
de globala målen.**

Ska vi titta på några exempel?

Minskade Co2-utsläpp

Reducerade utsläpp av växthusgaser är den absolut viktigaste åtgärden för att stoppa klimatförändringarna och utgör en del av de globala målen (mål 13). Trots allt vi vet om våra utsläpps förödande effekt på den globala uppvärmningen går det alldeles för långsamt. Klimatförändringarna och dess effekter påverkar inte bara planeten utan också människors levnadsvillkor. Byggbranschen står för ca 20 % av Sveriges växthusgasutsläpp så vi har ett stort ansvar att göra skillnad.

Vad i vårt arbete genererar mest CO2-utsläpp? Är det tillverkningen av materialet, transporterna, avfallet eller energiförbrukningen? Läs några av de stora bolagens hållbarhetsrapporter och jämför – var finns de största utsläppen? Vår bransch är duktig på innovation när det gäller att ta fram klimatförbättrade produkter, tex. mindre miljöfarlig betong eller stål. Hur mycket Co2-utsläpp kan man spara på att välja sådana alternativ?

Aktivt arbete mot diskriminering

Diskriminering är fortfarande alldeles för vanligt både i samhället, i skolan och i arbetslivet, trots att det är förbjudet enligt lag i de allra flesta länder och dessutom reglerat i ett flertal internationella ramverk och konventioner. I de globala målen ingår detta under mål 10. Varje aktör är skyldig att förebygga och förhindra diskriminering i hela leveranskedjan. Byggbranschens material produceras bland annat i länder där diskriminering av tex. homosexuella, personer med funktionsnedsättning eller kvinnor är ett stort problem.

Diskrimineringsombudsmannen granskade byggbranschen 2019. Leta upp rapporten och analysera resultatet. Vad kan vi göra för att förebygga diskriminering i vår bransch? Välj ut några diskrimineringsgrunder och undersök dem på din APL-plats. Hur fungerar det att ha en funktionsnedsättning till exempel? Är arbetsplatsen anpassad för det?

Systematiskt arbetsmiljöarbete

En av de viktigaste sociala hållbarhetsfrågorna handlar om allas rätt till en säker arbetsmiljö. Ingen ska drabbas av olycksfall, ohälsa eller utanförskap på jobbet; det gäller på våra egna arbetsplatser och i hela leveranskedjan. En säker arbetsmiljö är en mänsklig rättighet och ingår dessutom i de globala målen (mål 8). Den psykosociala arbetsmiljön är lika viktig som den fysiska.

Vad innebär det att arbeta säkert i vårt yrke? Vilka arbetsmiljörisiker finns det där vi jobbar? Är vi lika bra på att prata om den psykosociala arbetsmiljön som den fysiska? Psykisk ohälsa är vanligt i arbetslivet. Hur kan vi förebygga det? Hur kan ett företag göra för att säkerställa en god arbetsmiljö i hela sin produktionskedja?

Bra läsning och lektionstips: [Undervisa om global utveckling på högstadiet och gymnasiet \(globalamalen.se\)](https://globalamalen.se)

Skydd av biologisk mångfald

Biologisk mångfald innebär den variation som finns på jorden mellan arter och livsmiljöer och är livsnödvändig för ekosystemens fortlevnad och för att vi ska ha tillgång till rent vatten och ren luft. Ett ansvarsfullt samhällsbyggande kräver att vi skyddar dessa livsviktiga resurser, både genom att inte bidra till förstöring men också genom att aktivt bidra till skydd, tex. av skyddade djur- och fågelarter. Det femtonde globala målet handlar om ekosystemen och den biologiska mångfalden.

På vilket sätt kan vår vårt yrke påverka djur, växter, luft eller vattendrag? Vad vet vi om de material vi använder? Finns det ämnen i dem som kan vara skadliga för den biologiska mångfalden? Hur tar vi reda på det? Hur kan vi arbeta för att minska risken för sådan skada? Finns det exempel på företag som är duktiga på att skydda djurlivet?

Jämställda arbetsplatser

Ingen ska diskrimineras på grund av sitt kön; det är reglerat i FN:s mänskliga rättigheter och i svensk lag (bland annat). Jämställdhet är även ett av FN:s globala mål för hållbarhet (mål 5). Trots det har kvinnor i hela världen sämre förutsättningar i såväl livet som i arbetslivet. Inte ens i Sverige är det jämställt. Därför är ett aktivt arbete för jämställdhet en viktig hållbarhetsfråga – inte minst i den ojämställda byggbranschen.

Exakt hur ojämställd är byggbranschen? Finns det skillnader mellan olika yrken? Ta reda på fakta och diskutera vad vi kan göra åt detta. De flesta av Sveriges yrkesprogram har en sned könsfördelning. Varför väljer ungdomar könsstereotypa yrken? Vems ansvar är det? Vad säger politikerna? Vad kan branschen göra för att skapa jämställda arbetsplatser?

Korruptionsbekämpning

Korruption innebär att skaffa sig fördelar genom sin yrkesposition, vilket är oetiskt, men i många fall också olagligt. När vi bedriver verksamhet på riskfyllda marknader ökar risken för korruption i leveranskedjan. Vissa länder är mer riskfyllda än andra. Att minska alla former av korruption och mutor är en del av FN:s globala mål för hållbarhet (mål 16), och en grundläggande faktor för hållbara samhällen.

Hur ser det ut med mutor och korruption i det svenska arbetslivet och i vår bransch? Vilka länder som vi samarbetar med eller köper material från har högst korruptionsrisk? Kontakta till exempel Transparency International för att lära dig mer [Transparency International - Sweden](#)

Bra läsning och lektionstips: [Undervisa om global utveckling på högstadiet och gymnasiet \(globalamalen.se\)](#)

Hållbar konsumtion och produktion

Vår planet har försett oss med ett överflöd av naturresurser, men trots allt vi har fått så konsumerar vi nu långt bortom vad vår planet klarar av. Visste du exempelvis att 1/3 av den mat som produceras slängs? Att uppnå hållbar utveckling kräver att vi minskar vårt ekologiska fotavtryck genom att ändra hur vi producerar och konsumerar varor och resurser. Det gäller i allra högsta grad även på jobbet. Globalt mål nr. 12 handlar just om detta.

Hur hanterar vi vårt avfall? Vart tar det vägen sedan?

I byggbranschen pratar man allt mer om återbruk. Försök genomföra ett projekt där ni enbart använder återbrukat material! Kanske kan ni samarbeta med andra aktörer i er kommun?

Barns rättigheter och Barnkonventionen

Slaveri och tvångsarbete förekommer fortfarande i delar av världen. Allra mest utsatta är barnen. FN:s Barnkonvention ska skydda barn och ungas rättigheter. Sedan flera år tillbaka är Barnkonventionen del av svensk lag. Trots det är barnen de som lider allra mest i klimatkatastrofer eller när företag inte ställer krav på mänskliga rättigheter i sin leveranskedja.

På vilket sätt ska barn och unga vara skyddade i arbetslivet?

Gå in här [Barnkonventionen - UNICEF Sverige | unicef.se](#) och läs mer om Barnkonventionen. Hur vanligt är det med barnarbete i de länder där vårt arbetsmaterial produceras? Finns det material/varor eller länder som är extra riskfyllda? Hur jobbar företagen för att se till att inget barnarbete förekommer?

Skäliga arbetsvillkor i hela kedjan

När marknaden är tuff och priserna pressas ökar risken för att oseriösa aktörer tar genvägar för att kunna konkurrera, till exempel genom att exploatera utsatta människor och erbjuda oskäliga arbetsvillkor. Det är så problemen med illegal arbetskraft börjar – genom att ohederliga aktörer vill tjäna pengar på att det finns personer som är sårbara och desperata nog att tänka sig att arbeta för nästan inga pengar, alldeles för många timmar. Alla företag är skyldiga att säkerställa att detta inte förekommer någonstans i deras kedja, från att materialet produceras och transporteras till att själva arbetet är slutfört här i Sverige. Att bryta mot de reglerna är att bryta mot de mänskliga rättigheterna. Det åttonde av de globala målen handlar om rätten till skäliga arbetsvillkor.

Hur ser arbetsvillkoren ut i de länder där vårt material produceras? Vilka är de typiska riskerna i de länderna när det gäller mänskliga rättigheter och arbetsvillkor? Lär dig mer, till exempel här [Sverige | Human Rights Watch \(hrw.org\)](#)

Nu ställs allt tuffare krav på att företag ska säkerställa skäliga villkor i hela sin produktionskedja. Hur gör företagen det? Intervjua någon!

Bra läsning och lektionstips: [Undervisa om global utveckling på högstadiet och gymnasiet \(globalamalen.se\)](#)

Ingen kan lösa
hållbarhetsutmaningarna själv.
Därför är samarbete och utbyte så viktigt.

Innan du går hem idag – se till att ha fått med dig
minst en bra idé från någon annan skola och glöm
inte att dela med dig av det ni gör som funkar bra.

Tack för idag!

Presentationen
kommer att skickas
ut!

Skolverket

**Bygg- och
anläggningsprogrammet
#2025**

Skolverket

Diskussionsfråga

- Vem är det som bestämmer vad jag ska göra i min roll (på BA)
- Vad är det som styr det som jag gör i min roll (på BA)

Lars Hanisch
Undervisningsråd

Skolverkets
gymnasieenhet

Skolverket

Lagar och förordningar

Ska?!

- Skollagen 2010:800

15 kap. Allmänna bestämmelser om gymnasieskolan ([LÄNK](#))

2 § Gymnasieskolan **ska** ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Utbildningen ska utformas så att den främjar social gemenskap och utvecklar elevernas förmåga att självständigt och tillsammans med andra tillägna sig, fördjupa och tillämpa kunskaper.....

4 § Huvudmannen för gymnasieskolan ska samverka med samhället i övrigt.

Lagar och förordningar

- Skollagen 2010:800

16 kap. Utbildning på nationella program i gymnasieskolan ([LÄNK](#))

3 § Yrkesprogrammen ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning.....

27 § Yrkesexamen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar minst 100 gymnasiepoäng i vart och ett av ämnena

- 1. svenska eller svenska som andraspråk,*
- 2. engelska, och*
- 3. matematik.*

Lagar och förordningar

- Gymnasieförordningen 2010:2039

4 kap. Utbildningens innehåll och omfattning ([LÄNK](#))

2 § .....De nationella inriktningarna inom estetiska programmet, frisör- och stylistprogrammet, industritekniska programmet och naturbruksprogrammet får börja det första läsåret. Övriga inriktningar får börja det andra eller tredje läsåret. Förordning (2023:654).

*12 § Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor.....
.....Varje vecka som genomförs på en arbetsplats ska för en elev i gymnasieskolan anses motsvara 23 timmars
garanterad undervisningstid.....*

*22 § För nationella program i gymnasieskolan..... beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för
varje nivå i ett ämne, varje ämnesområde och gymnasiearbetet.....samt om hur undervisningstiden ska fördelas
över läsåren.*

Det systematiska kvalitetsarbetet

[Det här fotot](#) av Okänd författare licensieras enligt [CC BY](#)

Diskussionsfråga

- Hur ofta har jag i min verksamhet möjlighet att fördjupa mig i för utbildningen gällande lagar och förordningar?
- Vem leder i så fall detta arbete?
- Hur ofta har jag i min verksamhet möjlighet att fördjupa mig i för utbildningen gällande läroplan och examensmål?
- Vem leder i så fall detta arbete?

Läroplanen för gymnasieskolan

Läroplanen beskriver verksamhetens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för verksamhetens arbete. ([LÄNK](#))

- 2.1 Kunskaper:

- **Det är skolans ansvar att** varje elev på ett nationellt yrkesprogram inom gymnasieskolan ges möjlighet att uppnå dels kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven har uppnått en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet, dels de kunskaper som krävs för grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå

- **Alla som arbetar i skolan ska** ge stöd och stimulans till alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt samt uppmärksamma och stödja elever som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Läroplanen för gymnasieskolan

Läroplanen beskriver verksamhetens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för verksamhetens arbete. ([LÄNK](#))

2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv:

- **Skolans mål är att** varje elev har kännedom om arbetslivets villkor, särskilt inom sitt studieområde, samt om möjligheter till fortsatt utbildning, praktik och arbete i Sverige och andra länder, och är medveten om att alla yrkesområden förändras i takt med teknisk utveckling, förändringar i samhälls- och yrkesliv samt ökad internationell samverkan och därmed förstår behovet av personlig utveckling i yrket.

Läroplanen för gymnasieskolan

Läroplanen beskriver verksamhetens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för verksamhetens arbete. ([LÄNK](#))

- 2.6 Rektorns ansvar

*Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har **rektorn ansvar** för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att..... Eleverna får en väl utformad introduktion i utbildningen, i ämnen och kurser samt får stöd att formulera mål för sina studier och att skolan i dialog med eleven upprättar en individuell studieplan för varje elev och reviderar den vid behov. Rektor ska främja att samverkan mellan lärare i olika kurser kommer till stånd så att eleverna får ett sammanhang i sina studier. ([LÄNK](#): Helhet i utbildningen på gymnasiets yrkesprogram, se rubrik "resultat" sid 11. 2017 / Skolinspektionen*

Vem beslutar vad?

Författningar för gymnasieskola och gymnasiesärskola

1

Skollag

Riksdagen fattar beslut om skollagen. Skollagen reglerar vilka rättigheter och skyldigheter elever och vårdnadshavare har samt vilka krav som ställs på huvudmannen för verksamheten.

2

Förordning

Regeringen fattar beslut om förordningar. Förordningar förtydligar och preciserar det som står i skollagarna.

3

Övriga föreskrifter

Skolverket fattar beslut om föreskrifter som kompletterar det som står i lag och förordning. En sådan föreskrift skulle kunna vara Skolverkets föreskrifter om lärarlegitimationer.

4

Programnamn

Riksdagen fattar beslut om vad ett gymnasialt program ska heta och vilka ämnen som ska ingå i samtliga nationella program i gymnasieskolan

8

Ämnesplaner

Riksdagen fattar beslut om gymnasiegemensamma ämnens namn. Regeringen fattar beslut om gymnasiegemensamma ämnens innehåll. Skolverket fattar beslut om övriga ämnen och gymnasiesärskolan.

7

Programstrukturer

Regeringen fattar beslut om programgemensamma ämnen och inriktningarnas namn. Skolverket fattar beslut om inriktningarnas ämnen och programför djupning.

6

Examensmål & programmål

Regeringen fattar beslut om examensmål och programmål. För varje nationellt program finns ett examensmål som anger mål för programmet, de inriktningar som finns inom programmet samt mål för gymnasiearbetet.

5

Läroplaner

Regeringen fattar beslut om läroplaner. Läroplaner beskriver verksamheternas värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för arbetet.

Till eftertanke

Om jag vill lyckas med att föra en människa mot ett bestämt mål,
måste jag först finna henne där hon är och börja just där.

Den som inte kan det lurar sig själv när hon tror att hon kan hjälpa andra.
För att hjälpa någon måste jag visserligen förstå mer än vad han gör,
men först och främst förstå det han förstår.

Om jag inte kan det, så hjälper det inte att jag kan och vet mera.
Vill jag ändå visa hur mycket jag kan, så beror det på att jag är fåfäng och
högmodig och egentligen vill bli beundrad av den andre i stället för att hjälpa honom.

All äkta hjälpsamhet börjar med ödmjukhet inför den jag vill hjälpa och därmed måste jag förstå
att detta med att hjälpa inte är att vilja härska, utan att vilja tjäna.

Kan jag inte detta
så kan jag inte heller hjälpa någon.

Søren Aabye Kierkegaard, 5 maj 1813 // 11 november 1855

Gy25

Här hittar du aktuell information om Gy25. [LÄNK](#)

Skolverket

Bygg- och anläggningsprogrammet #2025

- Examensmål [LÄNK](#)
- Programstruktur [LÄNK](#)
- Ämnesplaner [LÄNK](#)
- Inriktningar
- Föreslagna yrkesutgångar

Examensmål och program mål

**Examens mål för gymnasieskolan GY25
och
programmål för anpassad utbildning GY25**

Programstrukturer

Bygg- och anläggningsprogrammet

- Kommer att se ganska lika ut från HT-25

Men

- Kommer bara att ha fyra inriktningar

Byggnadsplåtslageri, husbyggnad, mark och anläggning samt måleri

Anpassad utbildning

Programmet för fastighet, anläggning och byggnation (FAB)

Byter namn från HT-25

till

Programmet för fastighet och byggnation (FB)

Ämnesplaner kopplade till bygg- och anläggningsprogrammet GY25

38 ämnesplaner

Varav 24 är ”nya ämnen”

Nya framskrivna ämnesplaner inom BA

Tidigare
mobila arbetsmaskiner

Bandschaktare
Grävmaskiner
Hjullastare
Väghyvlar

Tidigare bland annat
Husbyggnad - specialyrken

Glasteknik
Håltagning
Plattsättning
Stenmontering
Ställningsbyggnad
Tak- och tätskiktsmontering
Undertaksmontering
Solcellsmontering (**helt nytt ämne**)

Ämnensplaner
som skrivits fram utifrån
delning av befintlig ämnen
eller får nya namn

Byggnadsplåtslageri
Kulturplåtslageri
Ledningsbyggnad
Måleri – invändigt
Måleri – utvändigt
Måleri – äldre målningstekniker
Plåtslageri – svetsmetoder
Stensättning
Plåtslageri – kopparplåt
Plåtslageri – titanzinkplåt
Ventilationstillverkning
Äldre målningstekniker

Bygg- och anläggningsprogrammet

- Gymnasiegemensamma ämnen 600 poäng eller 900 poäng
- Programgemensamt 400 poäng.
- Inriktningsämnena 600 poäng oavsett inriktning.
- Individuellt val 200 poäng.

Detta poängutrymme ska alla elever ha för att kunna göra individuella val av ämnen i programstrukturens programfördjupning, till exempel ämnen/nivåer som ger grundläggande behörighet eller ämnen/nivåer inom något yrkesämne för till exempel en specialisering mot ett yrkesområde.

- Gymnasiearbetet 100 poäng,
gymnasiearbetet ska alla elever på gymnasiet utföra.

Totalt är nu 1900 poäng av 2500 eller 2200 poäng av 2800 in-tecknade.

Ämnesplaner kopplade till bygg- och anläggningsprogrammet GY25

Vad är nytt i ämnesplanerna?

Målpunkter

Områdesrubriker i centralt innehåll

Betygskriterierna

Du hittar alla beslutade ämnesplaner

[HÄR](#)

Syftestexten

Undervisningen i ämnet bygg och anläggning ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om och grundläggande färdigheter inom byggnadsplåtslageri, husbyggnad, mark och anläggning och måleri. Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika specialyrken samt förståelse av arbetet inom bygg- och anläggningsbranschen. Genom att väcka elevernas nyfikenhet för olika yrken och arbetsområden inom bygg- och anläggningsbranschen ska undervisningen bidra till elevernas möjlighet att själva forma sin framtid. Undervisningen ska dessutom ge eleverna möjlighet att utveckla kreativitet, problemlösnings- och initiativförmåga.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar kunskaper om lagar och andra bestämmelser inom yrkesområdet samt förmåga att söka information i aktuella regelverk. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla förmåga att tolka ritningar och följa instruktioner samt planera och organisera arbetsuppgifter. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att välja och hantera material samt använda och vårda verktyg och maskiner. Dessutom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta med hänsyn till ergonomi, hälsa och säkerhet. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om arbetssätt som främjar en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling samt om branschens ansvar för hållbart byggande.

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om ansvarstagande inom bygg- och anläggningsarbete samt förmåga att förhålla sig kritiskt till attityder och värderingar på arbetsplatsen. Eleverna ska även ges rikligt med tillfällen att använda fackspråk. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera och samverka med såväl arbetskamrater som kunder. Undervisningen ska dessutom ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att dokumentera och kvalitetssäkra arbetet samt reflektera över hur arbetsprocessen har påverkat resultatet.

I undervisningen ska teoretiska och praktiska kunskaper vävas samman till en helhet för eleverna. Undervisningen ska bedrivas med metoder, verktyg och maskiner som är tidsenliga och ergonomiskt anpassade samt organiseras så att eleverna får möjlighet att utföra sina uppgifter såväl individuellt som i samarbete med andra.....

”Målpunkter”

Undervisningen i ämnet bygg och anläggning ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- **Kunskaper** om arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.
- **Förmåga** att planera, utföra, dokumentera och utvärdera arbetsuppgifter inom bygg och anläggning.
- **Förmåga** att välja och hantera material samt använda och vårda verktyg och maskiner.
- **Förmåga** att arbeta säkert i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom yrkesområdet.
- **Förmåga** att samverka och kommunicera samt använda fackspråk.

Målpunkter v/s betygskriterier

Målpunkt

- Kunskaper om arbetsprocesser och metoder inom kulturplåtslageri.

Betygskriterie

- ✓ Eleven redogör översiktligt / utförligt / utförligt och nyanserat för arbetsprocesser och metoder inom kulturplåtslageri.

Målpunkter v/s betygskriterier

Målpunkt

- Förmåga att planera, utföra, dokumentera och utvärdera arbetsuppgifter inom kulturplåtslageri.

Betygskriterie

- ✓ Eleven planerar arbetsuppgifter inom kulturplåtslageri. Eleven utför med visst / gott / mycket gott handlag arbetsuppgifterna och följer med viss säkerhet / säkerhet / god säkerhet arbetsbeskrivningar och ritningar. Resultatet av arbetet är av godtagbar / god / mycket god kvalitet. Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven arbetsprocessen och resultatet samt ger förslag på hur arbetet kan förbättras.

Målpunkter v/s betygskriterier

Målpunkt

- Förmåga att välja och hantera material samt använda och vårda verktyg och maskiner.

Betygskriterie

- ✓ Eleven väljer samt hanterar med viss säkerhet / säkerhet / god säkerhet olika material. Dessutom använder och vårdar eleven med visst / gott / mycket gott handlag verktyg och maskiner.

Målpunkter v/s betygskriterier

Målpunkt

- Förmåga att arbeta säkert i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom yrkesområdet.

Betygskriterie

- ✓ Eleven gör riskbedömningar och arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området. Eleven motiverar översiktligt / utförligt / utförligt och nyanserat sina val av arbetsmetoder.

Målpunkter v/s betygskriterier

Målpunkt

- Förmåga att samverka och kommunicera samt använda fackspråk.

Betygskriterie

- ✓ Eleven samverkar och kommunicerar samt använder fackspråk med viss säkerhet / säkerhet / god säkerhet.

Betygskriterier för ämnesbetyg

- Betyg kommer att sättas hela ämnet och inte efter varje kurs som idag.
- Ett ämne kommer delas in i olika nivåer och betyg som sätts efter en nivå kommer att ersätta betyget från föregående nivå.
- Det kommer att finnas *en* uppsättning betygskriterier för varje ämne till skillnad från idag då det finns betygskriterier *för varje kurs*.
- Samma betygskriterier kommer att användas vid betygssättningen efter varje nivå.
- Varje gång ett nytt betyg ska sättas i ämnet gör läraren ett nytt ställningstagande av elevens samlade kunskaper utifrån betygskriterierna för ämnet och i förhållande till det centrala innehållet som gäller för aktuell nivå.

Målpunkter – Områdesrubriker - Betygskriterier

Mål / Målpunkt	Betyg - E	Betyg - C	Betyg - A
<p>Kunskaper om arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.</p> <p>”Byggprocessen och byggarbetsplatsen” eller ”Arbetsprocesser och metoder”</p>	<p>Eleven redogör översiktligt för arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.</p>	<p>Eleven redogör utförligt för arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.</p>	<p>Eleven redogör utförligt och nyanserat för arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.</p>
<p>Förmåga att planera, utföra, dokumentera och utvärdera arbetsuppgifter samt utföra riskbedömningar.</p> <p>”Planera och utföra”</p>	<p>Eleven planerar arbetsuppgifter och gör enkla riskbedömningar. Eleven utför med visst handlag arbetsuppgifter samt följer med viss säkerhet arbetsbeskrivningar och ritningar. Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en enkel dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven arbetsprocessen och resultatet samt ger enkla förslag på hur arbetet kan förbättras.</p>	<p>Eleven planerar arbetsuppgifter och gör välgrundade riskbedömningar. Eleven utför med gott handlag arbetsuppgifter samt följer med säkerhet arbetsbeskrivningar och ritningar. Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en noggrann dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar arbetsprocessen och resultatet samt ger välgrundade förslag på hur arbetet kan förbättras.</p>	<p>Eleven planerar arbetsuppgifter och gör välgrundade och nyanserade riskbedömningar. Eleven utför med mycket gott handlag arbetsuppgifter samt följer med god säkerhet arbetsbeskrivningar och ritningar. Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en noggrann och utförlig dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven arbetsprocessen och resultatet samt ger välgrundade och nyanserade förslag på hur dessa kan förbättras.</p>
<p>Förmåga att välja, använda och vårda material, verktyg och maskiner.</p> <p>”Hantera material och utrustning”</p>	<p>Eleven väljer samt hanterar med visst handlag material, verktyg och maskiner utifrån givna instruktioner.</p>	<p>Eleven väljer samt hanterar med gott handlag material, verktyg och maskiner utifrån givna instruktioner.</p>	<p>Eleven väljer samt hanterar med mycket gott handlag material, verktyg och maskiner utifrån givna instruktioner.</p>
<p>Förmåga att arbeta säkert i enlighet med relevanta lagar och bestämmelser inom yrkesområdet.</p> <p>”Säkerhet och hållbarhet”</p>	<p>Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi. Eleven motiverar översiktligt sina val av arbetsmetoder utifrån lagar och andra bestämmelser.</p>	<p>Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi. Eleven motiverar utförligt sina val av arbetsmetoder utifrån lagar och andra bestämmelser.</p>	<p>Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi. Eleven motiverar utförligt och nyanserat sina val av arbetsmetoder utifrån lagar och andra bestämmelser.</p>
<p>Förmåga att samverka och kommunicera med andra samt använda fackspråk.</p> <p>”Samverka och kommunicera”</p>	<p>Eleven samverkar och kommunicerar med andra samt använder med viss säkerhet fackspråk.</p>	<p>Eleven samverkar och kommunicerar med andra samt använder med säkerhet fackspråk.</p>	<p>Eleven samverkar och kommunicerar med andra samt använder med god säkerhet fackspråk.</p>

Betygskriterier - Grundberättelse

Mål / Målpunkt	Betyg - E	Betyg - C	Betyg - A
<p>Kunskaper om arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.</p> <p>”Byggprocessen och byggarbetsplatsen” eller ”Arbetsprocesser och metoder”</p>	<p>Eleven redogör för arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.</p>	<p>Eleven redogör utförligt för arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.</p>	<p>Eleven redogör utförligt och nyanserat för arbetsprocesser och metoder inom bygg- och anläggningsbranschen.</p>
<p>Förmåga att planera, utföra, dokumentera och utvärdera arbetsuppgifter samt utföra riskbedömningar.</p> <p>”Planera och utföra”</p>	<p>Eleven planerar arbetsuppgifter och gör riskbedömningar. Eleven utför arbetsuppgifter samt följer arbetsbeskrivningar och ritningar. Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven arbetsprocessen och resultatet samt ger förslag på hur arbetet kan förbättras.</p>	<p>Eleven planerar arbetsuppgifter och gör välgrundade riskbedömningar. Eleven utför med gott handlag arbetsuppgifter samt följer med säkerhet arbetsbeskrivningar och ritningar. Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en noggrann dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar arbetsprocessen och resultatet samt ger välgrundade förslag på hur arbetet kan förbättras.</p>	<p>Eleven planerar arbetsuppgifter och gör välgrundade och nyanserade riskbedömningar. Eleven utför med mycket gott handlag arbetsuppgifter samt följer med god säkerhet arbetsbeskrivningar och ritningar. Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en noggrann och utförlig dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven arbetsprocessen och resultatet samt ger välgrundade och nyanserade förslag på hur dessa kan förbättras.</p>
<p>Förmåga att välja, använda och vårda material, verktyg och maskiner.</p> <p>”Hantera material och utrustning”</p>	<p>Eleven väljer samt hanterar material, verktyg och maskiner utifrån givna instruktioner.</p>	<p>Eleven väljer samt hanterar med gott handlag material, verktyg och maskiner utifrån givna instruktioner.</p>	<p>Eleven väljer samt hanterar med mycket gott handlag material, verktyg och maskiner utifrån givna instruktioner.</p>
<p>Förmåga att arbeta säkert i enlighet med relevanta lagar och bestämmelser inom yrkesområdet.</p> <p>”Säkerhet och hållbarhet”</p>	<p>Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi. Eleven motiverar sina val av arbetsmetoder utifrån lagar och andra bestämmelser.</p>	<p>Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi. Eleven motiverar utförligt sina val av arbetsmetoder utifrån lagar och andra bestämmelser.</p>	<p>Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi. Eleven motiverar utförligt och nyanserat sina val av arbetsmetoder utifrån lagar och andra bestämmelser.</p>
<p>Förmåga att samverka och kommunicera med andra samt använda fackspråk.</p> <p>”Samverka och kommunicera”</p>	<p>Eleven samverkar och kommunicerar med andra samt använder fackspråk.</p>	<p>Eleven samverkar och kommunicerar med andra samt använder med säkerhet fackspråk.</p>	<p>Eleven samverkar och kommunicerar med andra samt använder med god säkerhet fackspråk.</p>

Föreslagna yrkesutgångar

På bygg- och anläggningsprogrammet kommer det att finnas 20 föreslagna yrkesutgångar varav 14 har koppling till yrken inom BYN:s avtalsområde. [Länk till info om yrkesutgångar](#)

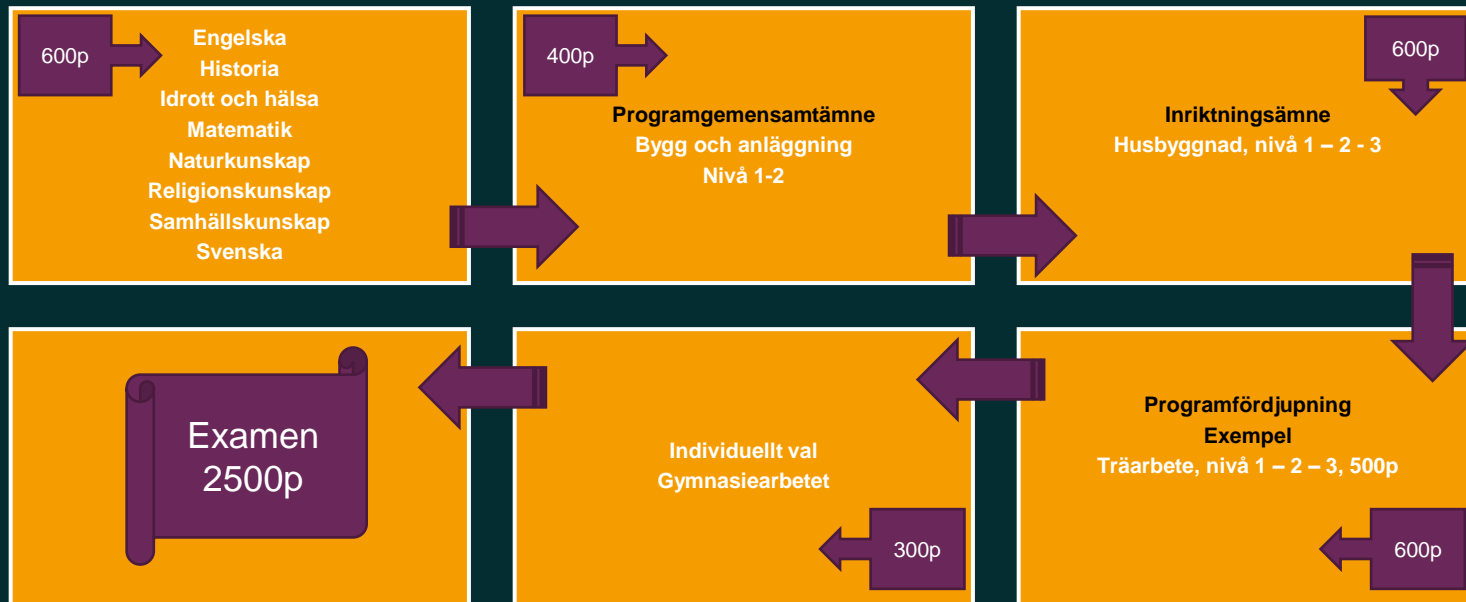
Samtliga föreslagna yrkesutgångar är förankrade i Skolverkets nationella programråd för bygg- och anläggningsprogrammet där bland andra parterna för branschernas yrkesnämnder är representerade.

Flera av dessa föreslagna yrkesutgångar kommer även att vara underlag för framtagandet av yrkespaket. [Länk yrkespaket](#)

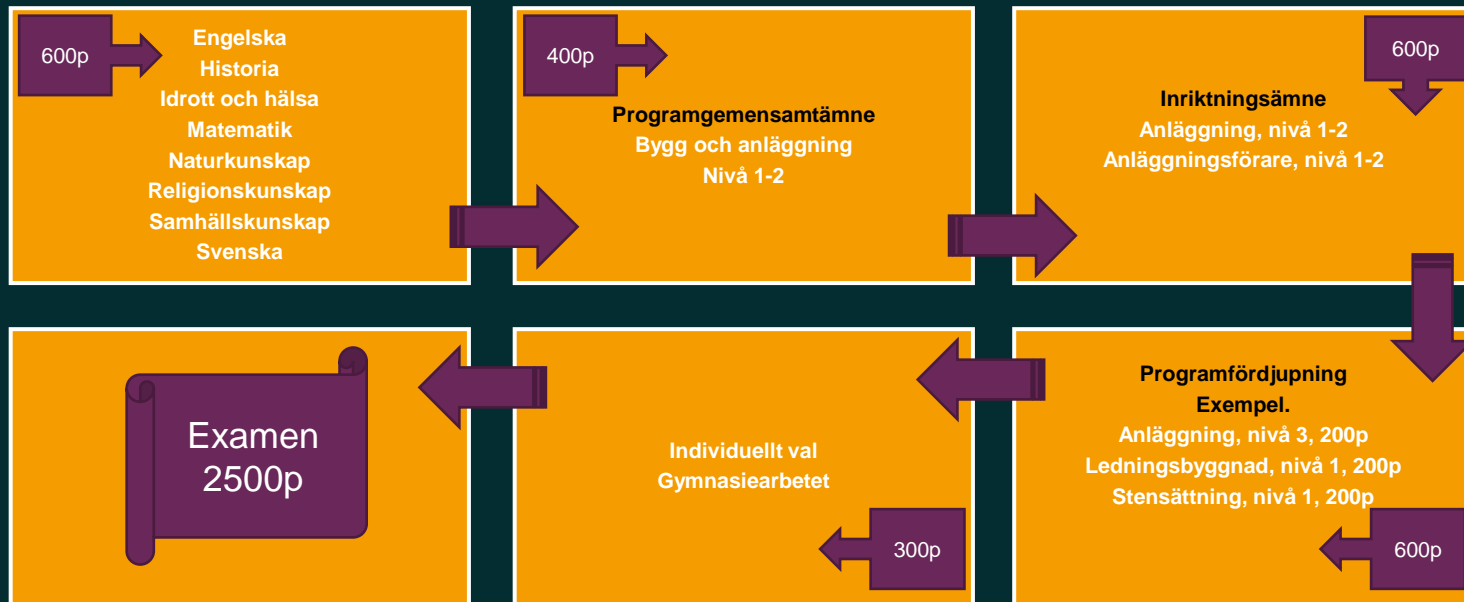
Länk till information om programråden

[LÄNK](#)

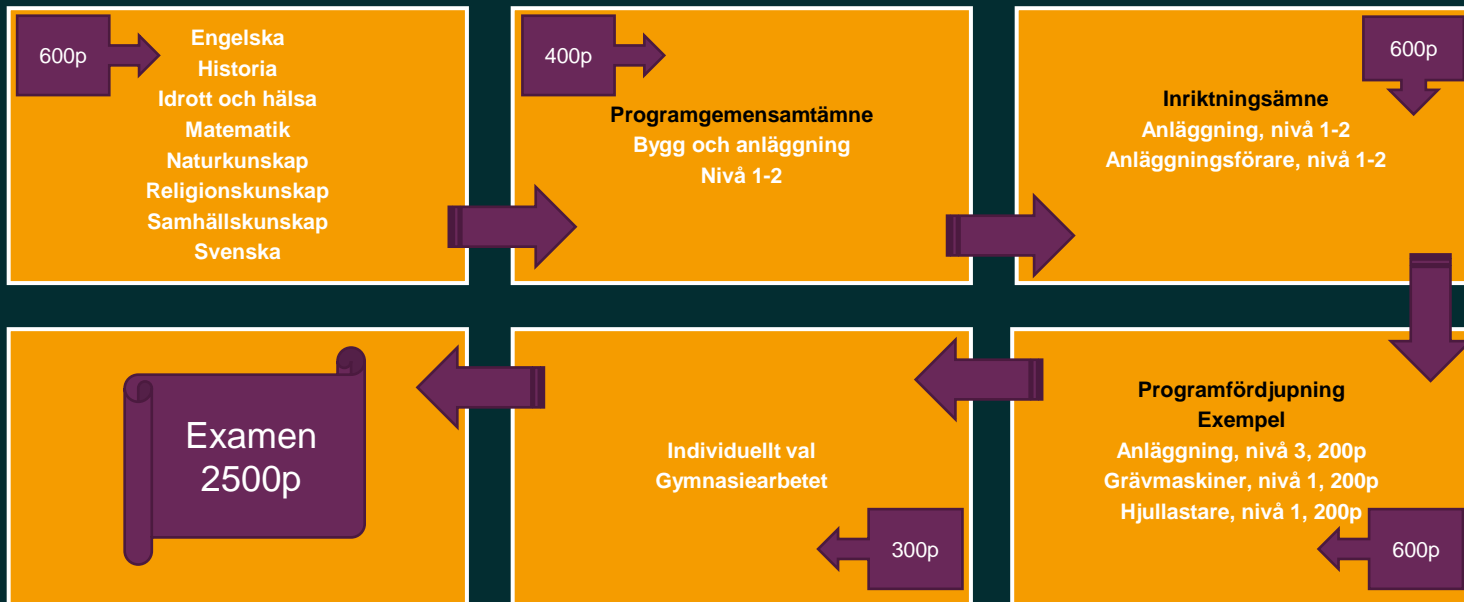
Förslag - yrkesutgång träarbetare

Förslag - yrkesutgång anläggare

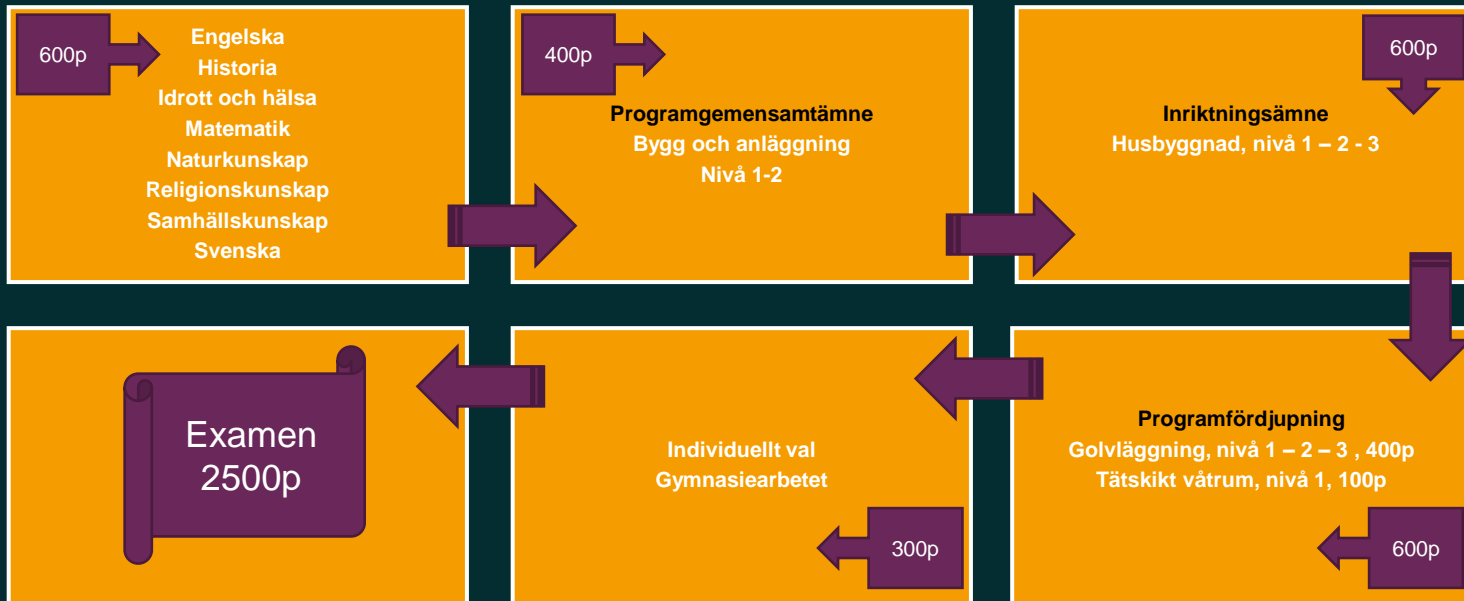

Förslag - yrkesutgång anläggningsförare

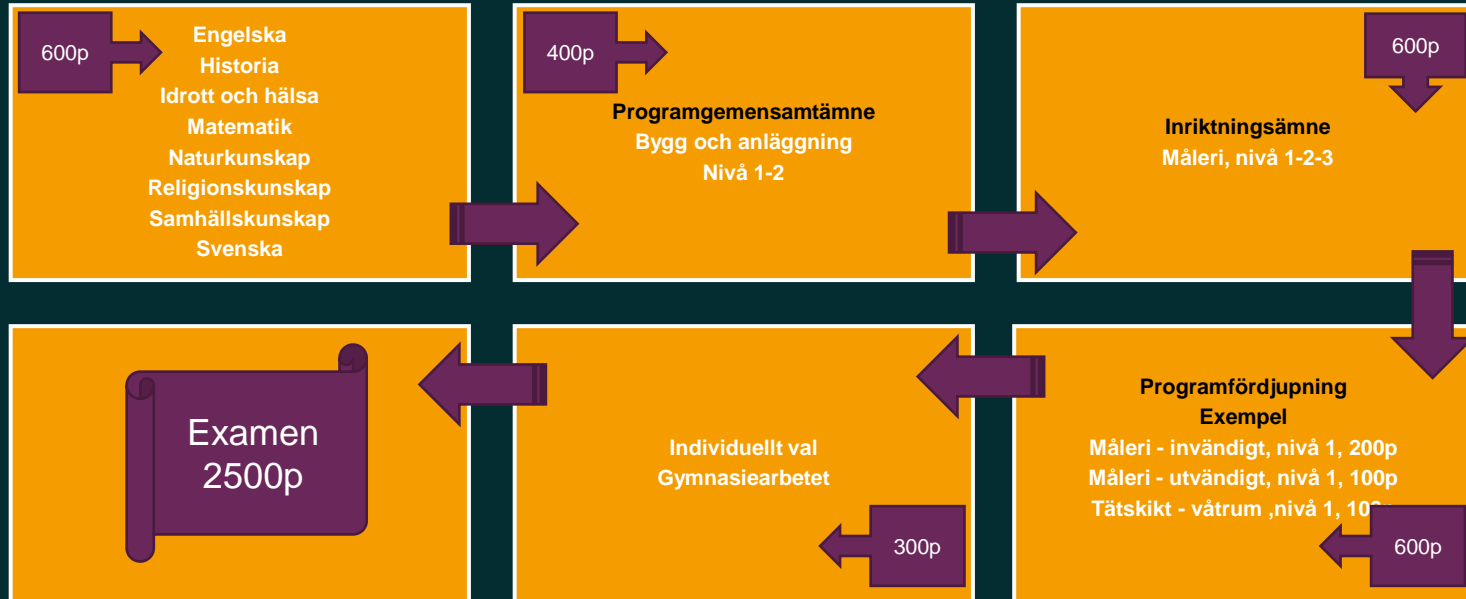

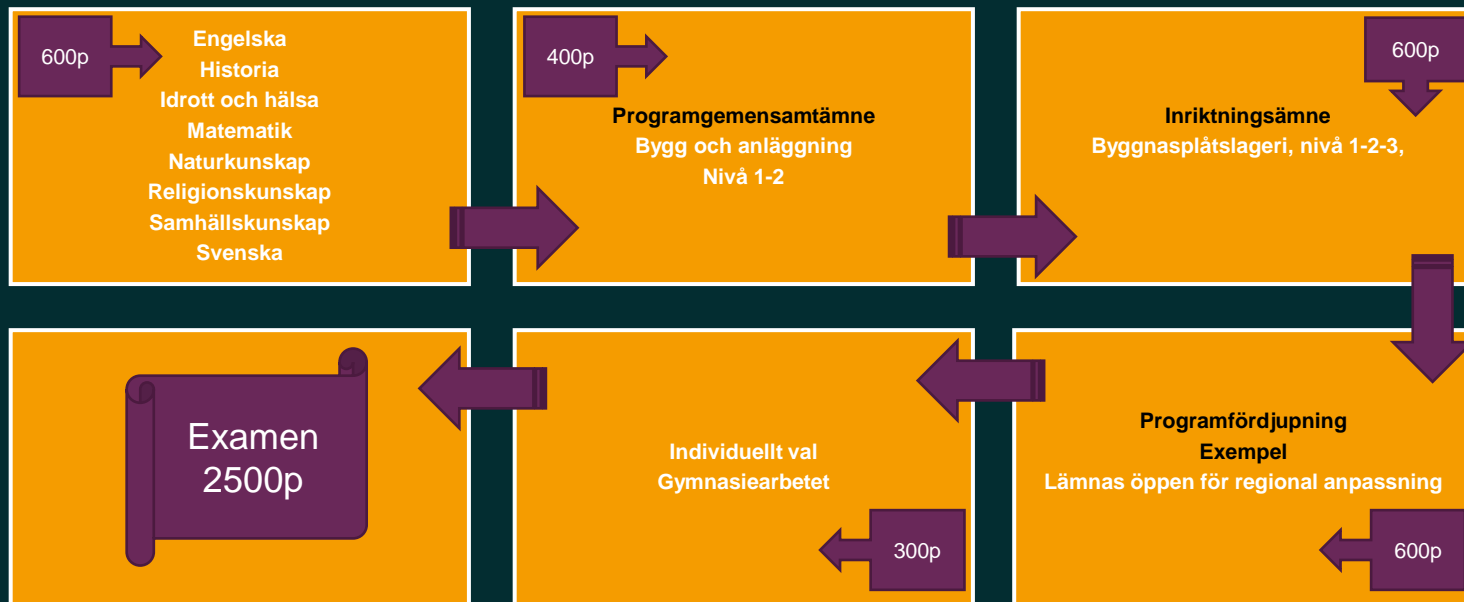
Förslag - yrkesutgång golvläggare

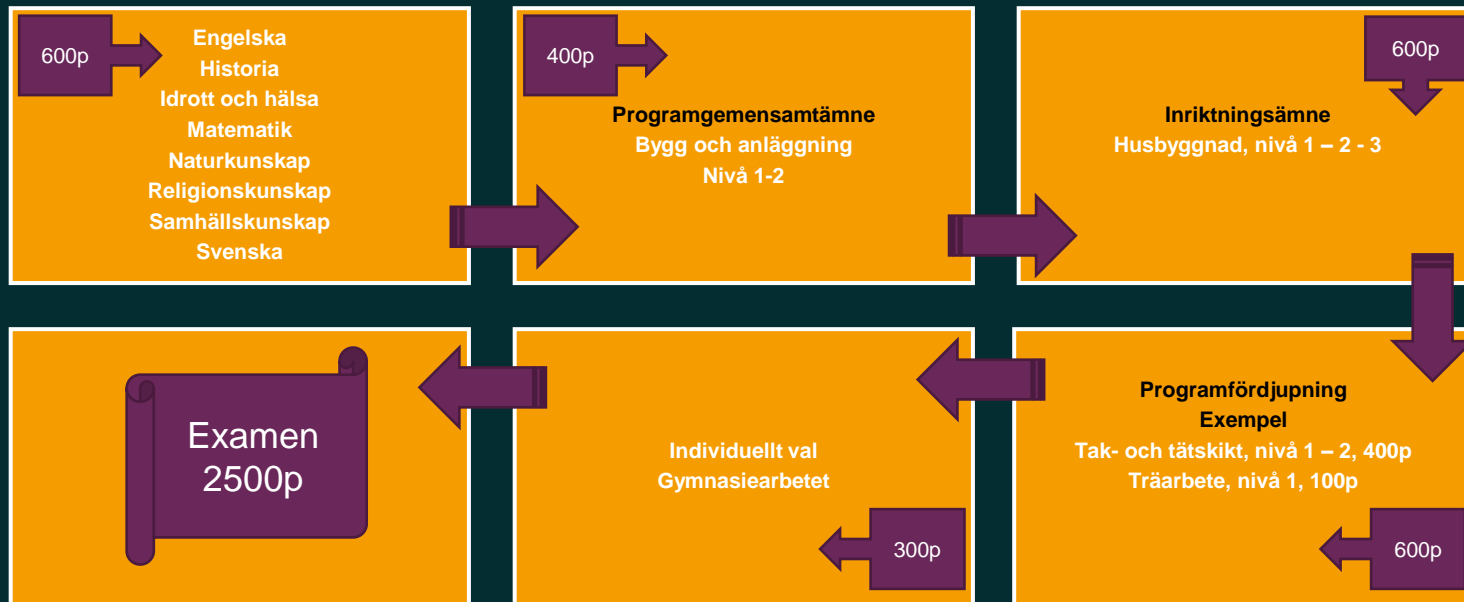
Förslag - yrkesutgång byggnadsmålare

Förslag - yrkesutgång byggnadsplåtslagare

Förslag - yrkesutgång tak- och tätskiktsmontör

Tack för ditt
deltagande och
lycka till!

Skolverket

Lars.hanisch@skolverket.se

Fler bilder finns som
"bonusmaterial"

Stöd i arbetet – kvalitet i yrkesutbildning

Skolverket har tillsammans med ledamöter i Skolverkets nationella programråd för yrkesutbildning på gymnasial nivå arbetat fram detta stödmaterial. Materialet är ett stöd och inspiration för gymnasieskolor, anpassade gymnasieskolor och för utbildningsanordnare inom kommunal vuxenutbildning i det systematiska kvalitetsarbetet för yrkesutbildningen.

Nationella programråden - [LÄNK](#)

Skolverket.se - [LÄNK](#)

Stöd i arbetet – lokala och / eller regionala programråd

Lokala programråd och yrkesråd – forum för samverkan

Lokala programråd inom gymnasieskolan och yrkesråd inom regionalt yrkesvux är forum för samverkan om yrkesutbildning och arbetsplatsförlagt lärande.

Där förbereder ni gemensamt för det yrkesliv som eleven ska möta. Här får skola och arbetsplats veta vad som gäller och stöd för hur ni tillsammans kan arbeta med programråd och yrkesråd.

[LÄNK: Lokala programråd och yrkesråd- forum för samverkan – Skolverket](#)

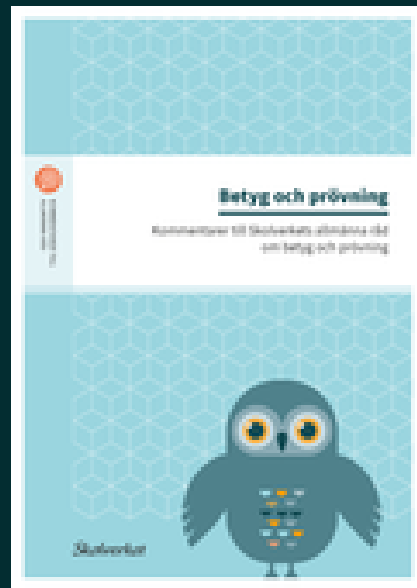
Stöd i arbetet – betyg och prövning

Betyg och prövning

Kommentarerna till Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning riktar sig till alla skolformer där lärare sätter betyg. Med de allmänna råden och kommentarerna till dem vill Skolverket stödja likvärdiga och rättvisande betyg och prövningar.

LÄNK:

[Betygsättning i gymnasieskolan](#)

Skolverket.se - [LÄNK](#)

Stöd i arbetet på Skolverket.se

Statsbidrag för införande av ämnesbetyg 2024

Det här statsbidraget ska ge skolor och verksamheter möjligheter att förbereda för införandet av ämnesbetyg och ge stöd för det.

LÄNK: [HÄR](#)

Stöd i arbetet på Skolverket.se

Statsbidrag för fortbildning av lärare och förskollärare 2024

Det här statsbidraget riktar sig till lärare och förskollärare med syfte att dessa ska få möjlighet att fortbilda sig för att få utökad behörighet, viss examen eller ny kunskap.

[LÄNK: Statsbidrag för fortbildning av lärare och förskollärare 2024 - Skolverket](#)

Ämnesbetyg?
Vad innebär
det?

Läs mer på skolverket.se

- Läs mer om Gy25 på: skolverket.se
- [Anmäl dig](#) till vårt nyhetsbrev som kommer en gång i veckan.

Tack för ditt
deltagande och
lycka till!

Skolverket

Lars.hanisch@skolverket.se

Fler bilder finns som
"bonusmaterial"

Grundläggande behörighet

- Nu gäller nya bestämmelser som ska göra det lättare för elever på yrkesprogram att nå grundläggande behörighet till högskola och universitet. De nya bestämmelserna tillämpas första gången för elever som påbörjar utbildning höstterminen 2023.

Framgångsfaktorer

- Fasta inne- och utedagar, blockläsning (apl) skapar ofta särskilda utmaningar
- Programövergripande schemaläggning med fasta positioner

[LÄNK](#)

Så här ser ordinarie upplägg på yrkesprogram ut idag

2500 poäng

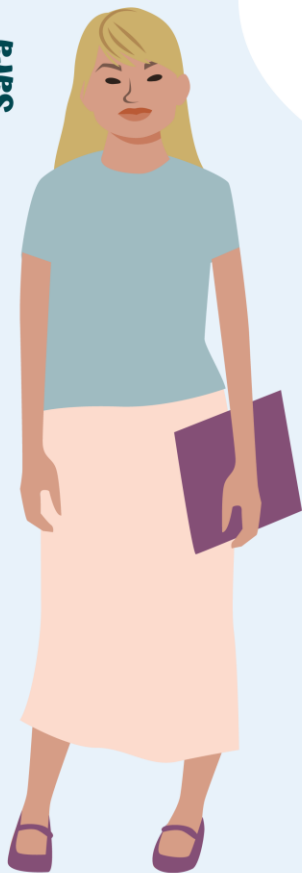
Så här kommer ordinarie upplägg på yrkesprogram se ut från och med hösten 2023

2 700 eller 2 800 poäng

Barn- och fritidsprogrammet, Hotell- och turismprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet omfattar totalt **2 700 poäng**. Övriga yrkesprogram omfattar **2 800 poäng**.

Sara

Jag läser enligt mitt
programs ordinarie
studieplan.

2 700 eller 2 800 poäng

Barn- och fritidsprogrammet, Hotell- och turismprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet omfattar totalt **2 700 poäng**. Övriga yrkesprogram omfattar **2 800 poäng**.

Kim

En av de behörighets-
givande kurserna har
huvudmannen lagt i program-
fördjupningen. De andra två
kurserna läser jag som
individuellt val.

2500 poäng

Då programmen skiljer sig åt så behöver du titta i programstrukturerna för respektive yrkesprogram om detta upplägg passar ditt just program.

Nicolas

Jag har valt att välja
bort grundläggande
behörighet men tillgodogör
mig en gymnasieexamen
ändå.

2500 poäng

Diskussionsfråga

- Hur har vi löst schemalaggningsen för att främja elevens möjlighet att läsa grundläggande behörighet på vår skola!
- Vilka utmaningar har vi behövt hantera!

Skolverket

A painter wearing a white protective suit and gloves is working on a wooden structure. The painter is holding a brush and applying paint to the wood. The background is slightly blurred, showing some construction elements.

M MÅLERI- BRANSCHENS YRKESNÄMND

Måleribranschens Yrkesnämnd

Yrkeslärarkonferens

19-20 mars

2024

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

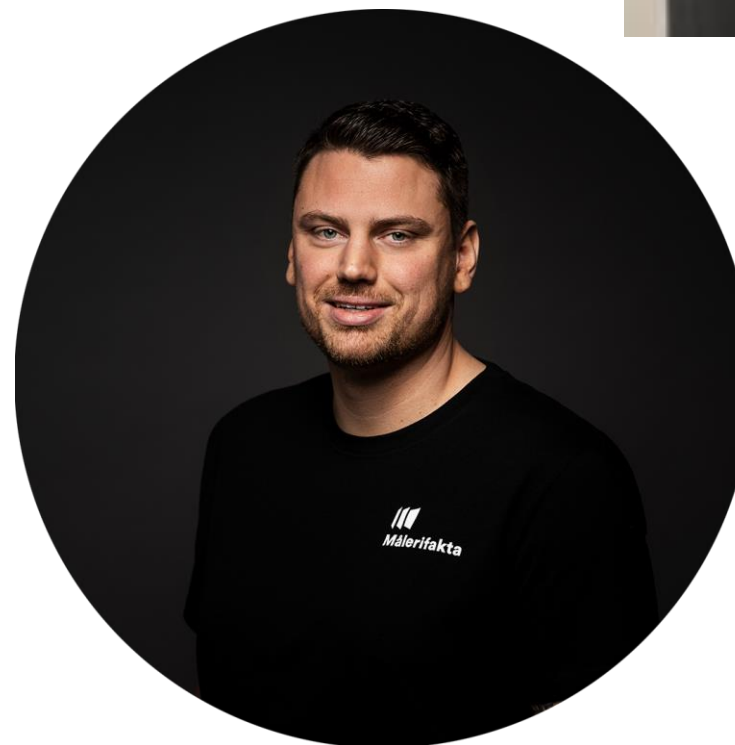
Agenda

- **Vad händer i MYN**
  - Kansliets verksamhet
  - Ämnesbetygsreformen
  - Verktygsutrustning för lärlingar
  - Måleri-SM och internationella tävlingar
  - ID06-kort till elever
- **Måleriyrkets attraktivitet – hur lockar vi nya elever?**
- **Elev- och lärlingsstatistik**
- **Gesällprov**
  - Parterna har en arbetsgrupp som arbetar med yrkeskvalifikationer
- **Frågestund/avslutning**

MYN hos Målerifakta

- **MYN:s kansli drivs av parternas gemensamma bolag Målerifakta AB**
  - Administration av elever och lärlingar
  - Gesällprov
  - Lärlingsportal och hemsida
  - Projektverksamhet
  - Tävlingsverksamhet
- **Jimmie Rignell - ny projektledare**
- **Jenny Söderman - ny administratör**

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Vad händer i MYN under 2024?

- Lärarkonferens MYN/BYN
- Måleri-SM
- Internationella tävlingar (Taitaja2024 Kuopio Competition, Nordiska mästerskapen i Reykjavik, WorldSkills i Lyon)
- Översyn verktygsutrustning
- Validering i produktionen
- Gymnasieval 2025
- Skolverkets nationella programråd – ämnesbetyg, regionala planeringsunderlag
- Nyhetsbrev

ID06-kort för gymnasieelever inom måleri

MYN subventionerar sedan några år ID06-kort för gymnasieelever på måleriinriktningen.

- Beställning sker direkt via ElevID06.
- Få skolor verkar använda subventionen – hur gör ni idag?

elev

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Verktygsutrustning 2024

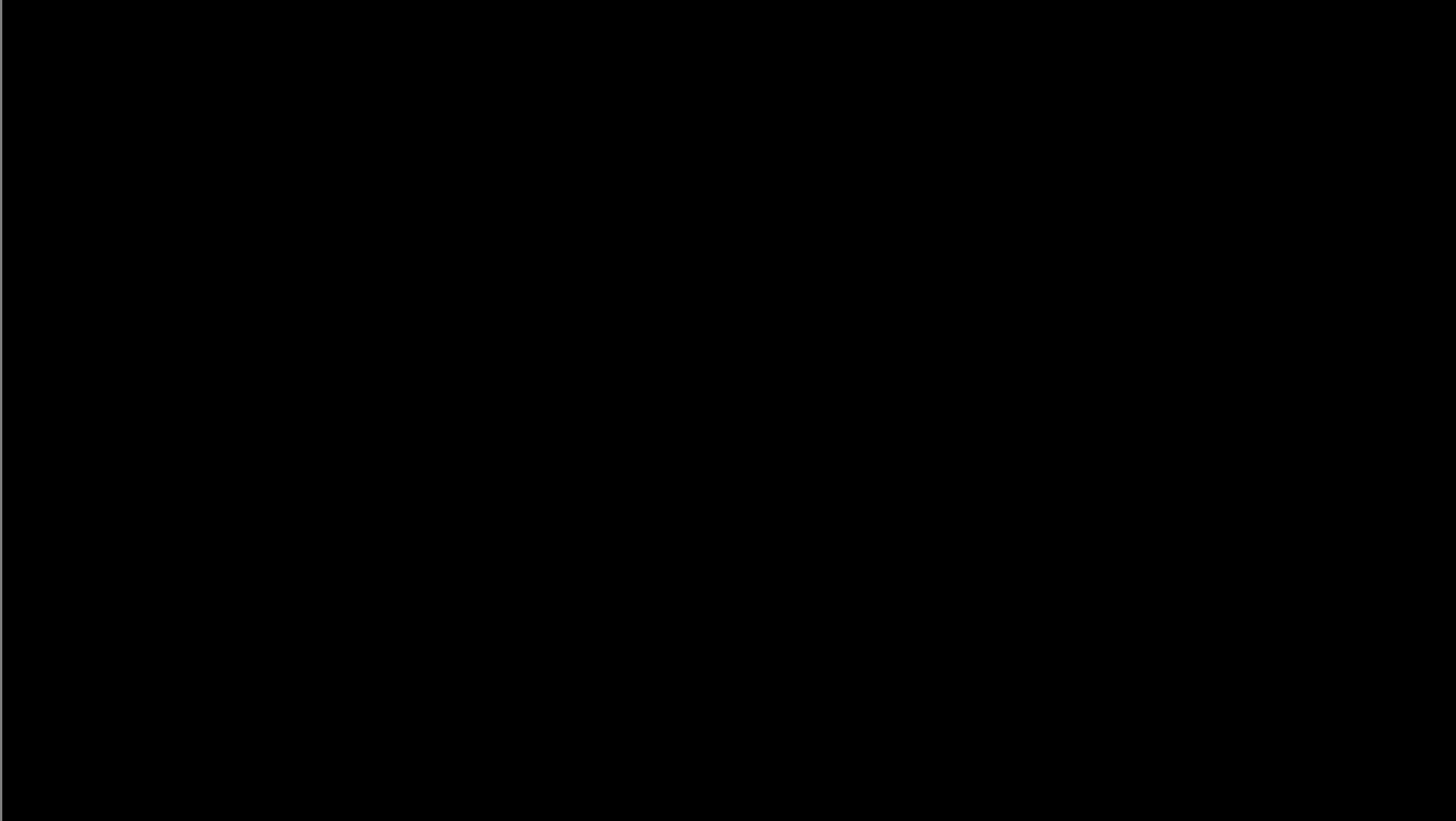
MYN ser över verktygsutrustningen under 2024.

Syftet är att alla lärlingar ska ha en modern och varumärkesneutral verktygsutrustning med ergonomiska verktyg för de moment som utbildningsplanen innehåller.

Behov av ett rekommenderat paket för skolutbildning?

Informationsfilm om yrket till öppna hus

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Måleriyrkets attraktivitet – hur lockar vi nya elever?

Att få fler ungdomar att välja Bygg- och anläggningsprogrammet är en prioriterad fråga för måleribranschens parter. Vad gör branschen för att locka nya elever?

- **Parterna arbetar tillsammans** inom MYN med denna fråga, men också enskilt inom LO och Svenskt Näringsliv för att tillsammans med andra organisationer belysa vikten av att fler elever väljer yrkesprogrammen.
- **Vi engagerar oss i olika utredningar**, som de om yrkesvux och Fler vägar till arbetslivet. Vi följer samtidigt upp de som redan presenterats, särskilt den om högskolebehörighet och Dimensioneringsutredningen, som vi anser bidrar till positiv utveckling för programmet.
- **Tävlingsverksamheten är en prioriterad aktivitet** som ger bra bild- och filmmaterial som målgruppen gillar.
- **Respektive part har egna satsningar** för att stimulera fler att söka sig till måleriyrket.

Måleri-SM 2024 i Karlstad

- Tävlingsverksamheten är **måleribranschens största satsning för att lyfta fram yrket** och öka intresset för Bygg- och anläggningsprogrammet.
- **Intresset från aktörer i branschen är stort** – fleråriga avtal med sponsorer är tecknade, med Anza PRO och Caparol som huvudsponsorer.
- En uttagningstävling hölls i höstas där följande tog sig till finalen i april:

Alva Dorch, Fredrika Bremergymnasiet

Céline Hansen, Västgöta Färgservice

Madeleine Pussinen, Långsbyn Måleri

Rami Kharoti, Fredrika Bremergymnasiet

Leon Thorby Löfberg, Kungsmadskolan

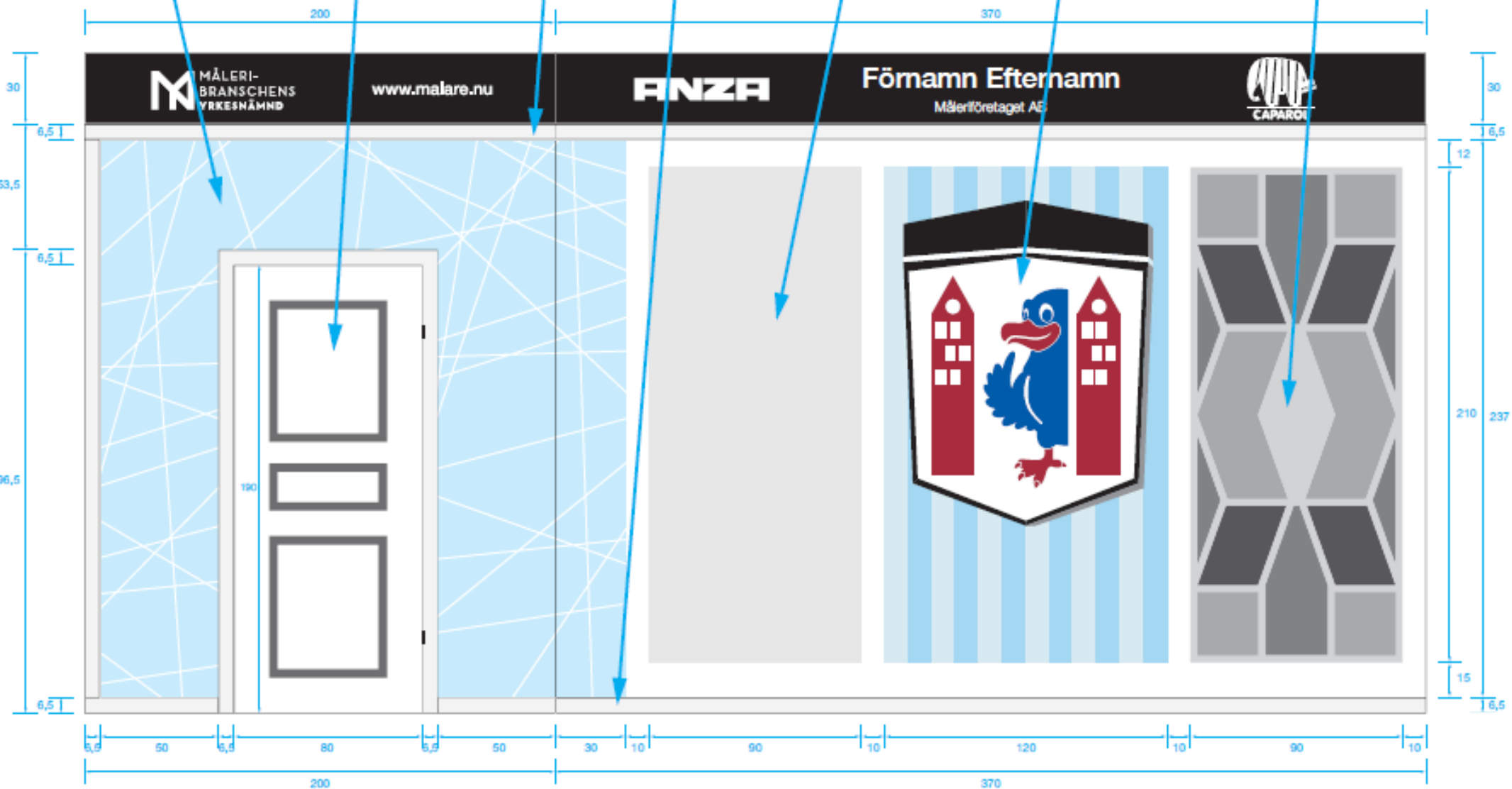
Alexandra Hagmer, Kungsmadskolan

Maja Olesen, Kungsmadskolan

Sandra Mellgren, De La Gardiegymnasiet

Tapetsering Snickerimålning Taklist Golvlist Fri dekoration Bildöverföring Hastighetsmoment

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Tävlingarna ger oss bra ambassadörer

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

En ny framtid – Måleriföretagens nya satsning!

- Löpt över tre år
- Informera om och väcka nyfikenhet kring måleriyrket
- Ta håll på myterna om yrkesutbildning
- Visa möjligheter och karriärvägar i vår bransch

Genom kampanjen vill vi måla en ny bild av måleriyrket

Filmer från kampanjen

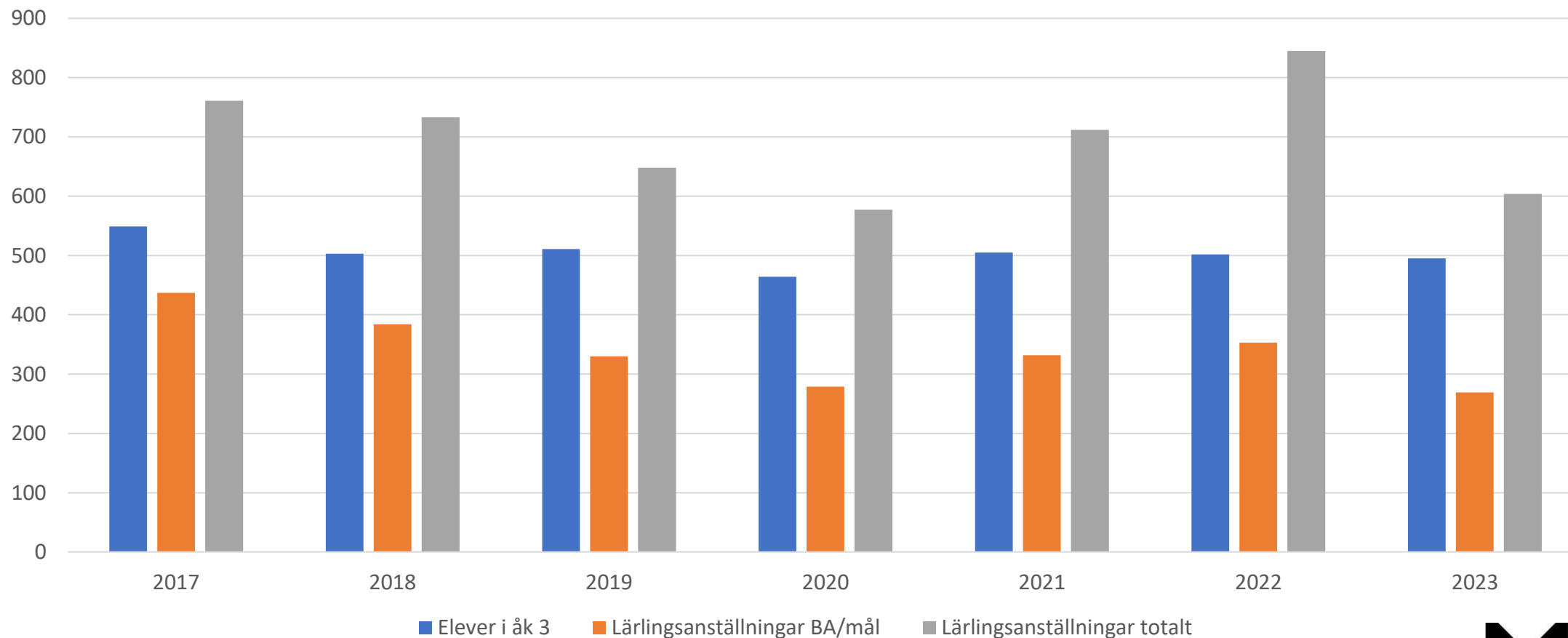
MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Filmer från kampanjen

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Statistik elever och lärlingsanställningar

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Idag är fler målare än någonsin kvinnor.

- Utlärda målare, totalt, 14 %
- Utlärda målare, 30 år och yngre, 28 %
- Lärlingar, 34 %
- Elever BA/måleri, 43%
- YH-utbildning projektledare måleri, 26%
- Både kvinnor och män stannar i yrket och utvecklingen går nu fort.

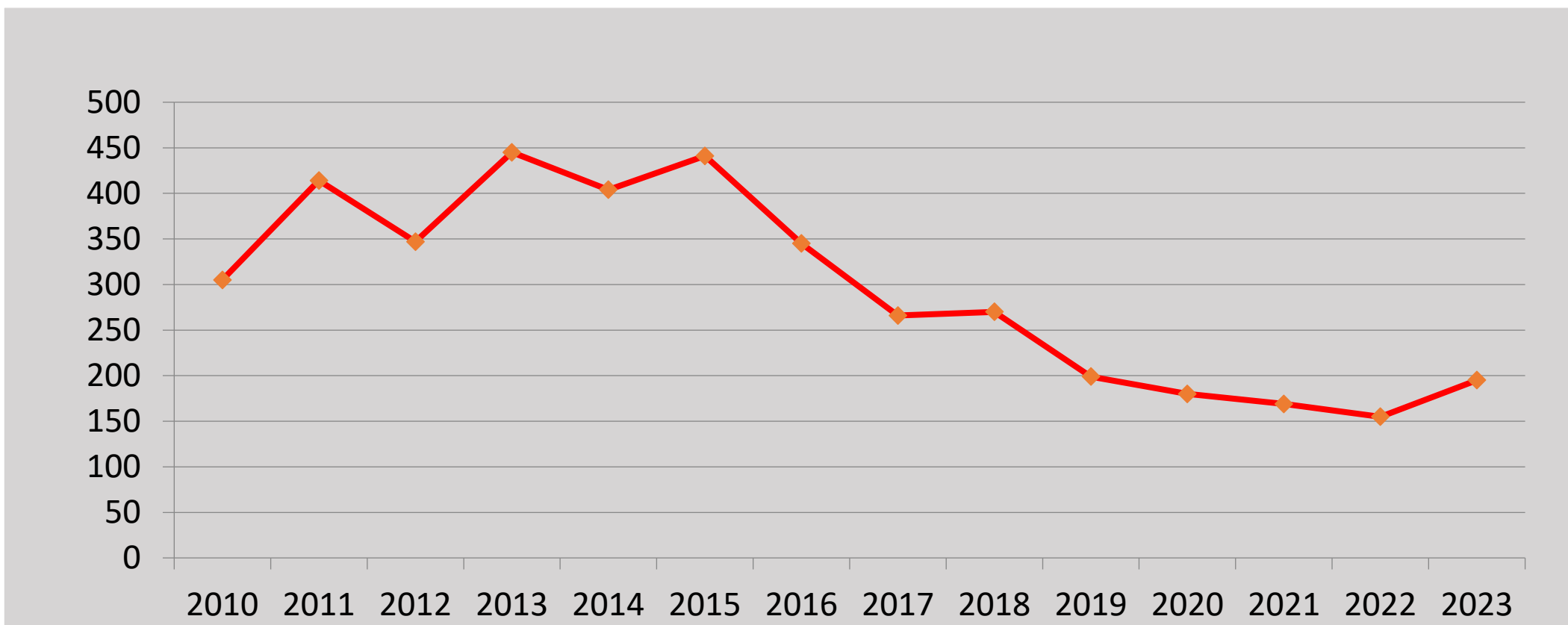
Måleriyrket lockar och passar verkligen alla.

Det är vi stolta över!

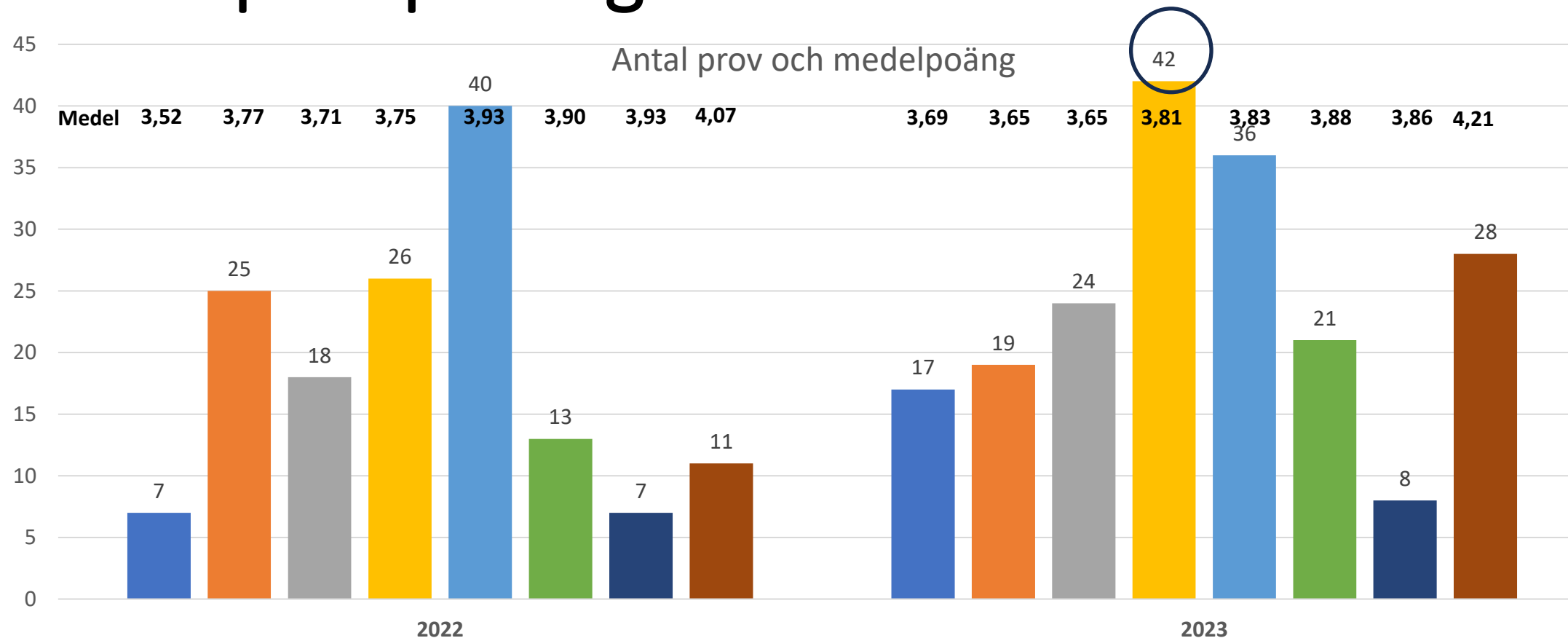
MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Godkända gesällprov

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Gesällprov per region total 2023

Medelpoäng totalt
 2022: 3,82 (147 prov)
 2023: 3,84 (195 prov)

■ Stockholm
 ■ Öst
 ■ Sydost
 ■ Skåne
 ■ Väst
 ■ Mitt
 ■ Norr/9
 ■ Norr/10

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Skolverkets nationella programråd

Måleribranschens parter deltar i arbetet i Skolverkets nationella programråd.

Under den senaste mandatperioden har programrådet främst arbetat med:

- Framtagande av ämnesplaner och progression inom ämnet Måleri
    - Stefan Kolström har varit branschens expert hos Skolverket.
  - Översyn av yrkespaket, inklusive de för vuxenutbildning och anpassad gymnasieskola.
  - Särskilt fokus på jämställdhet och arbete för att få elever att göra könsöverskridande val.
- 2 nationella programrådsmöten och 10 arbetsmöten/år.

Diskussion och frågestund

MYN vill ge skolor stöd i vardagen och bidra till en god utbildning

- Vad kan måleribranschens parter hjälpa till med?
  - Material och hjälpmedel
  - Innehåll i ämnet
  - APL – hur förbättrar vi dialog mellan skola och näringsliv? Hur löser ni APL när läget gör det svårt att få ut eleverna?
  - Kontakt skola – näringsliv

Antalet elever som väljer måleri fortsätter att sjunka – vad behöver vi göra?

Frågestund

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

Diskussion och frågestund

MYN vill ge skolor stöd i vardagen och bidra till en god utbildning

- Vad kan måleribranschens parter hjälpa till med?
  - Material och hjälpmedel
  - Innehåll i ämnet
  - APL – hur förbättrar vi dialog mellan skola och näringsliv? Hur löser ni APL när läget gör det svårt att få ut eleverna?
  - Kontakt skola – näringsliv

Antalet elever som väljer måleri fortsätter att sjunka – vad behöver vi göra?

Jan Magnusson – yrkeslärarerepresentant i MYN:s styrelse
- bollplank av yrkeslärare behövs – intresse?

Frågestund

MÅLERIBRANSCHENS
YRKESNÄMND

M MÅLERI- BRANSCHENS YRKESNÄMND

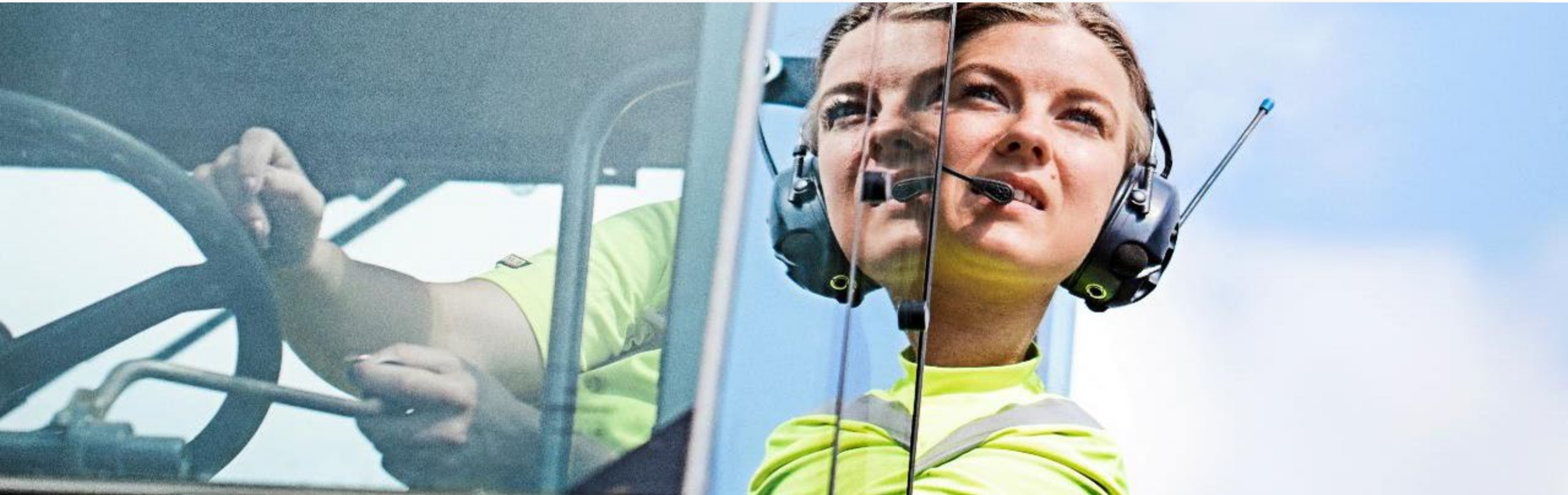
www.malare.nu

myn@malerifakta.se

Telefon: 08-442 49 34

jonas.lindberg@maleriforetagen.se

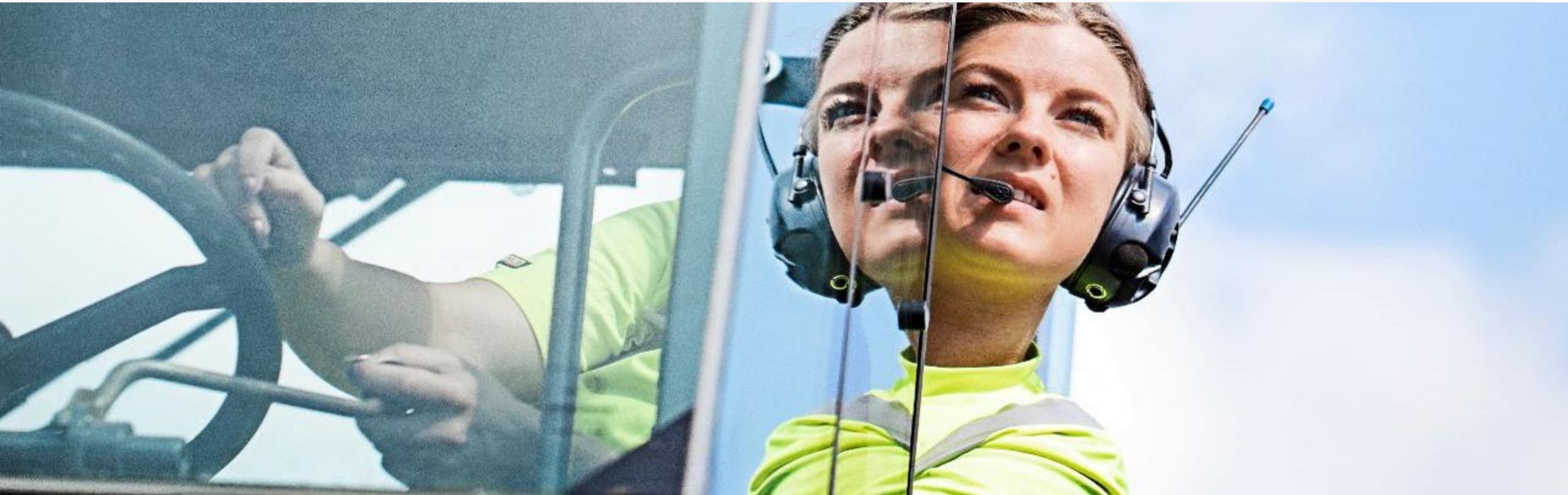

Aktuellt från BYN

Yrkeslärarkonferens 2024

- Elevstatistik från bygg- och anläggningsprogrammet
- Byggbranschens säkerhetspark – ”få hjälp” med undervisning i arbetsmiljö och säkerhet
- BYNs iAPL-koncept – till hjälp för era apl-elever
- BYNs kommunikationsmaterial

Inhämtning av elevstatistik

Varför är elevstatistik och regionala planeringsunderlag så viktiga?

Bättre matchning mellan utbildning och arbetsmarknad

- på sikt underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden
- skapa ett utbildningsutbud som i högre grad motsvarar arbetsmarknadens behov
- få bättre förutsättningar för kompetensförsörjningen för välfärd och näringsliv.

Källa: Skolverket

BYNs elevstatistik

- **Årskurs 1**

  - Antal platser på programmet

  - Antal förstahandssökande inför innevarande läsår

  - Antal elever fördelat på kvinnor och män

- **Årskurs 2**

  - Antal elever per inriktning fördelat på apl eller gymnasial lärling och kvinnor/män

- **Årskurs 3 eller vuxenutbildning**

  - Antal elever per yrke fördelat på apl eller gymnasial lärling och kvinnor/män

Sammanställning av statistik

Inriktning/yrke:	Årskurs 1	Årskurs 2						Årskurs 3 + vuxenutbildning >					
	Elever	Elever	Hus	Mark och anläggning	Anläggningsfordon	Måleri	Plåt	Totalt	Trä	Betong	Murare	Maskinförare	
Gymnasieskolan och vuxenutbildning	Elever per årskurs	3993	3388	2154	211	476	416	131	4500	2423	103	138	674
	Andel kvinnor	14%	14%	9%	14%	14%	46%	9%	10%	9%	6%	8%	14%
	Andel utb i inriktningen eller yrket av alla:			63,6%	6,2%	14,0%	12,3%	3,9%		53,8%	2,3%	3,1%	15,0%
	Andel gymnasiala lärlingar:			36%	31%	15%	37%	35%		38%	38%	25%	18%
Gymnasieskolan	Elever per årskurs	3955	3377	2143	211	476	416	131	3381	1904	67	88	491
	Andel kvinnor	14%	14%	9%	14%	14%	46%	9%	10%	8%	7%	7%	15%
	Andel utb i inriktningen eller yrket av alla:			63,5%	6,2%	14,1%	12,3%	3,9%		56,3%	2,0%	2,6%	14,5%
	Andel gymnasiala lärlingar:			36%	31%	15%	37%	35%		37%	33%	22%	19%
Vuxenutbildning	Elever per årskurs								1119	519	36	50	183
	Andel kvinnor								11%	13%	3%	10%	13%
	Andel utb i inriktningen eller yrket av alla:									46,4%	3,2%	4,5%	16,4%
	Andel gymnasiala lärlingar:									43%	47%	30%	16%

BYNs elevstatistik

- Era respektive skolor/skolledare har fått information hur statistiken lämnas till BYN
- För ytterligare hjälp och vägledning kontakta BYNs kansli;
  - Carina Sköld
  - Carina.Skold@BYN.se
  - Tele.; 08-56488161

Branschrekommenderade skolor

- Heads – up!

- Enkät kommer på fredag (22/3) till er yrkeslärare.

- *”Hur arbetar ni med behörighetskurser idag?”*

För säkrare Praktik och arbetsplatser

<https://youtu.be/PMwsl6vai7Q?si=1LEWJby-yWGC0CXy>

Kostnadsfri utbildning för gymnasium och högskolor

BYGGFÖRETAGEN

BYGGBRANSCHENS
**SÄKERHETS
PARK**

Exempel - Centrala innehållet - Husbyggnadsprocessen

○ Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Informationssökning med hjälp av internet och på andra sätt.
- Metoder för att planera arbetet och beräkningar för att lösa arbetsuppgifterna.
- Arbetsprocesser från planering till färdigt resultat.
- Olika typer av husbyggnadsmaterial och deras egenskaper.
- Olika typer av verktyg och maskiner för olika ändamål.
- Branschens krav och villkor i förhållande till kunder, medarbetare och andra yrkeskategorier.
- Behörighet och säkerhet i arbetet, till exempel mobila arbetsplattformar, ställningsbyggnad och säkra lyft.
- Bedömning av risker för att förebygga olycksfall, brand eller skada inför ett arbetsmoment.
- Naturolyckor, till exempel översvämningar, ras och skred samt krav på byggkonstruktioner. Hur framtida klimatförändringar kan påverka kraven på byggkonstruktioner samt säkerheten i befintlig byggnation.
- Förebyggande av olycksfall på arbetsplatsen genom att utföra egenkontroll samt använda säkerhetsföreskrifter och personlig skyddsutrustning. Ergonomiska hjälpmedel.
- Tolkning av ritningar, arbetsbeskrivningar och utförandekrav samt muntliga och skriftliga instruktioner.
- Metoder för dokumentation och kvalitetssäkring av arbetet.
- Branschens roll för hållbar utveckling, till exempel hantering av material, minimering av spill samt sortering av byggavfall. Ekonomi och resursutnyttjande.
- Olika yrkesroller och arbetsförhållanden på arbetsplatsen. Yrkesidentitet och yrkeskultur.
- Faktorer som påverkar kommunikation och samarbete på arbetsplatsen.
- Arbete hos kund, till exempel kundbemötande, hänsynstagande och ansvarstagande.
- Entreprenörskap och företagande inom yrkesområdet.

iAPL – Inkluderande apl

Inkluderande APL - BYN

(byggbranschensyrkesnamnd.se)

VI ÄR EN iAPL- ARBETSPLATS!

EN INKLUDERANDE ARBETSPLATS

- Behandlar alla schysst, så att alla känner sig inkluderade och välkomna,
- Bjuder in apl-eleven i samtal och visar omsorg på arbetsplatsen,
- Arbetar aktivt för jämställdhet och mångfaldsfrågor,
- Förstår att apl-eleven är under utbildning och är en del av arbetslaget,
  - Använder ett språk som inte är stötande eller nedsättande,
- Accepterar inte kränkande kommentarer eller trakasserier och säger ifrån.

BYGG DIN FRAMTID

BYNs kommunikationsarbete

BYGG DIN FRAMTID

Bygg din framtid, du också.

www.byggdinframtid.se

En 3-årsplan

Målsättning

- Nå våra primära- & sekundära målgrupper
- Påverka **kännedom** om bygg
- Påverka **attityd** gentemot bygg
- Påverka **beteende** (välj bygg)

2022
Kännedom

2023
Kännedom &
Attityd

2024
Attityd &
Beteende

Målgrupper & kanaler

Primära målgrupper

- Högstadiel elever
- Vuxna som önskar yrkesväxla
- Vuxna arbetslösa
- nyanlända

Sekundära målgrupper

- SYV
- Föräldrar
- Högstadielärare
- Rusta & matcha

1. Hemsida

Samlande punkt för all kommunikation

2.. SoMe

TikTok, Snap, Instagram, Facebook, YouTube & LinkedIn.

3. Regioner

Hjälpa regionerna med material till lokala insatser som tex mässor, öppna hus.

4. Skolor

Direktkontakt SYV, tillhandahålla informationsmaterial som film, utbildningskarta, broschyr, 16 byggframtid.

Sociala medier – Instagram, FB, Native, Snap , TikTok

Facebook Post 1:
BYGGQUIZ.BYGGDINFRAMTID.SE
Gör Byggquizet!
BYGGDINFRAMTID.SE
Dags för en ny framtid? Läs mer

Facebook Post 2:
Publicerat av Åsa Langmaid · 5 juli ·
För dig som vill lära dig ett hantverk. Som vill jobba både med händerna och hjärnan. Här finns kamratskap. Yrkesstolthet. Resultat som syns i generationer framöver. Här finns du, i framtiden? Välkommen.

Facebook Post 3:
20 oktober kl. 11:50 ·
and test your knowledge of different profes
eking for more talents to help build our cou
you 16 construction futures. 16 construction
!
AT DOES A
Extra roligt när mar
projekt från början
BYN • Melkam arbetar som arbetsledare inom byggbranschen, ett omväxlande yrke i en
bransch du kan gå från träarbetare till VD

Instagram Post:
BYN
Bygg din framtid
Det mest oväntade
är väl att...
More Ad

TikTok Post:
Following For You
BYN
Bygg din framtid
Promoted music
Home Discover + Notifications Me

Filmer - Ungdomar/högstadiet

Calle & Emelie
- Två elever från bygg
i en djupare intervju

Filmer - Ungdomar/högstadiet

Castingfilmen –
Byggelever berättar om
sin utbildning och sitt val.

Filmer – Vuxna/Arbetslösa

Citatfilm –
Melkam berättar varför
hon gillar att jobba
inom byggbranschen.

Filmer – Vuxna/Arbetslösa

Yrkesfilmen –
En “reklamfilm” för
byggbranschen.
183 00 visningar på
Youtube.
Filmen finns även på
Farsi och arabiska.
Den sista har 95 000
visningar på Youtube.

Se film? Besök vår Youtube eller vår hemsida

Samtliga filmer i presentationen går att se på:

www.youtube.com/@byggdinframtid/ eller byggdinframtid.se/se/for-skolan/inspiration-via-film/

FÖLJ OSS

MENY

- Våra yrken
- Hitta din utbildning
- För skolan
- Kontakt

OM WEBBPLATSEN

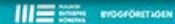
- Om oss
- GDPR
- Cookies
- Webbredaktör

PARTER I BYN

- För skolan
- Kontakt

- Cookies
- Webbredaktör

Läromedel för mellanstadiet

Med "Upptäck en värld med praktiska yrken som bygger vårt samhälle" får eleverna upptäcka olika yrken inom bygg- och anläggningsbranschen.

Eleverna får lära sig om material och former samt själva prova att skapa enklare konstruktioner.

Nedladdad från Gratis i Skolan över 140 ggr.

Läromedlet består av;

- En introduktionsfilm
- Yrkeskort
- Fyra övningar

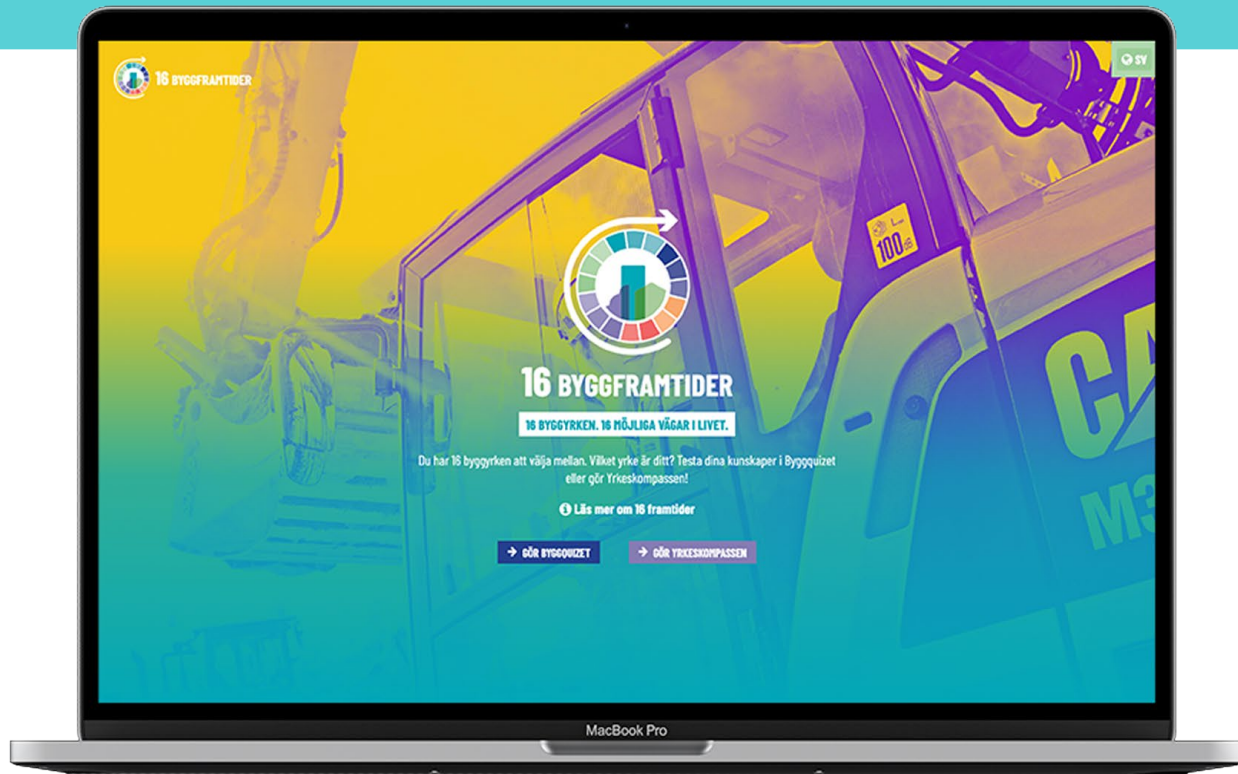
Med materialet får eleverna upptäcka byggbranschen genom kreativt arbete som gör kursplanen levande. Det kan användas av lärare på mellanstadiet inom skolämnen teknik och bild.

Inspiration via film

[Youtube](#)

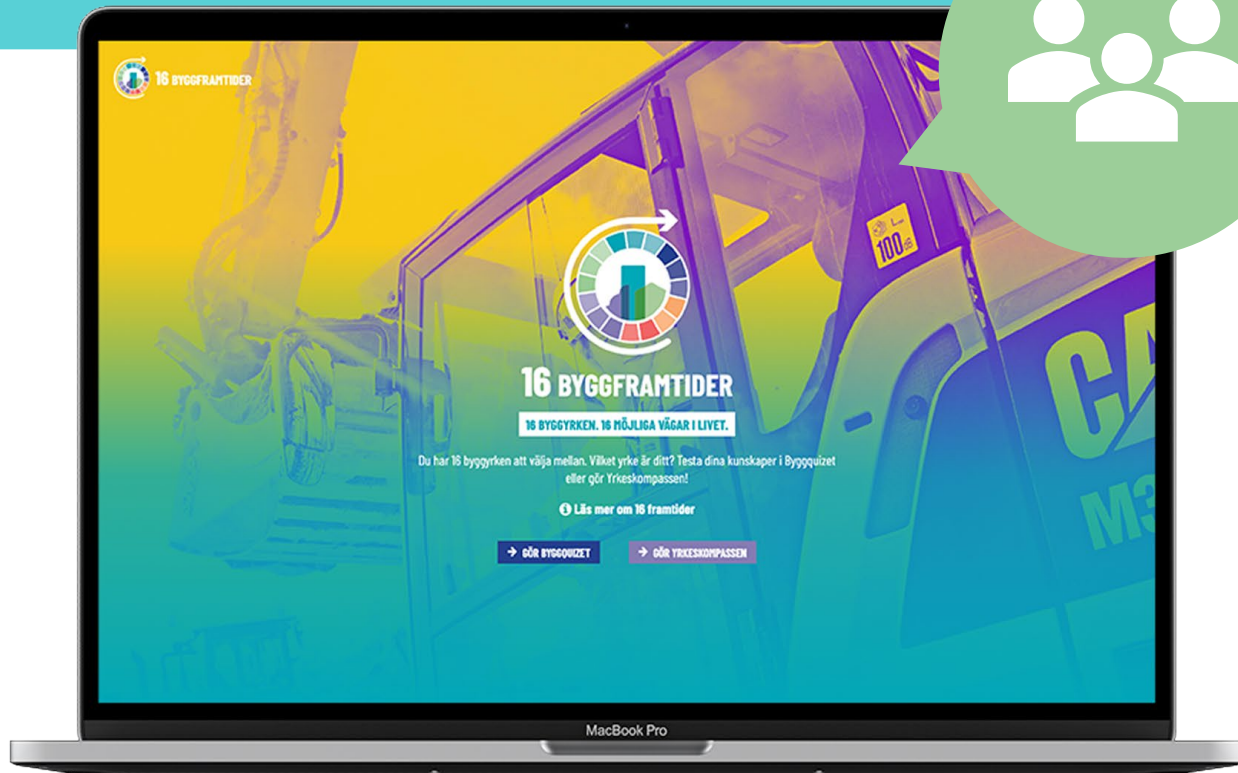

VÅR SENASTE PUSSELBIT I BYGG DIN FRAMTID ÄR 16 BYGGFRAMTIDER.

Detta är ett efterlängtat redskap för att på ett enkelt och lekfullt sätt starta samtalet om byggbranschen. 16 byggframtid är skapat med hjälp av främjandemedel från Arbetsförmedlingen.

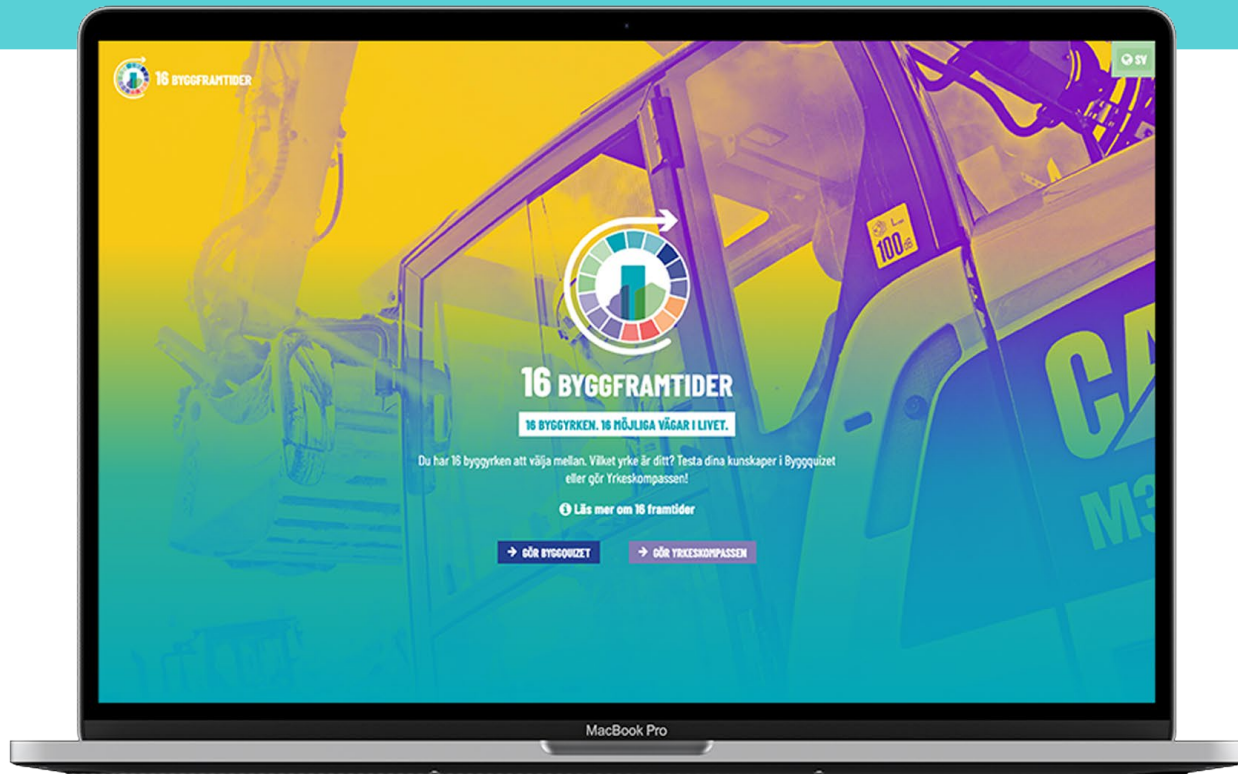
SYFTET MED 16 BYGGFRAMTIDER ÄR ATT:

- Slå hål på fördomarna om branschen
- Öka statusen på byggyrken
- Öka antalet som vill söka sig till branschen

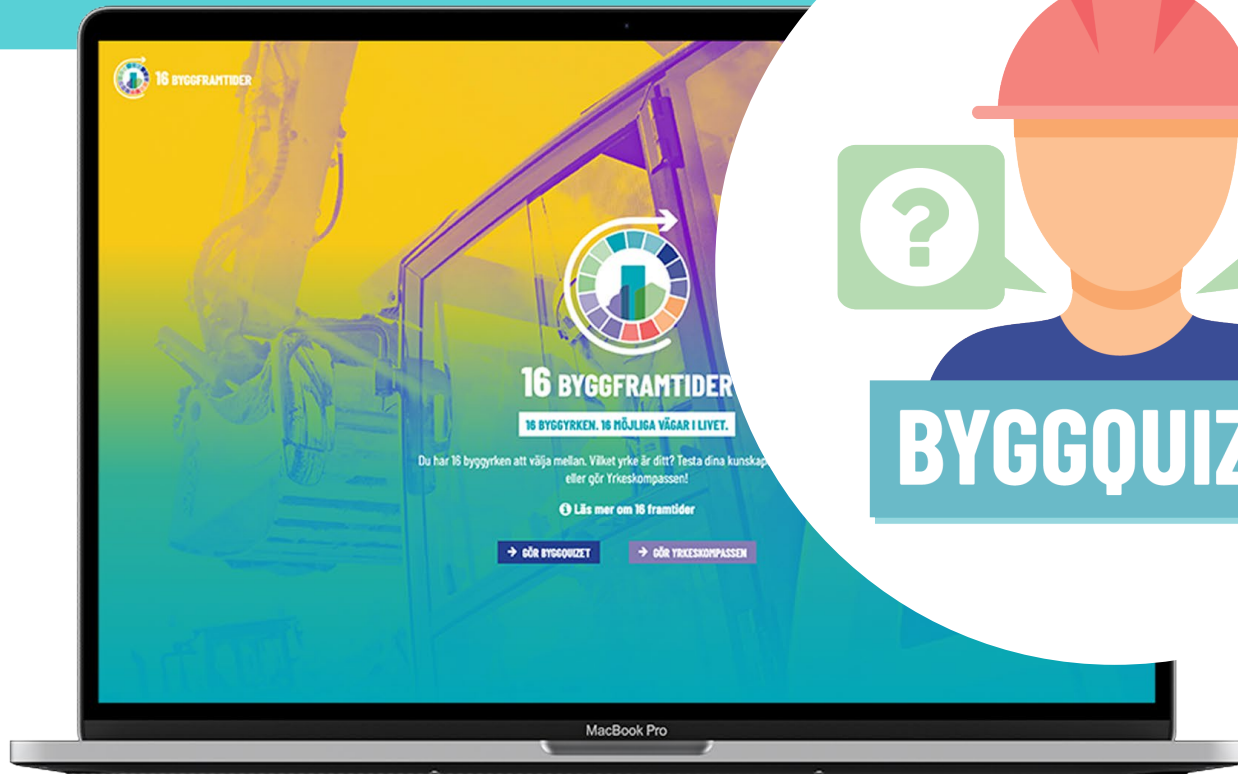

MÅLGRUPP

- Gymnasieväljare
- Nyanlända
- Yrkesväxlare

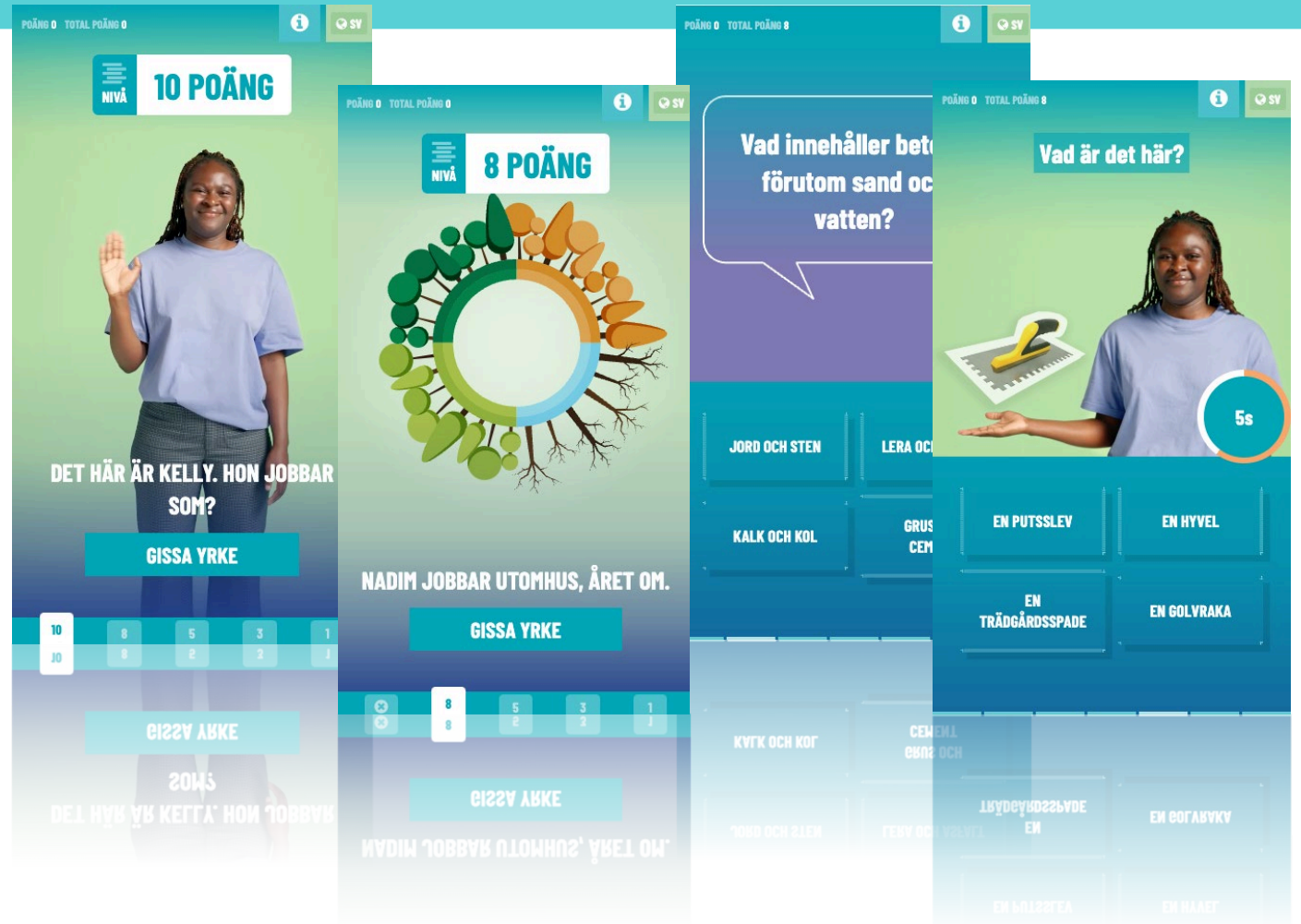

- ✓ Finns online, indirekt i allas mobiler.
- ✓ Ett lekfullt och tilltalande utseende.
- ✓ Kunskapen om byggyrkena kommer till användaren genom quizfrågor och korta texter.
- ✓ 16 byggframtider finns översatt till engelska, farsi och arabiska.

BYGGQUIZET

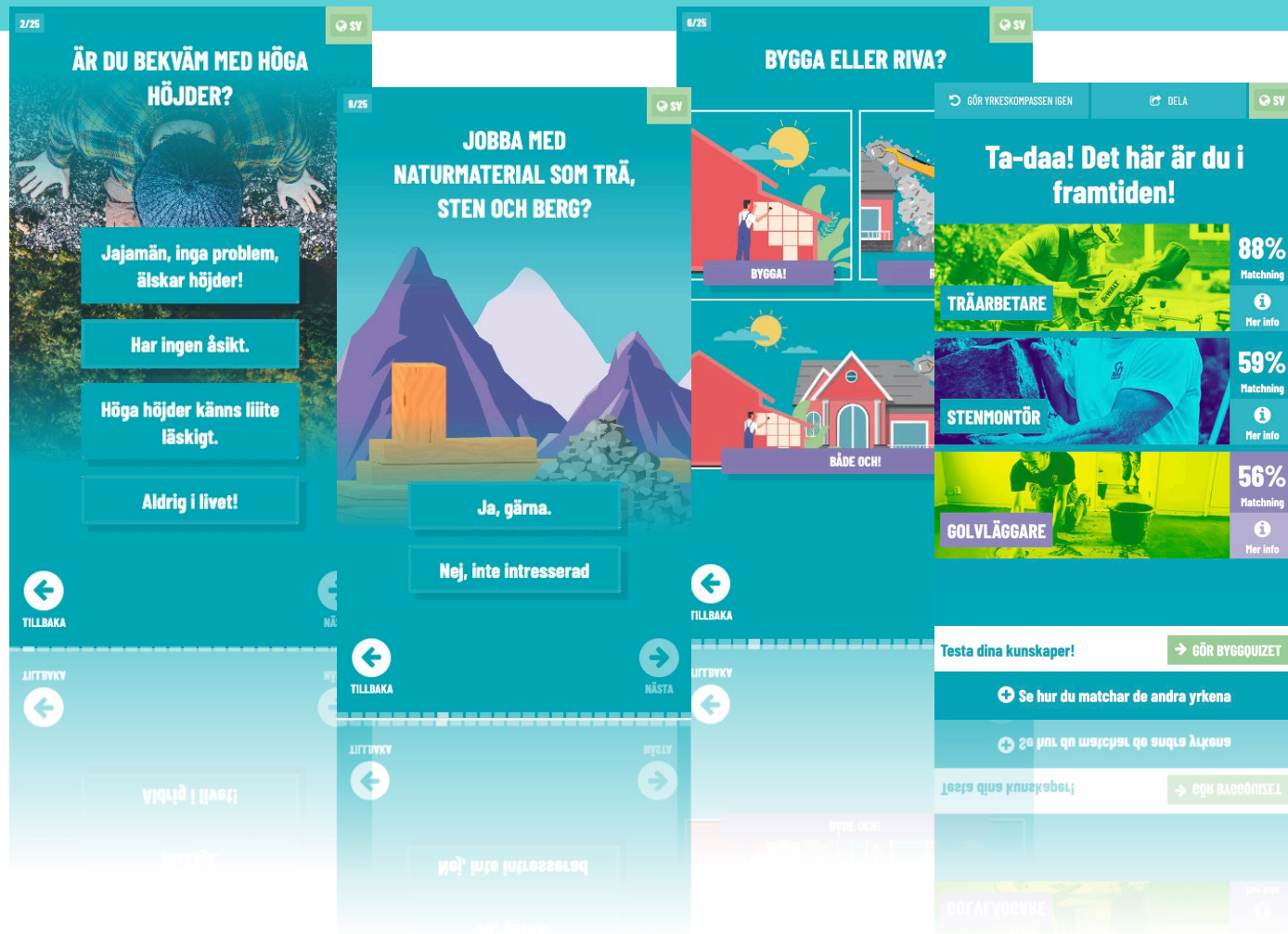
- ✓ Uppdelat i två delar
- ✓ I första delen ska du lista ut vilket yrke vi söker (du har fem frågor på dig, från 10 p till 1 p).
- ✓ I del två ska vi se vad du kan om detta yrke. Du får nu sju frågor med fyra svarsalternativ och nu går det dessutom på tid!
- ✓ När du är klar och fått ditt resultat kan du läsa mer om yrket via vår hemsida byggdinframtid.se

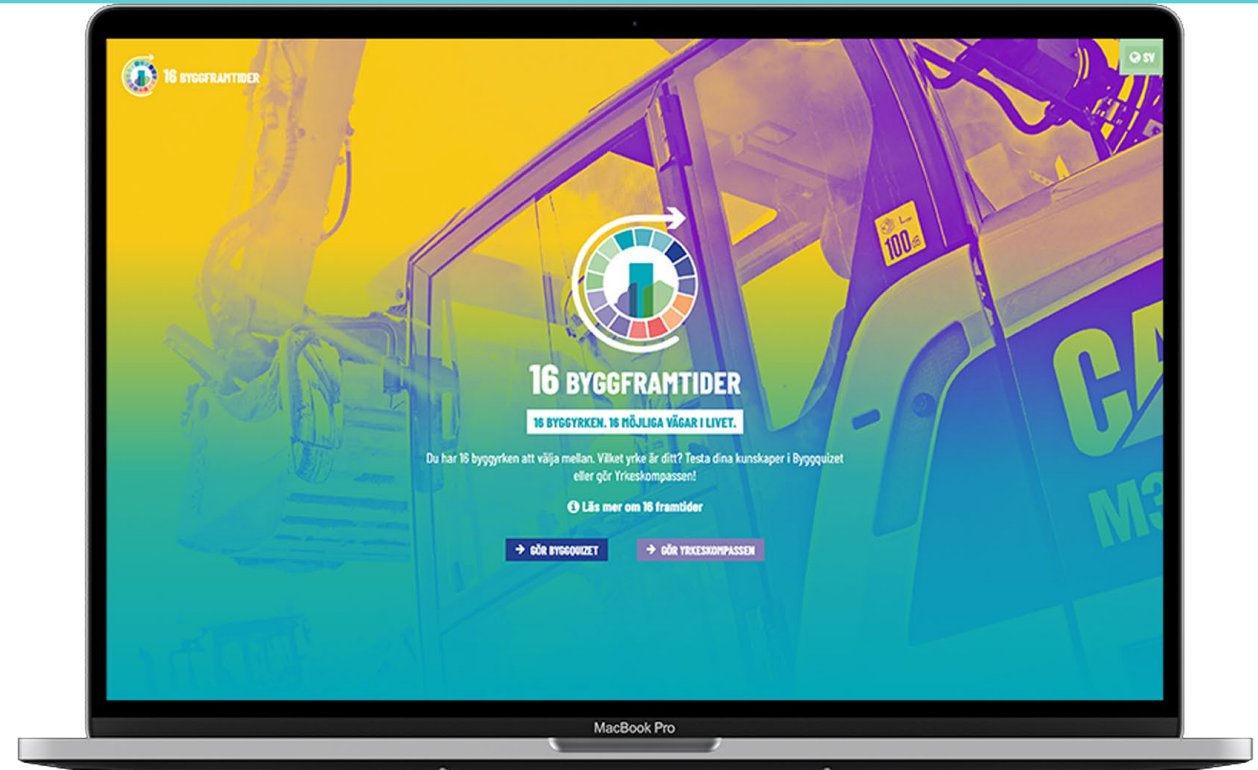
YRKESKOMPASSEN

- ✓ Visar dig din byggframtid.
- ✓ Du får 25 frågor och de berör allt från din känsla för höga höjder till om du kan läsa ritningar eller helt vill jobba utomhus.
- ✓ När du svarat på alla frågor presenteras du för de tre yrken (av totalt 16) som du matchar bäst mot.
- ✓ Du kan läsa mer om yrkena via vår hemsida byggdinframtid.se

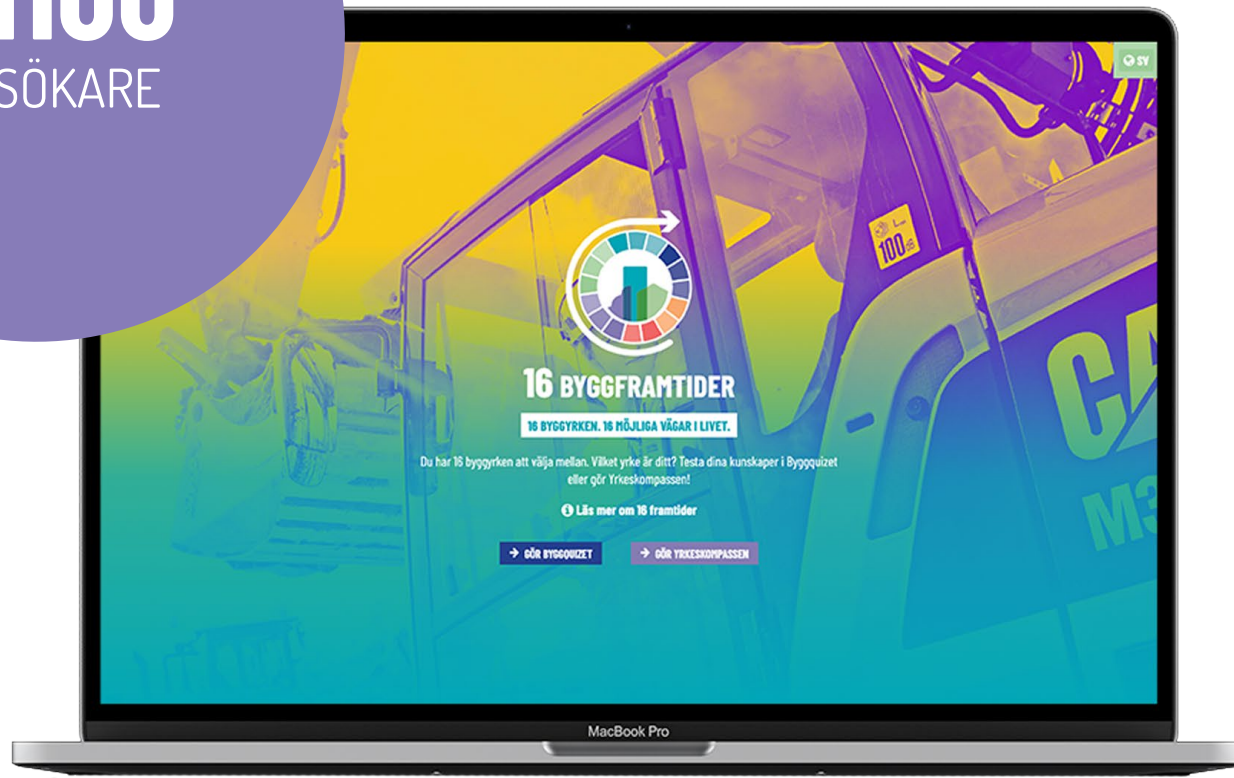

STATUS IDAG

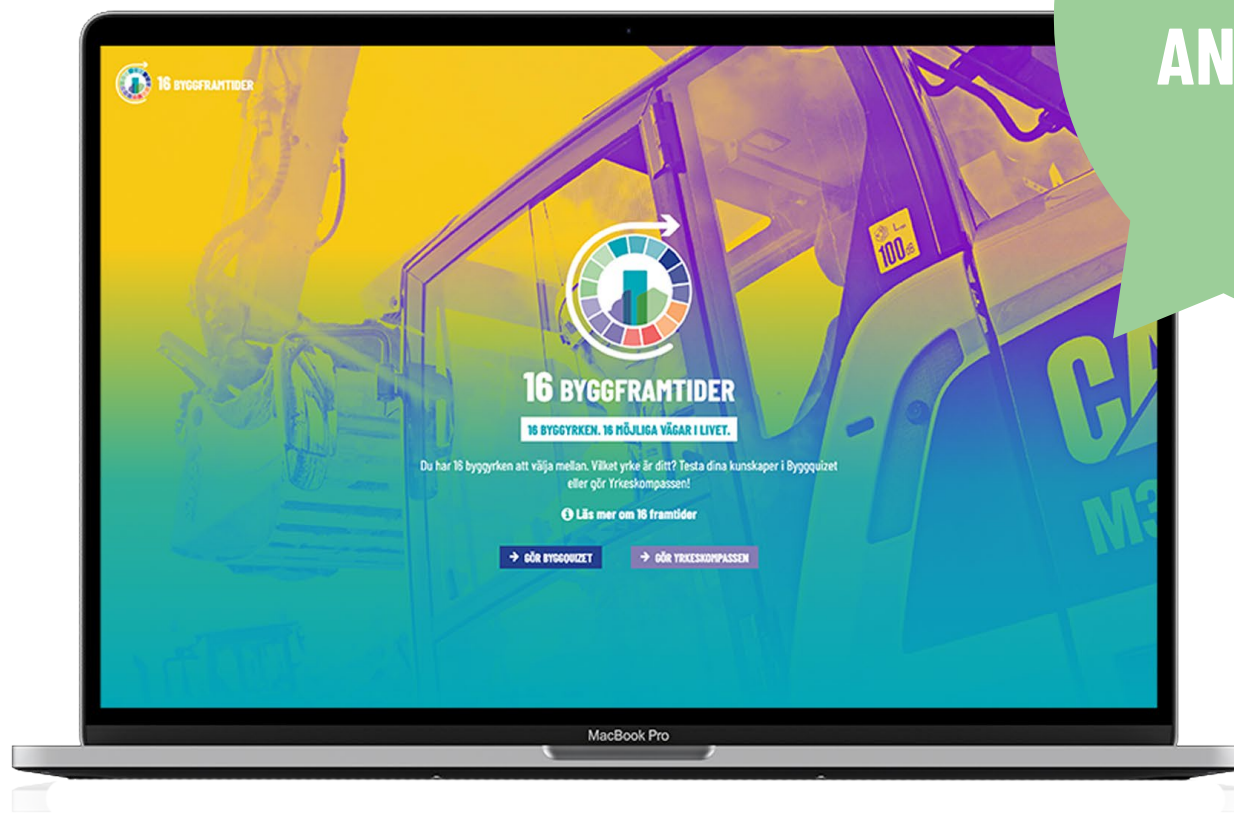
- ✓ 16 byggframtid lanserades den 19 september.
- ✓ Den marknadsförs just nu i sociala medier som snapchat, tiktok, instagram och facebook.
- ✓ 16 byggframtid har redan använts på flera gymnasie- och yrkesmässor runt om i landet samt i klassrum.

CA **1100**
BESÖKARE

HUR KAN DU
ANVÄNDA DET?

komplement har en **ordlista** tagits fram, även den på engelska, farsi och arabiska.

EN INTRESSEVÄCKANDE BROSCHYR

Utöver vår hemsida finns en broschyr, Bygg- och anläggningsprogrammet. Den innehåller information om våra 16 yrken. Dessa yrken representeras av 16 förebilder som i sin tur inspirerar och bjuder på sina tankar om branschen. Broschyren finns både att tillgå digitalt som PDF och fysiskt i papper. Som komplement till den stora broschyren finns även en mini-foldert, den passar perfekt för mässor och öppet hus-event.

Varsågod att ta del av broschyren som PDF via **Gratis i skolan**.
Eller som pappersbroschyr via **utbudet.se** eller BYNs egen **e-handelsportal**.

UTBILDNINGSKARTA

Som ett hjälpmedel i att förmedla Bygg- och anläggningsprogrammets inriktningar har vi utbildningskartan. Utbildningskartan är en affisch som både går att beställa som pappersplansch 50x70 via BYNs egen e-handelsportal och ladda ner som PDF (A3).

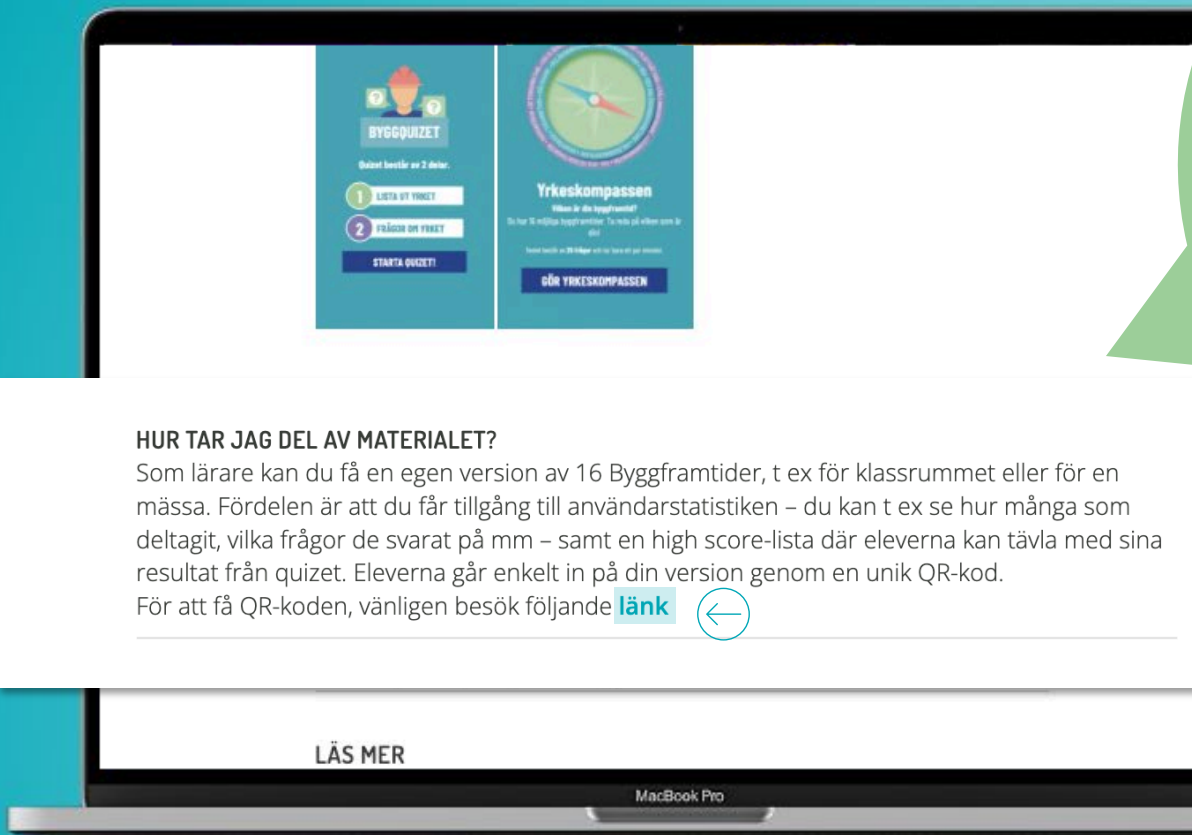
16 BYGGFRAMTIDER

Byggbranschen är ständigt i behov av fler talanger. Men vad vet eleverna om byggyrkena egentligen? För att ge svar på frågan har vi tagit fram 16 Byggframtid. Här får eleven inspiration och kan lära sig mer om varje yrke genom Byggquizet, och i Yrkeskompassen mejslas det lämpligaste yrket och

LÄROMEDEL FÖR MELLANSTADIET

Upptäck en värld med praktiska yrken som bygger vårt samhälle. Byggbranschen behövs för att vårt samhälle ska fungera och i linje med läroplanen vill vi att eleverna ska få chansen att upptäcka olika yrken i sitt sammanhang.

MacBook Pro

HUR TAR JAG DEL AV MATERIALET?

Som lärare kan du få en egen version av 16 Byggframtider, t ex för klassrummet eller för en mäsä. Fördelen är att du får tillgång till användarstatistiken – du kan t ex se hur många som deltagit, vilka frågor de svarat på mm – samt en high score-lista där eleverna kan tävla med sina resultat från quizet. Eleverna går enkelt in på din version genom en unik QR-kod. För att få QR-koden, vänligen besök följande [länk](#)

Det är enkelt att skapa egna QR-koder till 16 byggframtider. QR-koderna går att få både fristående och på en utskriftsredo affisch.

Registrera grupp

Länkens namn*:

Poänglista

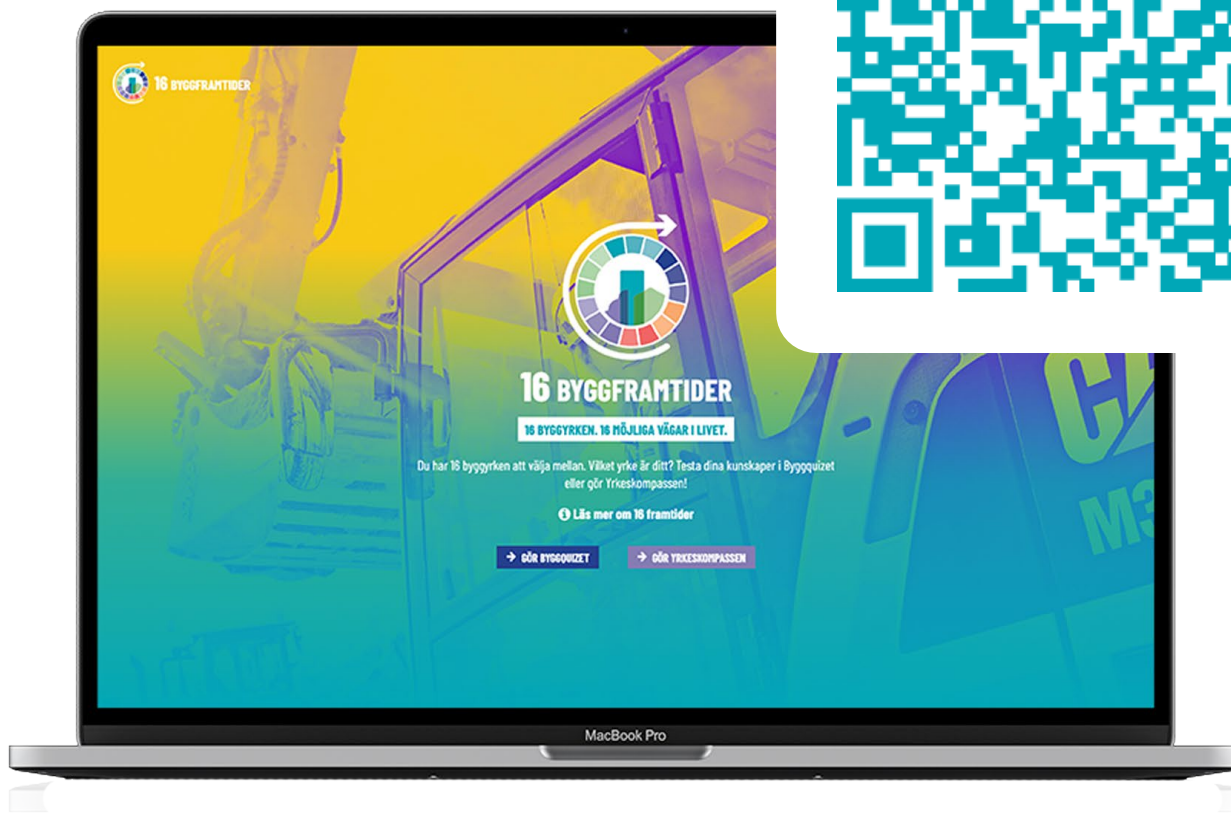
E-post:

Skapa konto

Om du vill se statistik från din länk måste du registrera ett konto

[GENERERA LÄNK + QR-KOD](#)

TESTA!

Gå bygg, bygg är bäst!

Tack för idag!
Carolina Mallwitz
Byggbranschens yrkesnämnd